

Türkmenistanda sport atlaryny dakmagyň we sport razrýadlaryny bermegiň Tertibi

I. Umumy düzgünler

1.1. Şu Tertip, Türkmenistanda sportuň görnüşleri boýunça sport atlaryny dakmagyň we sport razrýadlaryny bermegiň düzgünini (mundan beýläk – Düzgün) kesgitleýär. “Bedenterbiýe we sport hakynda” Türkmenistanyň Kanunynyň 46-njy maddasynyň 4-nji we 5-nji böleklerine laýyklykda, sport atlaryny dakmagyň we sport razrýadlaryny bermegiň (mahrum etmegiň, dikeltmegiň) tertibi we şertleri, sport ady, döşe dakylýan nyşanlar we hünär dereje depderçeleri hakyndaky şahadatnamalary hasaba almagyň we bermegiň tertibi, şeýle hem sport ady we hünär dereje depderçesi hakynda şahadatnamanyň görnüşleri, döşe dakylýan nyşanlaryň beýany we şekili bedenterbiýe we sport babatda ygtyýarly döwlet edarasy tarapyndan tassyklanylýan Türkmenistanyň ýeke-täk sport klassifikasiýasy bilen bellenilýär we Türkmenistanyň Sport we ýaşlar syýasaty ministrliginiň (mundan beýläk - ministrlig) buýrugy esasynda berilýär.

1.2. Türkmenistanda sport babatda görnükli hyzmatlary üçin Türkmenistanda ykrar edilen sportuň görnüşleri boýunça aşakdaky atlar dakylýar:

1. “Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady”;
2. “Türkmenistanyň sport ussady”;
3. “Bedenterbiýäniň we sportuň göreldesi”.

Türkmenistanda şu aşakdaky sport razrýadlary berilýär:

1. “Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär”;
2. I sport razrýady;
3. II sport razrýady;
4. III sport razrýady;
5. I ýetginjekler sport razrýady;
6. II ýetginjekler sport razrýady;
7. III ýetginjekler sport razrýady.

II. Türkmenistanyň ýeke-täk sport klassifikasiýasy bilen bellenilýän sport atlaryny dakmagyň we sport razrýadlaryny bermegiň (mahrum etmegiň, dikletmegiň) tertibi we şertleri

2.1. Sport ýaryşlarynda ýeňiji bolan türgenlere aşakdaky ýagdaýlarda sportuň görnüşleri boýunça sport atlary dakylýar we sport razrýadlary berilýär:

1. Türkmenistanyň Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň pudaga gözegçilik edýän Orunbasary bilen ylalaşylan, Türkmenistanyň Sport we ýaşlar syýasaty ministrliginiň “Umumydöwlet we halkara sport çäreleriniň ýeke-täk senenama meýilnamasyna” girizilen resmi ýaryşlarynda, sportuň görnüşleri boýunça klassifikasiýanyň talaplary ýerine ýetirilen ýagdaýynda.

2. Türkmenistanyň Adalat ministrliginde hasaba alnan we ygtyýarlandyryş şahadatnama berlen, sportuň görnüşleri boýunça federasiýalary bolan ýagdaýynda.

3. Sportuň görnüşleri boýunça ýurdumyzyň çempionatyny, birinjiligini, kubogyny almak ugrundaky ýaryşlaryny geçirip, welaýatlaryň birnäçe toparlary gatnaşan ýagdaýynda.

4. Türgenlere sportuň görnüşleri boýunça “Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady”, “Türkmenistanyň sport ussady” atlary, “Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär” razrýady **16** ýaşa (sportuň gimnastika görnüşinde 13 ýaşa) ýeten ýagdaýynda. (**Bellik:** Ýörite ýokary bilimli tälimçi-mugallymlaryň ýetmezçilik eden ýagdaýynda, ýokarda bellenilen atly we razrýadly türgenlere **18** ýaşy dolan ýagdaýynda, ugurlary boýunça tälimçi-mugallym bolup **işlemäge hukuk berilýär**).

5. “Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady” diýen at halkara ýaryşlaryň ýeňijilerine, sportuň görnüşleri boýunça Halkara federasiýalaryň tassyklaýjy resminamalary esasynda we ol ýaryşa (agram derejesinde, toparynda üç duşuşygy ýeňen) azyndan 6 döwletiň toparlarynyň (türgenleriniň) gatnaşan ýagdaýynda.

6. “Türkmenistanyň sport ussady” diýen at halkara ýaryşlaryň, ýurdumyzyň çempionatynyň, birinjiliginiň, kubogyny almak ugrundaky ýaryşlaryň ýeňijilerine hem-de ol bäsleşiklerde welaýatlaryň toparlarynyň gatnaşan, şeýle hem agram derejesinde, oýun görnüşlerde toparyň düzüminde üç (tutluşygy) duşuşygy ýeňen ýagdaýynda.

7. “Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär” sport razrýady halkara ýaryşlaryň, ýurdumyzyň çempionatynyň, birinjiliginiň, kubogyny almak ugrundaky ýaryşlaryň ýeňijilerine hem-de ol bäsleşiklerde welaýatlaryň toparlarynyň gatnaşan, şeýle hem agram derejesinde we oýun görnüşlerde toparyň düzüminde üç (tutluşygy) duşuşygy ýeňen ýagdaýynda.

8. I sport razrýady ýurdumyzyň çempionatynyň, birinjiliginiň, kubogyny almak ugrundaky ýaryşlaryň ýeňijilerine hem-de ol bäsleşiklerde welaýatlaryň toparlarynyň gatnaşan, şeýle hem agram derejesinde we oýun görnüşlerde toparyň düzüminde üç (tutluşygy) duşuşygy ýeňen ýagdaýynda.

9. II - III sport razrýadlary hem-de I - II - III ýetginjekler sport razrýadlary Aşgabat şäheriniň we welaýatlaryň, etraplaryň çempionatynyň, birinjiliginiň, kubogyny almak ugrundaky ýaryşlaryň ýeňijilerine berilýär.

2.2. Türgenlere sportuň görnüşleri boýunça sport atlar we sport razrýadlar şu Tertibiň 4-nji bendinde görkezilen ýaş tapawudynyň yzygiderligi boýunça dakylýar hem-de berilýär.

2.3. “Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady”, “Türkmenistanyň sport ussady” sport atlary we “Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär” sport razrýady, şeýle hem “Bedenterbiýäniň we sportuň göreldesi” diýen at welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň sport we ýaşlar syýasaty Baş müdirlikleriniň ýanynda döredilen toparyň mejlislerinde seredilip, resminamalar talaba laýyk bolan ýagdaýynda, Türkmenistanyň Sport we ýaşlar syýasaty ministrligine ýollanylýar.

Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň sport we ýaşlar syýasaty Baş müdirlikleriniň ýolbaşçylary Türkmenistanyň Sport we ýaşlar syýasaty ministrliginiň toparyna Türkmenistanyň ýeke-täk sport klassifikasiýasynyň talaplaryny ýerine ýetiren türgenleriň resminamalarynyň dogry we talaba laýyk doldurylmagyna hem-de onuň kanuna laýyklygyna şahsy jogapkärçiligini çekýärler.

Türkmenistanyň sportuň görnüşleri boýunça federasiýalary (merkezleri) türgenlere, tälimçilere, bedenterbiýe we sport ugrunda zähmet çekýän hünärmenlere sport atlaryny dakmak hem-de türgenlere sport razrýadlaryny bermek, şeýle hem sport eminlerine hünär derejelerini bermek babatda resminamalary bedenterbiýe we sport babatda ygtyýarly döwlet edarasyna hödürläp bilýärler. Sportuň görnüşleri boýunça klassifikasion talaplaryny ýerine ýetiren türgenleriň tälimçileri sport mekdepleriň administrasiýasy bilen bilelikde, şu Tertibe laýyklykda resminamalary taýýarlap, deňişliligi boýunça welaýatlaryň hem-de Aşgabat şäheriniň sport we ýaşlar syýasaty Baş müdirliklerine hödürleýärler. Welaýatlaryň hem-de Aşgabat şäheriniň sport we ýaşlar syýasaty Baş müdirlikleri hödürlenýän resminamalary seljerip, takyk bolan ýagdaýynda, Türkmenistanyň Sport we ýaşlar syýasaty ministrligine hödürleýärler (1-nji goşundy). Talaba laýyk tabşyrylmadyk we möhletinden geçen resminamalara seredilmeýär. Sportuň görnüşleri boýunça sport atlary dakmak we sport razrýadlary bermek üçin türgeniň soňky 4 (dört) ýylda gazanan netijeleri baradaky resminamalary kabul edilýär.

2.4. “Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady”, “Türkmenistanyň sport ussady”, “Bedenterbiýäniň we sportuň göreldeşi” sport atlary hem-de “Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär” sport razrýady Türkmenistanyň Sport we ýaşlar syýasaty ministrligi tarapyndan dakylýar we berilýär. Türgenlere sport atlaryny dakmak we sport razrýadyny bermek barada karar kabul edilýär hem-de Ministrlik tarapyndan buýruk çykarylýar.

2.5. Türgenlere I sport razrýady welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň sport we ýaşlar syýasaty Baş müdirlikleri, II we III sport razrýadlary, şeýle hem I, II we III ýetginjekler sport razrýadlary bedenterbiýe we sport guramalary tarapyndan berilýär hem-de deňişliligi barada buýruk çykarylýar.

2.6. “Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady”, “Türkmenistanyň sport ussady”, “Bedenterbiýäniň we sportuň göreldeşi” sport atlary dakylan hem-de “Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär” sport razrýady, I - II - III sport razrýadlary hem-de I - II - III ýetginjekler sport razrýadlary berilen türgenlere döşe dakylýan nyşan hem-de şahadatnama gowşurylýar, şeýle hem türgeniň hünär depderçesinde hasaba alynýar.

2.7. Dürli derejeli halkara we Türkmenistanyň çäginde geçirilýän sport ýaryşlarynda, okuw-türgenleşik sapaklarynda türgen sportuň görnüşleri boýunça ýaryşyň we dopinge garşy düzgünleri, halkara sport guramalary tarapyndan tassyklan kadalary we talaplary bozan ýagdaýynda, Türkmenistanyň sportuň görnüşleri boýunça federasiýalaryň (merkezleriň), welaýatlaryň hem-de Aşgabat şäheriniň sport we ýaşlar syýasaty Baş müdirlikleriniň hödürnamasy esasynda Türkmenistanyň Sport we ýaşlar syýasaty ministrligi tarapyndan berlen hormatly atlaryndan hem-de sport razrýadlaryndan mahrum edilýär.

Türgenleri sport atlaryndan we sport razrýadyndan mahrum etmek barada karar kabul edilýär hem-de Ministrlik tarapyndan buýruk çykarylýar.

2.8. Türkmenistanyň çäginde geçirilýän dürli derejeli sport ýaryşlarynda türgenlere mahsus bolmadyk hereketleri eden, şeýle hem yaryşyň guramaçylarynyň, eminleriniň, kätipleriniň, tomaşaçylarynyň salgysyna paýyş sözleri ulanan türgenler, Türkmenistanyň sportuň görnüşleri boýunça federasiýalaryň (merkezleriň), welaýatlaryň hem-de Aşgabat şäheriniň sport we ýaşlar syýasaty Baş müdirlikleriniň hödürnamalary esasynda Türkmenistanyň Sport we ýaşlar syýasaty ministrligi tarapyndan berlen hormatly atlaryndan hem-de sport razrýadlaryndan wagtlaýyn mahrum edilýär.

Türgenleri sport atlaryndan we sport razrýadlaryndan wagtlaýyn mahrum etmek barada karar kabul edilýär hem-de degişliligi boýunça sport babatda ygtyýarly edara tarapyndan buýruk çykarylýar.

2.9. Aşgabat şäheriniň we welaýatlaryň çäginde geçirilýän dürli derejeli sport ýaryşlarynda türgenlere mahsus bolmadyk hereketleri eden, şeýle hem yaryşyň guramaçylarynyň, eminleriniň, kätipleriniň, tomaşaçylarynyň salgysyna paýyş sözleri ulanan türgenler Türkmenistanyň sportuň görnüşleri boýunça federasiýalaryň (merkezleriň), bedenterbiýe we sport guramalaryň hödürnamalary esasynda degişliligi boýunça sport babatda ygtyýarly gurama tarapyndan I - II - III sport razrýadlaryndan hem-de I - II - III ýetginjekler sport razrýadlaryndan wagtlaýyn mahrum edilýär.

Türgenleri sport razrýadlaryndan wagtlaýyn mahrum etmek barada karar kabul edilýär hem-de degişliligi boýunça sport babatda ygtyýarly edara tarapyndan buýruk çykarylýar.

3.0. Sport atlaryndan we sport razrýadlaryndan wagtlaýyn mahrum edilen türgenler şu Düzgünnama laýyklykda, şol sport atlaryny dakan we sport razrýadlaryny beren bedenterbiýe we sport babatda degişliligi boýunça ygtyýarly döwlet edarasy tarapyndan gaýtadan dikeldilýär. Şunuň bilen baglylykda karar kabul edilýär hem-de degişliligi boýunça sport babatda ygtyýarly edara tarapyndan buýruk çykarylýar.

3.1. Sport atlaryndan we sport razrýadlaryndan wagtlaýyn mahrum edilen, şeýle hem gaýtadan dikeldilen türgenler hakynda maglumatlar türgenleriň hünär dereje depderçelerine girizilýär.

3.2. **“Bedenterbiýäniň we sportuň göreldesi”** diýen ady sportda iş staży azyndan 15 (on bäş) ýyl bolan, bedenterbiýäni we sporty köpçülikleýin ösdürmekde we usuly-guramaçylyk işlerine aýratyn goşant goşan we bu ugurdan usuly gollanmalary taýýarlan işgärlere dakylýar.

III. Sport atlarynyň we sport razrýadlarynyň döşe dakylýan nyşanlarynyň beýany

3.1. “TÜRKMENISTANYŇ HALKARA DEREJELI SPORT USSADY” döşe dakylýan nyşan diametri 25 mm ölçegde tegelek bolup, bir bölekden ybarat. Tegelek ak reňkli bolup, ýokarky böleginde güberçek görnüşli “TÜRKMENISTANYŇ HALKARA DEREJELI SPORT USSADY” diýlen ýazgy şekillendirilýär. Ortaky böleginde Türkmen sportunyň şekili (Älemgoşar reňkde aýyň içinde türkmen bedewiniň çeper keşbi, onuň aşaky ýüzünde “Türkmen Sporty” diýen ýazgy hem-de bedew keşbiniň arka ýüzünde 5 yklymy aňladýan sekiz burçluklar) ýerleşdirilýär. Döşe dakylýan nyşan kümüş reňkli ýalpyldawuk örtgi bilen latundan edilip, şondan soň ol sintetiki emallar bilen syrçalanýar.

Nyşan tsanga görnüşli enjam bilen egin-eşiğe dakylýar.

3.2. “TÜRKMENISTANYŇ SPORT USSADY” döşe dakylýan nyşan diametri 25 mm ölçegde tegelek bolup, bir bölekden ybarat. Tegelek ak reňkli bolup, ýokarky böleginde güberçek görnüşli “TÜRKMENISTANYŇ SPORT USSADY” diýlen ýazgy şekillendirilýär. Ortaky böleginde Türkmen sportunyň şekili (Älemgoşar reňkde aýyň içinde türkmen bedewiniň çeper keşbi, onuň aşaky ýüzünde “Türkmen Sporty” diýen ýazgy hem-de bedew keşbiniň arka ýüzünde 5 yklymy aňladýan sekiz burçluklar) ýerleşdirilýär.

Döşe dakylýan nyşan kümüş reňkli ýalpyldawuk örtgi bilen latundan edilip, şondan soň ol sintetiki emallar bilen syrçalanýar.

Nyşan tsanga görnüşli enjam bilen egin-eşiğe dakylýar.

3.3. “BEDENTERBIÝÄNIŇ WE SPORTUŇ GÖRELDESI” döşe dakylýan nyşan diametri 25 mm ölçegde tegelek bolup, bir bölekden ybarat. Tegelek ak reňkli bolup, ýokarky böleginde güberçek görnüşli “BEDENTERBIÝÄNIŇ WE SPORTUŇ GÖRELDESI” diýlen ýazgy şekillendirilýär. Ortaky böleginde Türkmen sportunyň şekili (Älemgoşar reňkde aýyň içinde türkmen bedewiniň çeper keşbi, onuň aşaky ýüzünde “Türkmen Sporty” diýen ýazgy hem-de bedew keşbiniň arka ýüzünde 5 yklymy aňladýan sekiz burçluklar) ýerleşdirilýär.

Döşe dakylýan nyşan kümüş reňkli ýalpyldawuk örtgi bilen latundan edilip, şondan soň ol sintetiki emallar bilen syrçalanýar.

Nyşan tsanga görnüşli enjam bilen egin-eşiğe dakylýar.

3.4. “TÜRKMENISTANYŇ SPORT USSATLYGYNA DALAŞGÄR” döşe dakylýan nyşan diametri 25 mm ölçegde tegelek bolup, bir bölekden ybarat. Tegelek ak reňkli bolup, ýokarky böleginde güberçek görnüşli “TÜRKMENISTANYŇ SPORT USSATLYGYNA DALAŞGÄR” diýlen ýazgy şekillendirilýär. Ortaky böleginde Türkmen sportunyň şekili (Älemgoşar reňkde aýyň içinde türkmen bedewiniň çeper keşbi, onuň aşaky ýüzünde “Türkmen Sporty” diýen ýazgy hem-de bedew keşbiniň arka ýüzünde 5 yklymy aňladýan sekiz burçluklar) ýerleşdirilýär.

Döşe dakylýan nyşan kümüş reňkli ýalpyldawuk örtgi bilen latundan edilip, şondan soň ol sintetiki emallar bilen syrçalanýar.

Nyşan tsanga görnüşli enjam bilen egin-eşiğe dakylýar.

3.5. I sport razrýady, II sport razrýady we III sport razrýady döşe dakylýan nyşan diametri 25 mm ölçegde tegelek bolup, iki bölekden ybarat. Tegelegiň birinji bölegi

ýaşyl reňkli bolup, onuň ýokarky böleginde güberçek görnüşli sportuň görnüşleri şekillendirilen, aşaky böleginde “RAZRÝAD” diýlen ýazgy ýerleşdirilýär. Ikinji bölegi ak reňkli bolup, onda derejesine görä I , II ýa-da III rim sany ýerleşdirilýär.

Döşe dakylýan nyşan kümüş reňkli ýalpyldawuk örtgi bilen latundan edilip, şondan soň ol sintetiki emallar bilen syrçalanýar.

Nyşan tsanga görnüşli enjam bilen egin-eşige dakylýar.

3.6. I ýetginjekler sport razrýady, II ýetginjekler sport razrýady we III ýetginjekler sport razrýady döşe dakylýan nyşan diametri 25 mm ölçegde tegelek bolup, iki bölekden ybarat hem-de olar ýaşyl reňkli bolýar. Tegelegiň birinji böleginiň ýokarsynda güberçek görnüşli “ÝETGINJEKLER RAZRÝADY” diýen ýazgy ýerleşdirilýär, aşaky böleginde derejesine görä I , II ýa-da III rim sany ýazylýar. Ikinji böleginde sportuň görnüşü şekillendirilýär.

Döşe dakylýan nyşan kümüş reňkli ýalpyldawuk örtgi bilen latundan edilip, şondan soň ol sintetiki emallar bilen syrçalanýar.

Nyşan tsanga görnüşli enjam bilen egin-eşige dakylýar.

3.7. Degişli sport atlarynyň we sport razrýadlarynyň şahadatnamasy ýitirilen ýa-da oňa zeper ýitirilen halatynda, olaryň nusgasy (dublikaty) berilýär.

Sport atlarynyň we sport razrýadlarynyň döşe dakylýan nyşanynyň nusgasy (dublikaty) berilmeýär.

Türkmenistanyň Sport we
ýaşlar syýasaty ministriginiň
2021-nji ýylyň 28-nji aprelindäki
__95-Ö belgili buýrugy bilen tassyklanyldy

Türkmenistanyň
ýeke-täk sport klassifikasiýasynyň
Tertibiniň 1-nji goşundysy

Türkmenistanda sport atlaryny dakmak we sport razrýadlaryny bermek üçin hödürlenilýän resmi kagyzlarynyň

SANAWY

1. Atlary dakmak we sport razrýadlaryny bermek üçin Sport we ýaşlar syýasaty Baş müdürlükleri, beýleki sport guramalary tarapyndan tassyklanan hödürnamalar, “Bedenterbiýäniň we sportuň göreldesi” diýen at üçin goşmaça bilim edarasy tarapyndan tassyklanan hem hödürnama.
2. Hödürnamada 3×4 ölçegli fotosurat – 1 (bir) sany.
3. Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň sport we ýaşlar syýasaty Baş müdirlikleriniň ady agzalýan mesele boýunça Toparlaryň teswirnamalary.
4. Türgeniniň passportynyň göçürme nusgasy.
5. Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň sport we ýaşlar syýasaty Baş müdirlikleriniň resmi wekiliň goly we möhüri bilen tassyklanan öňki sport razrýadynyň berlendigi barada buýrugyň göçürme nusgasy.
6. Türgeniniň kitapçasynyň göçürme nusgasy.
7. Sportuň görnüşleri boýunça Türkmenistanyň Milli federasiýalary (merkezleri) tarapyndan türgeniň resmi ýaryşlaryna gatnaşandygy barada resmi wekiliň goly we möhüri bilen tassyklanan kepilnama.
8. Sportuň görnüşleri boýunça Türkmenistanyň Milli federasiýalaryň ýolbaşçysynyň goly we möhüri bilen tassyklanyň berlen türgeniň resmi ýaryşlara gatnaşan teswirnamalarynyň (protokollarynyň), şol sanda daşary ýurt dillerinde bolan teswirnamalaryň terjime edilen görnüşiniň göçürme nusgalary.

Türkmenistanyň Sport we
ýaşlar syýasaty ministrliginiň
2021-nji ýylyň 28-nji aprelindäki
__95-Ö belgili buýrugy bilen tassyklanyldy

2021-2024-nji ýyllaryň Olimpiýa döwri üçin Türkmenistanyň ýeke-täk sport Klassifikasiýasy

Sportuň görnüşleri boýunça derejeleriň kadalary we talaplary

Olimpiýa oýunlarynyň tomusky sport görnüşleri

Agyr atletika

Agram derejeleri	Ulular						Ýetginjekler		
	HKSU	TSU	TSUD	I	II	III	I	II	III
38				95	82	70	62	55	47
41				110	92	82	72,5	65	55
45		175	145	125	105	97	85	75	65
49		185	170	140	125	110	92	82	72
55	245	205	180	155	135	120	105	90	80
61	270	230	200	175	150	130	115	100	87
67	300	250	225	190	165	145	122	110	95
73	325	270	242	207	185	157	135	120	107
81	350	290	260	225	195	170	145	130	117
89	370	305	275	237	205	180	155	140	125
96	385	320	295	245	215	195	165	150	137
102	390	335	305	255	240	215	175	160	145
109	400	355	320	270	255	230	185	170	155
+109	415	370	340	280	265	240	200	185	170

ERKEKLER

THDSU (Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady)

-Olimpiýa oýunlary, Dünýä çempionatlary	I-VIII orunlar;
-Aziýa oýunlary, Aziýa çempionatlary	I-V orunlar;
-Ýaşlaryň arasyndaky Dünýä çempionatlary	I-V orunlar;
-Ýaşlaryň arasyndaky Aziýa çempionatlary	I-III orunlar;
-Ýetginjekleriň arasyndaky Olimpiýa oýunlary	I-V orunlar;
-Ýetginjekleriň arasyndaky Dünýä çempionatlary	I-IV orunlar;
-Ýetginjekleriň arasyndaky Aziýa çempionatlary	I-III orunlar;
-Talyplaryň arasyndaky Dünýä çempionatlary	
-Bütindünýä talyplar oýunlary (Uniwersiada)	I-III orunlar.

“**Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady**” diýen at tablisada görkezilen agramlyklary diňe halkara ýaryşlarynda görterilen ýagdaýynda berilýär ýa-da tablisada görkezilen agramlyklary görmedik ýagdaýynda ýokardaky sanawda görkezilen ýaryşlarda bellenen orunlary eýelän ýagdaýynda dakylýar.

“**Türkmenistanyň sport ussady**” diýen at welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde (ýetginjekler, ýaşlar, ulular arasygynda) ýaryşlara gatnaşyp, tablisada görkezilen agramlygy görterip 2 gezek baýrakly orny eýelän ýagdaýynda dakylýar.

“**Türkmenistanyň Sport ussatlygyna dalaşgär**” diýen razryad welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde (ýetginjekler, ýaşlar, ulular aralygynda) ýaryşlara gatnaşyp, tablisada görkezilen agramlygy görterip 2 gezek baýrakly orny eýelän ýagdaýynda berilýär.

“**Türkmenistanyň Sport ussatlygyna dalaşgär**” diýen razryad welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň kubogyny almak ugrundaky (ýetginjekler, ýaşlar, ulular aralygynda) ýaryşlara gatnaşyp, tablisada görkezilen agramlygy görterip, 2 gezek baýrakly orny eýelän ýagdaýynda berilýär.

Aýal-gyzlar

Agram derejeleri	Ulular						Ýetginjekler		
	THDSU	TSU	TSUD	I	II	III	I	II	III
34				60	45	40	35	30	27
38				70	55	50	45	40	35
41				75	60	55	50	45	40
45	135	120	110	85	75	65	55	50	45
49	155	130	120	93	80	70	60	55	50
55	175	145	130	105	90	80	70	60	55

59	190	160	140	115	100	90	80	70	65
64	205	170	150	130	110	100	90	80	70
71	218	185	160	140	130	115	100	90	80
76	230	202	170	150	140	130	115	100	90
81	242	220	190	160	150	140	125	105	95
87	255	230	205	170	160	150	135	115	100
+87	270	240	217	180	170	160	150	130	110

THDSU (Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady)

-Olimpiýa oýunlary, Dünýä çempionatlary	I-VIII orunlar;
-Aziýa oýunlary, Aziýa çempionatlary	I-V orunlar;
-Ýaşlaryň arasyndaky Dünýä çempionatlary	I-V orunlar;
-Ýaşlaryň arasyndaky Aziýa çempionatlary	I-III orunlar;
-Ýetginjekleriň arasyndaky Olimpiýa oýunlary	I-V orunlar;
-Ýetginjekleriň arasyndaky Dünýä çempionatlary	I-IV orunlar;
-Ýetginjekleriň arasyndaky Aziýa çempionatlary	I-III orunlar;
-Talyplaryň arasyndaky Dünýä çempionatlary	
- Bütindünýä talyplar oýunlary (Uniwersiada)	I-III orunlar.

“**Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady**” diýen at tablisada görkezilen agramlyklary diňe halkara ýaryşlarynda görülen ýagdaýynda berilýär ýa-da tablisada görkezilen agramlyklary görmedik ýagdaýynda ýokardaky sanawda görkezilen ýaryşlarda bellenilen orunlary eýeleýän ýagdaýynda dakylýar.

“**Türkmenistanyň sport ussady**” diýen at welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde (ýetginjekler, ýaşlar, ulular aralygynda) ýaryşlara gatnaşyp, tablisada görkezilen agramlygy görüp, 2 gezek baýrakly orny eýelän ýagdaýynda dakylýar.

“**Türkmenistanyň Sport ussatlygyna dalaşgär**” diýen razryad welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde, (ýetginjekler, ýaşlar, ulular aralygynda) ýaryşlara gatnaşyp, tablisada görkezilen agramlygy görüp, 2 gezek baýrakly orny eýelän ýagdaýynda berilýär.

“**Türkmenistanyň Sport ussatlygyna dalaşgär**” diýen razryad welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň kubogyny almak ugrundaky (ýetginjekler, ýaşlar, ulular aralygynda) ýaryşa gatnaşyp, tablisada görkezilen agramlygy görüp, 2 gezek baýrakly orny eýelän ýagdaýynda berilýär.

Akademiki küreklemek

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

- Olimpiya oýunlarynda we Dünýä çempionatynda I – VIII orunlary,
- Aziýa çempionatynda I - V orunlary,
- Halkara ýaryşlara, geçen ýylyň netijesi boýunça Dünýä çempionatynyň 3 (üç) final oýunlaryna gatnaşan, Döwletleriň arasynda küreklemegiň degişli görnüşinde I – II orunlary,
- Ýetginjekleriň arasynda Dünýä çempionatynda I-II orunlary,
- “A” derejeli halkara ýaryşlarynda 5 (bäs) döwletiň gatnaşmagynda I-II orunlary,
- Bütindünýä Uniwersiadasynda I-II orunlary eýelemeli.

Türkmenistanyň sport ussady:

- Halkara ýaryşlarynda 6 (alty) gaýygyň gatnaşmagynda I-II orunlary,
- Ýetginjekleriň arasynda Dünýä birinjiliginde küreklemegiň görnüşleriniň birinde I-II orunlary eýelemeli.
- Türkmenistanyň çempionatynda welaýatlaryň gatnaşmagynda jemleýji (final) küreklemeginde 6 (alty) gaýygyň gatnaşmagynda 2 gezek I orny eýelän türgene dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- Ýetginjekleriň arasynda Dünýä birinjiliginde III-V orunlary,
- Halkara ýaryşlarynda 17 ýaşdan uly oglan-gyzlaryň arasynda III-V orunlary,
- Türkmenistanyň açyk çempionatynda 5 döwletiň gatnaşmagynda 2 gezek II orunlary; Türkmenistanyň çempionatynda 2 ýylyň dowamynda II orny,
- Türkmenistanyň birinjiliginde (ýaşlar, ýetginjikler) 2 gezek I-II orunlary eýelän türgene berilýär.

I razrýad:

Ulularyň we ýetginjekleriň arasynda geçirilen welaýat we Aşgabat şäheriniň çempionatlary, birinjilikleri ugrundaky ýaryşlarda 6 (alty) gaýygyň we II razrýadly türgenlerden pes bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda I orny eýelän türgene berilýär.

II razrýad:

Ulularyň we ýetginjekleriň arasynda geçirilen dürli möçberdäki ýaryşlarda 6 (alty) gaýygyň we III razrýadly türgenlerden pes bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda I orny eýelemeli.

III razrýad:

Ulularyň we ýetginjekleriň arasynda geçirilen dürli möçberdäki ýaryşlarda 4 (dört) gaýygyň we III razrýadly türgenlerden pes bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda I orny eýelemeli.

I ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde 2 gezek 2 orny eýelemeli.

II ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek I orny eýelemeli.

III ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek 2 orny eýelemeli.

Ugrukdyryjylar (rulewyýe)

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

Olimpiya oýunlarynda we Dünýä çempionatynda 1-6 orunlary eýelemeli.

Türkmenistanyň sport ussady:

Halkara ýaryşlarynda ýa-da Türkmenistanyň ýaryşlarynda iki ýylyň dowamynda zygiderli “Türkmenistanyň sport ussady“ adynyň talaplaryny tassyklamaly.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

Halkara ýaryşlarynda ýa-da Türkmenistanyň ýaryşlarynda iki ýylyň dowamynda zygiderli “Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär“ razrýadynyň talaplaryny tassyklamaly.

I razrýad:

Küreklemek üçin I sport razrýadynyň talaplaryny tassyklap, ugrukdyryjynyň (rulewoý) 3 (üç) ýyllyk tejribesi bilen, Türkmenistanyň ýaryşlarynyň pesinden 8 (sekizisine) gatnaşmaly.

II razrýad:

Küreklemek üçin tassyklanylýan II sport razrýadyny tassyklap, ugrukdyryjynyň (rulewoý) 2 (iki) ýyllyk tejribesi bilen, Türkmenistanyň ýaryşlarynyň pesinden 6 (altysyna) gatnaşmaly.

III razrýad:

Küreklemek üçin tassyklanylýan III sport derejesini tassyklap, ugrukdyryjynyň (rulewoý) 1 (bir) ýyllyk tejribesi bilen, Türkmenistanuň ýaryşlarynyň pesinden 3 (üçisine) gatnaşmaly.

I ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde 2 gezek I orny eýelemeli.

II ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek I orny eýelemeli.

III ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek II orny eýelemeli.

**At çapyşyklarynda, marafon ýaryşlarynda, gözellig bäsleşiklerinde,
atçylyk sport ýaryşlarynda eminlik edýän eminlere dereje bermek hem-de synag
at çapyşyklarynda at taýýarlaýan seýislere we çapyksuwarlara
dereje bermek hakynda
DÜZGÜNNAMA**

I. Umumy düzgünler

1. Şu düzgünnama Türkmenistanyň aýlawlarynda ahalteke we ýomut atlarynyň çapyşyk synaglary geçirilende seýislere, çapyksuwarlara we eminlere derejeler bermek üçin işlenilip taýýarlanylady. Taýýarlanylýan düzgünnama halkara kadalaryna ters gelmeýär.

2. Türkmenistanyň aýlawlarynda çapyşyk synaglaryna hem-de tohum atlarda päsgelçilikli atçapyşyklaryna gatnaşýan seýislere we çapyksuwarlara aşakdaky tertipde derejeler berilýär:

III-derejeli seýis

II-derejeli seýis

I-derejeli seýis

Ussat seýis

III-derejeli çapyksuwar

II-derejeli çapyksuwar

I-derejeli çapyksuwar

Ussat çapyksuwar

3. Tohum atlaryň çapyşyk synaglaryny geçirýän eminlere aşakdaky tertipde derejeler berilýär:

-Tohum atlaryň çapyşyk synaglaryny geçirýän II-derejeli emin

-Tohum atlaryň çapyşyk synaglaryny geçirýän I-derejeli emin

-Milli derejeli emin.

4. Seýis, çapyksuwar hem-de atoglana III-dereje berilende atçylyk pudagynda azyndan baş ýyl iş tejribesi bolan hem-de ýöriteleşdirilen atçylyk mekdebini tamamlandygy barada diplomy ýa-da şahadatnamasy bolmadyr.

5. Tohum atlary seýislemek we çapyşyk synaglaryna täze başlaýan seýisler, çapyksuwarlar we atoglanlaryň hökmany:

- ýöriteleşdirilen atçylyk mekdebini tamamlandygy barada diplomy ýa-da atşynas hünärmen mekdebini tamamlandygy barada şahadatnamasy bolmaly.

- çapyksuwarlar we atoglanlaryň iki ýyldan az bolmadyk at çapmaklyk tejribesi bolmaly.

-Türkmenistanyň aýlawlarynda hereket edýän synag at çapyşyk kadalaryny we tehniki howupsyzlyk düzgünini bilmelidir

-Ätiýaçlandyryş şahadatnamasy, saglygy baradaky kepillenme hökmany bolmalydyr.

II. Dereje bermekligiň talaplary

6. Seýislere dereje bermek:

-III-nji derejeli seýis derejesini bermek üçin azyndan 3 ýyl seýisçilik tejribesi bolup, at çapyşyklarynda 100 gezek birinji ýeri eýeläp, şolardan başisi döp bolup galan baýraklar

bolmaly hem-de ýöriteleşdirilen atçylyk mekdebini tamamlandygy barada diplomy ýa-da sertifikaty bolmalydyr ýa-da atşynas hünärmen mekdebini tamamlandygy barada şahadatnamasy bolmaly.

-Ussat çapyksuwar derejeli çapyksuwarlar seýisçilik işi bilen meşgullansalar olara III-derejeli seýis diýen dereje berilýär;

- II-nji derejeli seýis derejesini bermek üçin azyndan 5 ýyl seýisçilik tejribesi bolup, at çapyşyklarynda 150 gezek birinji ýeri eýeläp şolardan onusy döp bolup galan baýraklar bolmaly, hem-de ýöriteleşdirilen atçylyk mekdebini tamamlandygy barada diplomy ýa-da ýa-da atşynas hünärmen mekdebini tamamlandygy barada şahadatnamasy bolmaly.

- I-nji derejeli seýis derejesini bermek üçin azyndan 7-10 ýyl seýisçilik tejribesi bolup, at çapyşyklarynda 250 gezek birinji ýeri eýeläp şolardan ýigirmisi döp bolup galan baýraklar bolmaly, hem-de ýöriteleşdirilen atçylyk mekdebini tamamlandygy barada diplomy ýa-da atşynas hünärmen mekdebini tamamlandygy barada şahadatnamasy bolmaly.

-Ussat seýis derejesini bermek üçin 10 ýyl seýisçilik tejribesi bolup at çapyşyklarynda 350 birinji ýeri eýeläp şolardan 30-si döp bolup galan baýraklar bolmaly ýa-da Halkara at çapyşyklaryna gatnaşyp baýrakly orunlary eýelemeli, hem-de ýöriteleşdirilen atçylyk mekdebini tamamlandygy barada diplomy ýa-da atşynas hünärmen mekdebini tamamlandygy barada şahadatnamasy bolmaly.

7. Çapyksuwarlara dereje bermek:

-III-derejeli çapyksuwar derejesini bermek üçin azyndan 3 ýyl at çapyp 50 birinji ýeri eýeläp şolardan 5-si döp bolup galan baýraklar bolmaly hem-de ýöriteleşdirilen atçylyk mekdebini tamamlandygy barada diplomy ýa-da atşynas hünärmen mekdebini tamamlandygy barada şahadatnamasy bolmaly.

-II-derejeli çapyksuwar derejesini bermek üçin azyndan 5 ýyl at çapmak tejribesi bolup 150 gezek birinji ýeri eýeläp şolardan 10-sy döp bolup galan baýraklar bolmaly; hem-de ýöriteleşdirilen atçylyk mekdebini tamamlandygy barada diplomy ýa-da atşynas hünärmen mekdebini tamamlandygy barada şahadatnamasy bolmaly.

-I-derejeli çapyksuwar derejesini bermek üçin 5 ýyl at çapmak tejribesi bolup 200 gezek birinji ýeri eýeläp şolardan 15-si döp bolup galan baýraklar bolmaly hem-de ýöriteleşdirilen atçylyk mekdebini tamamlandygy barada diplomy ýa-da atşynas hünärmen mekdebini tamamlandygy barada şahadatnamasy bolmaly.

-Ussat çapyksuwar derejesini bermek üçin azyndan 10 ýyl at çapmak tejribesi bolup 350 gezek birinji ýeri eýeläp şolardan 20-si döp bolup galan baýraklar bolmaly ýa-da halkara at çapyşyklaryna gatnaşyp baýrakly orunlary eýelän bolmaly;

8. Eminlere dereje bermek;

III-derejeli emin derejesini bermek üçin azyndan 3 ýyl Türkmenistanyň aýlawlarynda geçirilýän at çapyşyklarynda, gözellik bäsleşiklerinde hem-de uzak aralara geçirilýän marafon at çapyşyklarynda eminlik eden ýokary bilimli hünärmen bolmaly;

II-derejeli emin derejesini bermek üçin azyndan 5 ýyl Türkmenistanyň aýlawlarynda geçirilýän at çapyşyklarynda, gözellik bäsleşiklerinde hem-de uzak aralyga marafon at çapyşyklarynda eminlik eden ýokary bilimli hünärmen bolmaly;

- I-derejeli emin derejesini bermek üçin 5 ýyl we ondan köp wagt Türkmenistanyň aýlawlarynda geçirilýän at çapyşyklarynda, gözellik bäsleşiklerinde, atçylyk sport

- ýaryşlarynda (konkur we päsgelçilikden bökmek) we uzak aralyga marafon at çapyşyklarynda eminlik eden ýokary bilimli hünärmen bolmaly;
- Milli derejeli emin derejesini bermek üçin azyndan 10 ýyl Türkmenistanyň aýlawlarynda geçirilýän at çapyşyklarynda gözellik bäsleşiklerinde, atly-sport ýaryşlarynda we uzak aralyga geçirilýän marafon at çapyşyklarynda eminlik eden ýokary bilimli hünärmen bolmaly.

III. Dereje bermeginiň tertibi

9. Tohum atlarynyň çapyşyklarynda, seýislere, çapyksuwarlara we eminlere dereje bermek „Türkmen atlary“ döwlet birleşigi tarapyndan döredilen hünär derejesini ýokarlandyrmak baradaky ýorite toparyň tarapyndan berilýär.

10. Dereje bermeklik aýlawlaryň administrasiýasy (direktor, önümçilik bölüminiň başlygy, baş emin), atçylyk hojalyklarda (ýolbaşçysy, baş zootehnik) hem-de dereje beriljegiň öz arzasy boýunça berilýär.

Dereje berilmegi üçin gerekli resminamalar: bilimi baradaky şahadatnama, terjimehal, alan baýraklary baradaky we döp bolup galan baýraklar alandygy baradaky kepilnama, 3X4 sm. 6-sany fotosurat, resminamalar “Türkmen atlary” döwlet birleşigine iberilýär.

11. Degişli dereje berilenlere bellenen tertipdäki şahadatnama berilýär we türkmenistanyň hemme aýlawlarynda alan hünäri boýunça işlemäge ygtyýar berilýär.

12. Dereje bermek barada toparyň çykaran beýany hemişelik saklanmalydyr.

BADMINTON

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

- Olimpiýa oýunlarynda, Dünýä çempionatlarynda, Dünýä Kubogynda Türkmenistan Milli ýygyny toparynyň düzüminde I-VIII orunlary eýelän;
- Aziýa çempionatlarynda ýekelikde Türkmenistan Milli ýygyny toparynyň düzüminde I-V orunlary eýelän;
- Olimpiýa oýunlarynda, Dünýä çempionatlarynda, Dünýä Kubogynda ýa-da Aziýa çempionatynda jübüt we garyşyk ýagdaýlarda I-V orunlary eýelän türgenlere **dakylýar**.

Türkmenistanyň sport ussady:

- Olimpiýa oýunlarynda, Dünýä çempionatynda, Dünýä Kubogynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde IX-X orunlary eýelän;
- Aziýa çempionatlarynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde ýekelikde I-V orunlary eýelän;
- Olimpiýa oýunlarynda, Dünýä we Aziýa çempionatynda jübüt we garyşyk ýagdaýlarda V-VII orunlary eýelän;
- Halkara badminton federasiýasynyň Grand-pri ýaryşlarynda I-V orunlary eýelän;
- Ýetginjekleriň arasyndaky Dünýä we Aziýa çempionatlarynda ýekelikde V-VIII orunlary we jübüt ýa-da garyşyk ýagdaýlarda II-III orunlary eýelän;
- 6 sany daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda halkara ýaryşlarynda ýekelikde I-III ýa-da jübüt we garyşyk ýagdaýlarda I-II orunlary eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda ýekelikde 2 gezek I orny eýelän türgenlere **dakylýar**.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- 6 sany daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda halkara ýaryşlarynda ýekelikde I-IV orunlary ýa-da jübüt we garyşyk ýagdaýlarda II-III orunlary;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda ýekelikde 2 gezek II orny ýa-da jübüt we garyşyk ýagdaýlarda 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň kubogynda ýekelikde 2 gezek I orny ýa-da jübüt we garyşyk ýagdaýlarda 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

I razryad:

- 6 sany daşary ýurt türgenleriň gatnaşmagynda halkara ýaryşlarynda ýekelikde V-VII orunlary, jübüt ýa-da garyşyk ýagdaýlarda IV-V orunlary eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda ýekelikde 2 gezek III orny, jübüt ýa-da garyşyk ýagdaýlarda 2 gezek III orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda oglanlaryň we gyzlaryň arasynda ýekelikde III orny eýelän türgenlere berilýär.
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň kubogynda ýekelikde 2 gezek II orny ýa-da jübüt we garyşyk ýagdaýlarda 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.

II razrýad:

- 1 ýylyň dowamynda II-nji razrýadly türgenlerden 4 gezek, hem-de III-nji razrýadly türgenlerden 12 gezek ýeňiş gazanan türgenlere berilýär.

III razrýad:

- Ýaryşy tamamlan türgenleriň 8-siniň gatnaşmagynda, aýlawly ulgam boýunça geçirilýän ýaryşlarda I orny eýelän;
- 1 ýylyň dowamynda III-nji razrýadly türgenleriň 8 gezek, hem-de I we II-nji ýetginjekler razrýadly türgenlerden 10 gezek (azyndan 5 ýeňiş) ýeňiş gazanan türgenlere berilýär.

I ýetginjekler razrýady:

- Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

II ýetginjekler razrýady:

- Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

III ýetginjekler razrýady:

- Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.

B A S K E T B O L

Türkmenistanyň Halkara derejeli sport ussady

- Olimpiýa oýunlarynda ýa-da Dünýä çempionatynda, kubogynda Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzümünde I-VIII orunlary eýelän;
- Aziýa çempionatlarynda, Aziýanyň kubogy ugrundaky ýaryşlarda (klub toparlaryň arasynda) Türkmenistanyň ýygyny toparynyň esasy düzümünde I-III orunlary eýelän;
- Bütüdünya uniwersiadasynda I-II orunlary eýelän türgenlere **dakylýar**.

Türkmenistanyň sport ussady

- Ýaş aýratynlyklary boýunça Dünýä çempionatynda, kubogynda ýa-da Aziýa çempionatynda, kubogynda I-V orunlary eýelän;
- U19 ýetginjekleriň arasynda Dünýä çempionatynda, kubogynda 1-4 orun;
- U17 ýetginjekleriň arasynda Dünýä çempionatynda, kubogynda 1-3 orun;
- U18 ýetginjekleriň arasynda Aziýa çempionatynda, kubogynda (gyzlar üçin A diwizionynda) 1-2 orun;
- Bütüdünya uniwersiadasynda III- IV orunlary eýelän;
- 12-den az bolmadyk daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda Türkmenistanyň ýygyny toparynyň esasy düzümünde ýylyň dowamynda halkara ýaryşlarynda 2 gezek I orny eýelän;
- Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzümünde Merkezi Aziýa oýunlarynda 2 gezek I orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda (6 topardan az bolmadyk ýagdaýynda) erkekleriň we aýal-gyzlaryň arasynda Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde ýa-da kubogynda 2 gezek I orny eýelän;
- Erkekleriň we aýal-gyzlaryň ýokary ligasynyň toparlarynyň arasynda 2 gezek I orny eýelän türgenlere **dakylýar**.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär

- Bütüdünya uniwersiadasynda V- VII orunlary eýelän;
- U19 ýetginjekleriň arasynda Dünýä çempionatynda, kubogynda 5-8 orun;
- U17 ýetginjekleriň arasynda Dünýä çempionatynda, kubogynda 4-8 orun;
- U18 ýetginjekleriň arasynda Aziýa çempionatynda, kubogynda (gyzlar üçin A diwizionynda) 3-4 orun;
- U16 ýetginjekleriň arasynda Aziýa çempionatynda, kubogynda (gyzlar üçin A diwizionynda) 1-3 orun;

- 12-den az bolmadyk daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda Türkmenistanyň ýygyny toparynyň esasy düzüminde ýylyň dowamynda halkara ýaryşlarynda 2 gezek II- orny eýelän;
- Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzüminde Merkezi Aziýa oýunlarynda 2 gezek II orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda (8 topardan az bolmadyk ýagdaýynda) erkekleriň we aýal-gyzlaryň arasynda Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde ýa-da kubogynda 2 gezek I orny eýelän;
- 8-den az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda erkekleriň we aýal-gyzlaryň ýokary ligasynyň toparlarynyň arasynda 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.

I-nji razrýad

- U18, U17 ýetginjekleriň arasynda Türkmenistanyň çempionatlarynda ýa-da birinjiliklerinde 2 gezek 1-2 orun;
- U16, U15 ýetginjekleriň arasynda Türkmenistanyň çempionatynda ýa-da birinjiliginde 2 gezek 1 orun;
- 6-dan az bolmadyk daşary ýurt toparlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzüminde ýaş aýratynlyklary boýunça halkara ýaryşlarynda 2 gezek III orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda 8-den az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda, kubogynda ýokary liganyň toparlarynyň arasynda 2 gezek III orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda ýaş aýratynlyklary boýunça Türkmenistanyň birinjiliginde 2 gezek I-II orunlary eýelän;
- 10-dan az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň talyplar ligasynda toparyň düzüminde 2 gezek I orny eýelän;
- Ýaş aýratynlyklary boýunça 6-dan az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda Aşgabat şäheriniň we welaýatlaryň birinjiliginde 2 gezek I-II orunlary eýelän türgenlere berilýär.

II razrýad

- U18, U17 ýetginjekleriň arasynda Türkmenistanyň çempionatlarynda ýa-da birinjiliklerinde 3-4 orun;
- U16, U15 ýetginjekleriň arasynda Türkmenistanyň çempionatlarynda ýa-da birinjiliklerinde 2-3 orun;
- U14, U13 ýetginjekleriň arasynda Türkmenistanyň çempionatynda ýa-da birinjiliginde 1-2 orun;

- 6-dan az bolmadyk daşary ýurt toparlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzüminde ýaş aýratynlyklary boýunça halkara ýaryşlarynda III-IV orunlary eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda ýaş aýratynlyklary boýunça Türkmenistanyň çempionatynda, kubogynda ýokary liganyň toparlarynyň arasynda 2 gezek III-IV orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda ýaş aýratynlyklary boýunça Türkmenistanyň birinjiliginde 2 gezek III-IV orunlary eýelän;
- 10-dan az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň talyplar ligasynda toparyň düzüminde 2 gezek II-III orny eýelän;
- Ýaş aýratynlyklary boýunça 6-dan az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda Aşgabat şäheriniň we welaýatlaryň birinjiliginde 2 gezek III-IV orunlary eýelän türgenlere berilýär.

III razrýad

- U14, U13 ýetginjekleriň arasynda Türkmenistanyň çempionatynda ýa-da birinjiliginde 3-4 orun;
- 4-den az bolmadyk daşary ýurt toparlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzüminde ýaş aýratynlyklary boýunça halkara ýaryşlarynda I topardan utuk gazanan;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda ýaş aýratynlyklary boýunça Türkmenistanyň çempionatynda, kubogynda ýokary liganyň toparlarynyň arasynda III-IV orunlary eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda ýaş aýratynlyklary boýunça Türkmenistanyň birinjiliginde III-IV orunlary eýelän;
- 10-dan az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň talyplar ligasynda toparyň düzüminde 2 gezek II-III orny eýelän;
- Ýaş aýratynlyklary boýunça 6-dan az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda Aşgabat şäheriniň we welaýatlaryň birinjiliginde 2 gezek IV-V orunlary eýelän türgenlere berilýär.

I ýetginjekler razrýad

- Ýaş aýratynlyklary boýunça 6-dan az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň birinjiliginde III-IV orunlary eýelän;
- 4-den az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda Aşgabat şäheriniň we welaýatlarynyň birinjiliginde 12 ýaşa çenli oňlan-gyzlaryň arasynda I-II orunlary eýelän;
- 4-den az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda Aşgabat şäheriniň we welaýatlaryň sport mekdepleriniň birinjiliginde 12 ýaşa çenli oňlan-gyzlaryň arasynda toparyň düzüminde I orny eýelän;
- Ýylyň dowamynda toparyň düzüminde geçirilen duşuşyklaryň sany 15-den az bolmadyk ýaryşlara gatnaşan türgenlere berilýär.

II-III ýetginjekler razrýady

- Ýaş aýratynlyklary boýunça 6-dan az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň birinjiliginde III-IV orunlary eýelän;
- 4-den az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda Aşgabat şäheriniň we welaýatlaryň sport mekdepleriniň birinjiliginde 12 ýaş çenli oňlan-gyzlaryň arasynda toparyň düzüminde II-III orunlary eýelän;
- Ýylyň dowamynda toparyň düzüminde geçirilen duşuşyklaryň sany 10-dan az bolmadyk ýaryşlara gatnaşan türgenlere berilýär.

B A S K E T B O L 3X3

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady

- Olimpiýa oýunlarynda Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzüminde I-VIII orunlary eýelän;
- Dünýä çempionatynda, kubogynda Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzüminde I-II orunlary eýelän;
- Aziýa çempionatlarynda, Aziýanyň kubogy ugrundaky ýaryşlarda (klub toparlaryň arasynda) Türkmenistanyň ýygyny toparynyň esasy düzüminde I orny eýelän;
- Türkmenistanyň ýygyny talyplar toparynyň esasy düzüminde Bütindünýä talyplaryň oýunlarynda (Uniwersiýadasynda) I-II orunlary;
- Erkekleriň klub toparlarynyň arasynda Dünýa tury (World tour Masters) I orny eýelän;
- Aýal-gyzlaryň toparlarynyň arasynda Dünýa Seriyasy (Women Series) I orny eýelän;
- U23 Dünýa çempionatynda, kubogynda 1-2 orunlary;
- U23 Milletler ligasynda (U23 Nations League) I orny eýelän türgenlere **dakylýar.**

Türkmenistanyň sport ussady

- Dünýa çempionatynda, kubogynda II-III orunlary eýelän;
- Aziýa çempionatlarynda, Aziýanyň kubogy ugrundaky ýaryşlarda (klub toparlaryň arasynda) Türkmenistanyň ýygyny toparynyň esasy düzüminde II-III orunlary eýelän;
- 6-dan az bolmadyk daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda Türkmenistanyň ýygyny toparynyň esasy düzüminde ýylyň dowamynda 2 (iki) sany halkara ýaryşlarynda I orny eýelän;
- Erkekleriň klub toparlarynyň arasynda Dünýa tury (World tour Masters) II orny eýelän;
- Aýal-gyzlaryň Dünýa Seriyasy (Women Series) II orny eýelän;
- Bütindünýä uniwersiýadasynda I-II orunlary eýelän;
- U23 Dünýa çempionatynda, kubogynda 3-4 orunlary;
- U23 Milletler ligasynda (U23 Nations League) II orny eýelän;
- Ýetginjekleriň arasyndaky Olimpiýa oýunlary I-III orunlary eýelän;
- Ýetginjekleriň arasyndaky Dünýa çempionatynda, kubogynda I-II orunlary eýelän;
- Ýetginjekleriň arasyndaky Aziýa çempionatynda, kubogynda I-II orunlary eýelän;
- U18 ýetginjekleriň arasynda Dünýa çempionatynda, kubogynda 1-3 orunlary;
- U17 ýetginjekleriň arasynda Aziýa çempionatynda, kubogynda 1-2 orunlary;

- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda ýa-da kubogynda ýokary liganyň toparlarynyň arasynda 2 gezek I orny eýelän;
- Sport çäreleriň ýyllyk meýilnamasyna girizilen beýleki resmi halkara sport ýaryşlary 2 gezek I orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär

- Aziýa çempionatlarynda, Aziýanyň kubogy ugrundaky ýaryşlarda (klub toparlaryň arasynda) Türkmenistanyň ýygyny toparynyň esasy düzüminde III-IV orunlary eýelän;
- 12-den az bolmadyk daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda Türkmenistanyň ýygyny toparynyň esasy düzüminde ýylyň dowamynda 2 (iki) sany halkara ýaryşlarynda II-III orunlary eýelän;
- Erkekleriň klub toparlarynyň arasynda Dünýa tury (World tour Masters) III-IV orunlary eýelän;
- Aýal-gyzlaryň Dünýa Seriyasy (Women Series) III-IV orunlary eýelän;
- Bütindünýa uniwersiadasynda III-IV orunlary eýelän;
- U23 Dünýa çempionatynda, kubogynda 5-8 orunlary;
- U23 Milletler ligasynda (U23 Nations League) III orny eýelän; U18 ýetginjekleriň arasynda Dünýa çempionatynda, kubogynda 4-8 orunlary;
- U17 ýetginjekleriň arasynda Aziýa çempionatynda, kubogynda 3-8 orunlary;
- Ýetginjekleriň arasyndaky Dünýa çempionatynda, kubogynda III-IV orunlary eýelän;
- Ýetginjekleriň arasyndaky Aziýa çempionatynda, kubogynda III-IV orunlary eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda ýa-da kubogynda ýokary liganyň toparlarynyň arasynda 2 gezek II orny eýelän;
- Sport çäreleriň ýyllyk meýilnamasyna girizilen beýleki resmi halkara sport ýaryşlary 2 gezek II-III orunlary eýelän türgenlere berilýär.

I-nji razrýad

- 6-dan az bolmadyk daşary ýurt toparlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzüminde ýaş aýratynlyklary boýunça halkara ýaryşlarynda I-II orny eýelän;
- U18, U17 ýetginjekleriň arasynda Türkmenistanyň çempionatlarynda ýa-da birinjiliklerinde 1-2 orunlary;
- U16, U15 ýetginjekleriň arasynda Türkmenistanyň çempionatynda ýa-da birinjiliginde 1 orun;

- welaýatlaryň gatnaşmagynda 8-den az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda, kubogynda ýokary liganyň toparlarynyň arasynda 2 gezek III orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda ýaş aýratynlyklary boýunça Türkmenistanyň birinjiliginde 2 gezek I-II orunlary eýelän;
- 10-dan az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň talyplar ligasynda toparyň düzüminde 2 gezek I orny eýelän;
- Ýaş aýratynlyklary boýunça 6-dan az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda Aşgabat şäheriniň we welaýatlaryň birinjiliginde 2 gezek I-II orunlary eýelän türgenlere berilýär.

II razrýad

- 6-dan az bolmadyk daşary ýurt toparlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň ýygyndy toparynyň düzüminde ýaş aýratynlyklary boýunça halkara ýaryşlarynda III-IV orunlary eýelän;
- U18, U17 ýetginjekleriň arasynda Türkmenistanyň çempionatlarynda ýa-da birinjiliklerinde 3-4 orunlary;
- U16, U15 ýetginjekleriň arasynda Türkmenistanyň çempionatlarynda ýa-da birinjiliklerinde 2-3 orunlary;
- U14, U13 ýetginjekleriň arasynda Türkmenistanyň çempionatynda ýa-da birinjiliginde 1-2 orunlary;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda ýaş aýratynlyklary boýunça Türkmenistanyň çempionatynda, kubogynda ýokary liganyň toparlarynyň arasynda 2 gezek III-IV orunlary eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda ýaş aýratynlyklary boýunça Türkmenistanyň birinjiliginde 2 gezek III-IV orunlary eýelän;
- 10-dan az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň talyplar ligasynda toparyň düzüminde 2 gezek II-III orunlary eýelän;
- Ýaş aýratynlyklary boýunça 6-dan az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda Aşgabat şäheriniň we welaýatlaryň birinjiliginde 2 gezek III-IV orunlary eýelän türgenlere berilýär.

III razrýad

- 4-den az bolmadyk daşary ýurt toparlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň ýygyndy toparynyň düzüminde ýaş aýratynlyklary boýunça halkara ýaryşlarynda I topardan utuk gazanan;
- U14 ýetginjekleriň arasynda Türkmenistanyň çempionatynda ýa-da birinjiliginde 3-4 orunlary;
- U12 ýetginjekleriň arasynda Türkmenistanyň birinjiliginde 1 orun;

- welaýatlaryň gatnaşmagynda ýaş aýratynlyklary boýunça Türkmenistanyň çempionatynda, kubogynda ýokary liganyň toparlarynyň arasynda III-IV orunlary eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda ýaş aýratynlyklary boýunça Türkmenistanyň birinjiliginde III-IV orunlary eýelän;
- 10-dan az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň talyplar ligasynda toparyň düzümünde 2 gezek II-III orunlary eýelän;
- Ýaş aýratynlyklary boýunça 6-dan az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda Aşgabat şäheriniň we welaýatlaryň birinjiliginde 2 gezek IV-V orunlary eýelän türgenlere berilýär.

I ýetginjekler razrýad

- U12 ýetginjekleriň arasynda Türkmenistanyň birinjiliginde 3-4 orunlary;
- Ýaş aýratynlyklary boýunça 6-dan az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň birinjiliginde III-IV orunlary eýelän;
- 4-den az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda Aşgabat şäheriniň we welaýatlarynyň birinjiliginde 12 ýaşa çenli oňlan-gyzlaryň arasynda I-II orunlary eýelän;
- 4-den az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda Aşgabat şäheriniň we welaýatlaryň sport mekdepleriniň birinjiliginde 12 ýaşa çenli oňlan-gyzlaryň arasynda toparyň düzümünde I orny eýelän;
- Ýylyň dowamynda toparyň düzümünde geçirilen duşuşyklaryň sany 15-den az bolmadyk ýaryşlara gatnaşan türgenlere berilýär.

II-III ýetginjekler razrýady

- Ýaş aýratynlyklary boýunça 6-dan az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň birinjiliginde III-IV orunlary eýelän;
- 4-den az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda Aşgabat şäheriniň we welaýatlaryň sport mekdepleriniň birinjiliginde 12 ýaşa çenli oňlan-gyzlaryň arasynda toparyň düzümünde II-III orunlary eýelän;
- Ýylyň dowamynda toparyň düzümünde geçirilen duşuşyklaryň sany 10-dan az bolmadyk ýaryşlara gatnaşan türgenlere berilýär.

Boks

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

- Olimpiýa, Aziýa oýunlarynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde I-VI orunlary eýelän;
- Dünýä, Aziýa çempionatynda, Dünýä kubogynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde I-II orunlary eýelän;
- Ýaşlaryň arasyndaky Dünýä, Aziýa çempionatynda, Dünýä kubogynda I-II orunlary eýelän;
- Bütindünýä talyplar oýunlarynda (Uniwersiadasynda) I-II orunlary eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussady:

- Dünýä, Aziýa çempionatynda, Dünýä kubogynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde IV orny eýelän;
- Ýaşlaryň arasyndaky Dünýä, Aziýa çempionatynda, Dünýä kubogynda III orny eýelän;
- Bütindünýä talyplar oýunlarynda (Uniwersiadasynda) III orny eýelän;
- “A” derejeli halkara ýaryşynda 3 duşuşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- Türkmenistanyň çempionatynda welaýatlaryň ýygyny toparlarynyň gatnaşmagynda agram derejesinde 6-dan az bolmadyk türgenleriň arasynda 3 duşuşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- Türkmenistanyň çempionatynda welaýatlaryň gatnaşmagynda agram derejesinde 6-dan az bolmadyk türgenleriň arasynda 3 duşuşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- Türkmenistanyň kubogynda welaýatlaryň ýygyny toparynyň gatnaşmagynda agram derejesinde 6-dan az bolmadyk türgenleriň arasynda 3 duşuşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde welaýatlaryň ýygyny toparynyň gatnaşmagynda agram derejesinde 6-dan az bolmadyk türgen ýaşlaryň arasynda 3 duşuşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- Türkmenistanyň birinjiliginde welaýatlaryň ýygyny toparynyň gatnaşmagynda agram derejesinde 6-dan az bolmadyk ýetginjek türgenleriň arasynda 3 duşuşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

I razryad:

- Türkmenistanyň çempionatynda welaýatlaryň ýygyny toparynyň gatnaşmagynda agram derejesinde 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda 3 duşuşygy ýeňen we 2 gezek III orny eýelän;
- Türkmenistanyň kubogynda welaýatlaryň ýygyny toparynyň gatnaşmagynda agram derejesinde 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda 3 duşuşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;

- Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda, birinjiliginde agram derejesinde 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda 3 duşuşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

II razrýad:

Aşgabat şäheriniň we welaýatlaryň çempionatlarynda (ulular,ýaşlar) 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.

III razrýad:

Aşgabat şäheriniň we welaýatlaryň çempionatlarynda (ulular,ýaşlar) 2 gezek III orny eýelän türgenlere berilýär.

I ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

II ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

III ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.

Baýdarka we kanoýede küreklemek
Görkezilen netijeler esasynda baha bermegiň tertibi

Erkekler

gaýyklar	araçäklik	TSU	TSUD	I	II	III
K-1	200 M	0,46	0,48	0,54	1,00	1,05
K-1	500 M	1,57	2,02	2,10	2,18	2,25
K-1	1000 M	3,59	4,17	4,31	4,45	5,21
K-2	200 M	0,44	0,46	0,51	0,55	1,00
K-2	500 M	1,47	1,52	2,00	2,07	2,15
K-2	1000 M	3,41	3,49	4,01	4,17	4,31

Aýallar

gaýyklar	araçäklik	TSU	TSUD	I	II	III
K-1	200 M	0,52	0,54	1,00	1,06	1,11
K-1	500 M	2,03	2,08	2,16	2,24	2,31
K-1	1000 M	4,05	4,23	4,37	4,51	5,27
K-2	200 M	0,50	0,52	0,57	1,01	1,06
K-2	500 M	1,53	1,58	2,06	2,13	2,21
K-2	1000 M	3,47	3,55	4,07	4,23	4,37

Kanoýe (Erkekler) C-I

gaýyklar	araçäklik	TSU	TSUD	I	II	III
C-I	200 m.	0,50	0,52	1,02	1,08	1,14
C-I	500 m.	2,06	2,11	2,20	2,29	2,36
C-I	1000 m.	4,10	4,28	4,42	4,56	5,33

Kanoýe (Erkekler) C-II

gaýyklar	araçäklik	TSU	TSUD	I	II	III
C-II	200 m.	0,48	0,51	0,55	1,02	1,05
C-II	500 m.	1,51	1,56	2,03	2,08	2,18
C-II	1000 m.	3,44	3,50	4,01	4,18	4,30

Bellik: “Türkmenistanyň sport ussady”, “Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär” atlar Türkmenistanyň çempionatynda 2 gezek ýokarda görkezilen netijeleri dolduryp, çempion bolanda berilýär.

I-II-III (ýetginjek) razrýady

Welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde her tapgyrda azyndan 6 gaýyk gatnaşyp, 2 gezek II orny eýelemeli.

Çeper gimnastikasy

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

- Olimpiýa oýunlarynda I-VIII orunlary,
- Dünýä , Aziýa çempionatynda, Dünýä Kubogynda, Aziýa oyunlarynda I-V orunlary,
- Halkara ýaryşlarda (azyndan 6 döwletliň gatnaşmagynda) I orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussady:

- Aziýanyň çempionatynda, birinjiliginde I-III orunlary;
- Halkara ýaryşlarda (azynda 6 döwletleriň gatnaşmagynda) I- orny;
- 2 gezek 2-nji toparnyň ýaryşlarynda I orny eýeläp (**13 ýaşlylaryň arasynda**) (welaýatlaryň gatnaşmagynda) erkin maşklarynyň 4 görnüşinden 80 bal gazanan türgene dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- II-nji topar ýaryşlarda 2 gezek II orny eýeläp (**12 ýaşlylaryň arasynda** welaýatlaryň gatnaşmagynda) erkin maşklarynyň 4 görnüşinden 70 bal gazanan türgene berilýär.

I razryad:

- III-nji topar ýaryşlarda 2 gezek I orny eýeläp, hökmany aşakda görkezilen netijeleri gazanan türgene berilýär.
- Enjamsyz : D-maks.7.0 b.;12 elementler (3+3+3+3) tapawutly bedeniň toparlarynda.
- A-3.0 b.; 1.0 b. – saz; 2.0 b. – horeografiýa.
- E – ýaryşlaryň düzgünler boýunça-10.0 b.
- Enjam : Maşklar lenta, b/p we 2 enjam saýlamaly.
- D- maks.7.0 b.; azyndan 12 elementler (6+2+2+2), iň ýokary 12 elementler bedeniň hökman toparynyň, 2 elementler bedeniň hökman däl toparynyň (obruç umumy düzgün boýunça).
- A-10 bal: 1.0 bal - saz, 2.0 bal - horeografiýa, 7.0 bal - bonuslar (düzgün boýunça) gazanmaly.
- E- ýaryşlaryň düzgünleri boýunça-10.0 bal gazanmaly.
- Ýokarda görkezilen netijeler (5 welaýatyň gatnaşmagynda) geçirilen ýaryşlarda (**11 ýaşlylaryň arasynda 65 bal**) gazanmaly.

II razryad (10 ýaş, 64 bal):

- Enjamsyz: D-maks.6.0 bal; 12 elementler (3+3+3+3) tapawutly bedeniň toparlarynda.
- A- 3.0 bal; 1.0 bal – saz; 2.0 bal – horeografiýa.
- E – ýaryşlaryň düzgünler boýunça -10.0 bal gazanmaly.

- Enjam : Maşklar bulawy, b/p we 2 enjam saýlama.
- D- maks.6.0 bal; azyndan 12 elementler (4+2+2+2), iň ýokary 12 elementler bedeniň hökman toparynyň, 2 elementler bedeniň hökman däl toparynyň (obruç umumy düzgün boýunça).
- A-10 bal: 1.0 bal- saz, 2.0 bal - horeografiýa, 7.0 bal - bonuslar (düzgün boýunça) gazanmaly.
- E- ýaryşlaryň düzgünleri boýunça-10.0 bal gazanmaly.

III razrýad (9 ýaş, 58 bal):

- Enjamsyz: D- maks.5.0 bal; azyndan 8 elementler (2+2+2+2), iň ýokary 10 elementler tapawutly bedeniň toparlarynda.
- A- 3.0 bal; 1.0 bal – saz; 2.0 bal – horeografiýa.
- E – ýaryşlaryň düzgünleri boýunça -10.0 bal gazanmaly.
- Enjam : Maşklar top, b/p we 2 enjam saýlanma.
- D- maks.5.0 bal; azyndan 8 elementler (2+2+2+2), iň ýokary 8 elementler bedeniň hökman toparynyň, 2 elementler bedeniň hökman däl toparynyň (obruç umumy düzgün boýunça).
- A-10 bal: 1.0 bal- saz, 2.0 bal- horeografiýa, 7.0 bal - bonuslar (düzgün boýunça)
- E- ýaryşlaryň düzgünleri boýunça -10.0 bal gazanmaly.

I ýetginjekler razrýady (8 ýaş, 40 bal):

- Enjamsyz: D- maks.4.0 bal; azyndan 4 elementler (1+1+1+1), iň ýokary 8 elementler (2+2+2+2) tapawutly bedeniň toparlarynda.
- A- 3.0 bal; 1.0 bal – saz; 2.0 bal – horeografiýa.
- E – ýaryşlaryň düzgünleri boýunça-10.0 bal gazanmaly.
- Enjam : Maşklar obruç, b/p we 1 enjam saýlanma.
- D- maks.4.0 bal; azyndan 5 elementler (2+1+1+1), iň ýokary 5 elementler bedeniň hökmän toparynyň, 1 element bedeniň hökmän däl toparynyň (obruç umumy düzgün boýunça).
- A-10 utuk: 1.0 bal.- saz, 2.0 bal- horeografiýa, 7.0 bal - bonuslar (düzgün boýunça)
- E- ýaryşlaryň düzgünleri boýunça-10.0 bal gazanmaly.

II ýetginjekler razrýady (7 ýaş, 26 bal):

- Enjamsyz: D- maks.4.0 bal; azyndan 4 elementler (1+1+1+1) , iň ýokary 8 elementler (2+2+2+2) tapawutly bedeniň toparlarynda.
- A- 3.0 bal; 1.0 bal – saz; 2.0 bal – horeografiýa.
- E – ýaryşlaryň düzgünleri boýunça -10.0 bal gazanmaly.

- Maşk bilen skakalka:
- D- maks.4.0 bal; azyndan 5 elementler (2+1+1+1), iň ýokary 5 pryžoklar, 1 bedeniň hökmän däl toparynyň.
- A-10 bal: 1.0 bal - saz, 2.0 bal - horeografiýa, 7.0 bal - bonuslar (düzgün boýunça)
- E- ýaryşlaryň düzgünler boýunça -10.0 bal gazanmaly.

III ýetginjekler razrýady (6 ýaş, 10 bal):

- Enjamsyz: D- maks.4.0 bal; azyndan 4 elementler (1+1+1+1), iň ýokary 8 elementler (2+2+2+2) tapawutly bedeniň toparlarynda.
- A- 3.0 bal; 1.0 bal – saz; 2.0 bal – horeografiýa.
- E – ýaryşlaryň düzgünler boýunça -10.0 bal gazanmaly.

Bellik:

Ýaryşlary toparlara bölmek:

1-nji topar 1.Dünýä we Aziýanyň final ýaryşlary;

2. Aziýa oýunlary;

3. Merkezi Aziýa oýunlary.

2-nji topar 1.Türkmenistanyň çempionaty we birinjiligi;

2. “A”derejeli Halkara ýaryşlary;

3-nji topar 1. Türkmenistanyň kubogy.

2.Welaýatyň we Aşgabat şäheriniň çempionaty, birinjiligi;

3. Welaýatyň we Aşgabat şäheriniň kubogy.

4-nji topar Şanly senelere bagyşlanan, gimnastika sport mekdebiniň birinjiligi.

Gatnaşygy toparlaryň sany 4-den az bolmadyk ýaryşlar.

DZÝUDO GÖREŞI

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

- Olimpiýa oýunlarynda we Dünýä çempionatynda I-III orunlary eýelän;
- Ýaşlaryň arasyndaky Dünýä çempionatynda I-II orunlary eýelän;
- Dünýä Kubogynda I orny eýelän;
- Aziýa oýunlarynda we Aziýanyň çempionatynda 3 tutluşygy ýeňen we I-II orunlary;
- Grand Slam we Grand pri halkara ýaryşlarynda 2 gezek baýrakly orunlary eýelän türgenlere dakylýar;

Türkmenistanyň sport ussady:

- Dünýä çempionatynda 3 tutluşygy ýeňen we V orny eýelän;
- Aziýa çempionatynda 3 tutluşygy ýeňen we III orny eýelän;
- Ýaşlaryň arasyndaky Aziýa oýunlarynda we Aziýa çempionatynda 3 tutluşygy ýeňen we I-II orunlary eýelän;
- Ýaşlaryň arasyndaky Dünýä çempionatynda we kubogynda 3 tutluşygy ýeňen we II orny eýelän; 6 az bolmadyk daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda halkara ýaryşlarynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- Halkara ýaryşlarynda “Grand - slam” 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- Halkara ýaryşlarynda “Grand - prix” 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- Türkmenistanyň çempionatynda welaýatlaryň gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- Türkmenistanyň birinjiliginde welaýatlaryň gatnaşmagynda ýaşlaryň arasyndaky 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- Ýaşlaryň arasyndaky Aziýa çempionatynda 3 tutluşygy ýeňen we III orny eýelän;
- Ýetginjekleriň arasyndaky Aziýa çempionatynda 3 tutluşygy ýeňen we I orny eýelän;
- Türkmenistanyň birinjiliginde welaýatlaryň gatnaşmagynda ýaşlaryň arasyndaky birinjiliginde 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- Türkmenistanyň çempionatynda welaýatlaryň gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- Türkmenistanyň birinjiliginde welaýatlaryň gatnaşmagynda ýetginjekleriň arasyndaky 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- Türkmenistanyň kubogynda ulularyň arasynda welaýatlaryň gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

I razrýad:

- Türkmenistanyň çempionatynda welaýatlaryň gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek III orny eýelän;
- Türkmenistanyň birinjiliginde welaýatlaryň gatnaşmagynda ýaşlaryň arasynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek III orny eýelän;

- Türkmenistanyň birinjiliginde welaýatlaryň gatnaşmagynda ýetginjekleriň arasynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- Türkmenistanyň kubogynda welaýatlaryň gatnaşmagynda ulularyň arasynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň açyk çempionatlarynda, birinjiliginde 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Ýaş olimpiýaçylary taýýarlaýan sport mekdepleriň açyk birinjiliginde 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

II razrýad:

Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.

III razrýad:

Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda 2 gezek III orny eýelän türgenlere berilýär.

I ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

II ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

III ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.

Erkin we grek-rim göreşi

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady

- Olimpiýa oýunlarynda I-VIII orunlary eýelän;
- Dünýä çempionatynda I-II orunlary eýelän;
- Dünýä Kubogyny almak ugrundaky ýaryşda I-II orunlary eýelän;
- Aziýa Oýunlarynda I-II orunlary eýelän;
- Aziýa çempionatynda, ulularyň arasynda I-II orunlary eýelän;
- Dünýä çempionatynda (15-17 ýaşly ýetginjekleriň arasynda) I-II orunlary eýelän;
- Dünýä çempionatynda (18-20 ýaşly ýetginjekleriň arasynda) I-II orunlary eýelän;
- Aziýa çempionatynda (15-17 ýaşly ýetginjekleriň arasynda) I orny eýelän;
- Aziýa çempionatynda (18-20 ýaşly ýetginjekleriň arasynda) I-II orunlary eýelän;
- 6 sany daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda UWW-niň meýilnamasy boýunça geçirilýän halkara ýaryşlarynda (ulular we ýaşlar) 3 ýeňişden az bolmadyk ýagdaýynda 2 gezek I orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussady:

- Dünýä çempionatynda III orny eýelän;
- Dünýä çempionatynda (18-20 ýaşly ýaşlaryň arasynda) III orny eýelän;
- Dünýä çempionatynda (15-17 ýaşly ýetginjekleriň arasynda) III orny eýelän;
- 6 sany daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda UWW-nyň meýilnamasy boýunça geçirilýän halkara ýaryşlarynda (ulular we ýaşlar) 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- 6 sany daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda UWW-nyň meýilnamasy boýunça geçirilýän halkara ýaryşlarynda (ýetginjekler) 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- Aziýa çempionatynda (15-17 ýaşly ýaşlaryň arasynda) 3 tutluşygy ýeňen we III orny eýelän;
- Aziýa çempionatynda (18-20 ýaşly ýetginjekleriň arasynda) 3 tutluşygy ýeňen we III orny eýelän;
- Aziýa Oýunlarynda 3 tutluşygy ýeňen we III orny eýelän;
- Aziýa çempionatynda ulularyň arasynda 3 tutluşygy ýeňen we III orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- 6 sany daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda UWW-nyň meýilnamasy boýunça geçirilýän halkara ýaryşlarynda (ýetginjekler) 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;

- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda ýa-da birinjiliginde 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň Kubogynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda (15-17 ýaşly ýetginjekleriň arasynda) 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda (18-20 ýaşly ýaşlaryň arasynda) 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- 4 (dört) ýylyň dowamynda “Türkmenistan – ruhbelentligiň we sagdynlygyň ýurdy” atly Spartakiadasynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

I razrýad:

- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda, kubogynda (15-17 ýaşly ýetginjekleriň arasynda) 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda, kubogynda (18-20 ýaşly ýaşlaryň arasynda) 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- “Türkmenistan – ruhbelentligiň we sagdynlygyň ýurdy” atly Spartakiadasynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- Welaýatlarynyň we Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda, birinjiliginde ýa-da Kuboklarynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- Ýaş olimpiýaçylary taýarlaýan sport mekdepleriň açyk birinjiliginde 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

II razrýad:

- Welaýatlarynyň we Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda, birinjiliginde ýa-da Kuboklarynda 2 gezek II orny eýelän;
- Ýaş olimpiýaçylary taýarlaýan sport mekdepleriň açyk birinjiliginde 3 ýeňişden az bolmadyk ýagdaýynda 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.

III razrýad:

- Welaýatlarynyň we Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda, birinjiliginde ýa-da Kuboklarynda 2 gezek IV orny eýelän;
- Ýaş olimpiýaçylary taýarlaýan sport mekdepleriň açyk birinjiliginde 3 ýeňişden az bolmadyk ýagdaýynda 2 gezek III orny eýelän türgenlere berilýär.

I ýetginjekler razrýady:

- Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň birinjiliginde 2 gezek V orny eýelän türgenlere berilýär.

II ýetginjekler razrýady:

- Welaýatlary, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäherini sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

III ýetginjekler razrýady:

- Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.

FUTBOL

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady

- Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzüminde Dünýä çempionatynyň final oýunlaryna gatnaşan;
- Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzüminde Olimpiýa oýunlaryna gatnaşmaga hukuk gazanan;
- Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzüminde Aziýanyň çempionatynda I-III orunlary eýelän;
- Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzüminde Aziýa oýunlarynda I-III orunlary eýelän;
- Türkmenistanyň klub toparynyň düzüminde Aziýanyň çempionlar ligasynda I-III orunlary eýelän;
- Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzüminde Bütindünýä talyplaryň oýunlarynda (Uniwersiadasynda) I-III orunlary eýelän;
- Türkmenistanyň klub toparynyň düzüminde AFK-nyň Kubogyny almak ugrundaky ýaryşynyň final tapgyrynda I-III orunlary eýelän;
- Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzüminde 17 ýa-da 20 ýaş çenli türgenleriň arasyndaky Dünýä çempionatynda I-III orunlary eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussady:

- Türkmenistanyň Milli ýygyny ýa-da Olimpiýa toparynyň düzüminde 8 sany resmi halkara oýunlarda çykyş eden;
- Ýokary liganyň toparlarynyň arasyndaky Türkmenistanyň çempionatynda (klub toparyň düzüminde) 2 gezek I orny eýelän;
- Türkmenistanyň Kubogynyň (klub toparyň düzüminde) 2 gezek eýesi bolan;
- Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzüminde 17, 19 ýa-da 23 ýaş çenli türgenleriň arasyndaky Aziýa çempionatynda I orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- Türkmenistanyň çempionatynda birinji liganyň toparlarynyň arasyndaky final ýaryşynda 2-gezek I orny eýelän klub toparynyň düzüminde çykyş eden;
- Ýokary liganyň toparlarynyň arasyndaky Türkmenistanyň çempionatynda 2 gezek baýrakly orunlary eýelän klub toparynyň düzüminde çykyş eden;
- Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzüminde 17, 19 ýa-da 23 ýaş çenli türgenleriň arasyndaky Aziýa çempionatynda baýrakly orunlary eýelän;
- Türkmenistanyň Kubogynyň finalyna 2 gezek çykyp toparyň düzüminde çykyş eden;
- Türkmenistanyň Milli ýygyny (16-23 ýaş çenli) ýa-da Olimpiýa toparynyň düzüminde çykyş edip resmi halkara ýaryşlarynda baýrakly orunlary eýelän türgenlere berilýär.

I-nji razrýad:

- Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde, birinji liganyň toparlarynyň arasyndaky final ýaryşynda 2 gezek baýrakly orunlary eýelän toparyň düzüminde çykyş eden;
- Milli çempionatyň Ýokary ligasynyň baýrakly orunlary eýelän toparynyň düzüminde çykyş eden;
- Türkmenistanyň ýaşlar (16 ýa-da 19 ýaşa çenli) ýygyny toparynyň düzüminde resmi halkara ýaryşlarynda baýrakly orunlary eýelän türgenlere berilýär.

II-nji razrýad:

- Welaýat çempionatlaryna gatnaşan toparyň düzüminde çykyş eden;
- Etrap çempionatlarynda I-III orunlary eýelän toparyň düzüminde çykyş eden;
- Sport klublarynyň birinjiliginde I-III orunlary eýelän toparyň düzüminde çykyş eden türgenlere berilýär.

III-nji razrýad:

- Gatnaşyjylary 10 topardan az bolmadyk islendik derejeli ýaryşlarda I-VI orunlary eýelän toparyň düzüminde çykyş eden türgenlere berilýär.

I-nji ýetginjekler razrýady:

- Belli bir ýaş derejesinde ýurduň birinjiliginde toparyň düzüminde;
- I-II orunlary eýelän toparyň düzüminde (16 ýaşa çenli);
- Gatnaşyjylary 8 topardan az bolmadyk islendik derejeli ýaryşlarda I-III orunlary eýelän toparyň düzüminde (18 ýaşa çenli) çykyş eden türgenlere berilýär.

II-nji ýetginjekler razrýady:

- Gatnaşyjylary 8 topardan az bolmadyk islendik derejeli ýaryşlarda IV-VI orunlary eýelän, uly, orta ýaşly toparyň düzüminde I-III orunlary eýelän, kiçi ýaşly (13 ýaşa çenli) toparyň düzüminde;
- Islendik möçberde geçirilen ýaryşlarda bir ýylyň dowamynda 10 ýeňiş gazanan uly, orta, kiçi ýaşly toparyň düzüminde çykyş eden türgenlere berilýär.

III-nji ýetginjekler razrýady:

- Gatnaşyjylary 8 topardan az bolmadyk islendik derejeli ýaryşlarda IV-VI orunlary eýelän kiçi ýaşly toparyň düzüminde;
- Islendik möçberde geçirilen ýaryşlarda bir ýylyň dowamynda 10 ýeňiş gazanan kiçi ýaşly toparyň düzüminde çykyş eden türgenlere berilýär.

BELLIK: “Razrýad talaplary” senenama boýunça geçirilýän oýunlarda toparyň düzüminde çykyş eden türgenler meýdançada 50% oýnan ýagdaýynda, ýerine ýetirdi diýip hasaplanylýar.

AÝAL-GYZLARYŇ FUTBOLY

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

- Türkmenistanyň ýygyndy toparynyň düzüminde Dünýä çempionatynyň final tapgyryna gatnaşan;
- Türkmenistanyň ýygyndy toparynyň düzüminde Olimpiýa oýunlaryna gatnaşmaga hukuk gazanan;
- Türkmenistanyň ýygyndy toparynyň düzüminde Aziýanyň çempionatynda I-III orunlary eýelän;
- Türkmenistanyň ýygyndy toparynyň düzüminde Aziýa oýunlarynda I-III orunlary eýelän;
- Türkmenistanyň klub toparynyň düzüminde Aziýanyň çempionlar ligasynda I-III orunlary eýelän;
- Türkmenistanyň ýygyndy toparynyň düzüminde Bütindünýä talyplaryň oýunlarynda (Uniwersiadasynda) I-III orunlary eýelän;
- Türkmenistanyň klub toparynyň düzüminde AFK-nyň Kubogyny almak ugrundaky ýaryşynyň final tapgyrynda I orny eýelän;
- Türkmenistanyň ýygyndy toparynyň düzüminde 17, 20 ýa-da 23 ýaş çenli türgenleriň arasyndaky Dünýä çempionatynda I-III orunlary eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussady:

- Türkmenistanyň Milli ýygyndy ýa-da Olimpiýa toparynyň düzüminde dört ýylyň dowamynda 6 sany resmi halkara oýunlarda çykyş eden;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda 4 (dört) ýylyň dowamynda toparyň düzüminde çykyş edip 2 gezek I orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň Kubogynyň finalyna çykyş edip 2 gezek I orny eýelän toparyň düzüminde çykyş eden;
- Türkmenistanyň ýygyndy toparynyň düzüminde 17 ýa-da 19 ýaş çenli türgenleriň arasyndaky Aziýa çempionatynda I orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- Türkmenistanyň Milli ýygyndy toparynyň düzüminde 16 ýa-da 19 ýaş çenli türgenleriň arasyndaky Aziýa çempionatynyň final tapgyrynda 2 gezek çykyş edip, olaryň birinde II orna mynasyp bolan türgenlere berilýär.
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda 2 ýylyň dowamynda toparyň düzüminde 2 gezek II orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň Kubogynyň finalyna 2 gezek çykyş edip, olaryň birinde I orny eýelän toparyň düzüminde çykyş eden;
- Türkmenistanyň Milli ýygyndy (16-23 ýaş çenli) ýa-da Olimpiýa toparynyň düzüminde resmi halkara ýaryşlarda çykyş edip, 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.

I razrýad:

- Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzümünde 16-23 ýaş çenli türgenleriň arasynda 6 sany resmi halkara oýunlarynda çykyş edip, olaryň birinde baýrakly orna mynasyp bolan;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda 4 (dört) ýylyň dowamynda Türkmenistanyň çempionatynda toparyň düzümünde 2 gezek I orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň Kubogynyň finalyna 2 gezek çykan toparyň düzümünde çykyş eden türgene berilýär.

II razrýad:

- Welaýat çempionatlaryna gatnaşan toparyň düzümünde çykyş eden;
- Etrap çempionatlarynda I-III orunlary eýelän toparyň düzümünde çykyş eden;
- Sport klublarynyň birinjiliginde I-III orunlary eýelän toparyň düzümünde çykyş eden türgenlere berilýär.

III razrýad:

- Gatnaşyjylary 10 topardan az bolmadyk islendik derejeli ýaryşlarda I-VI orunlary eýelän toparyň düzümünde çykyş eden türgenlere berilýär.

I ýetginjekler razrýady:

- Belli bir ýaş derejesinde ýurduň birinjiliginde toparyň düzümünde çykyş eden;
- I-II orunlary eýelän toparyň düzümünde (16 ýaş çenli) çykyş eden;
- Gatnaşyjylary 8 topardan az bolmadyk islendik derejeli ýaryşlarda I-III orunlary eýelän toparyň düzümünde (18 ýaş çenli) çykyş eden türgenlere berilýär.

II ýetginjekler razrýady:

- Gatnaşyjylary 8 topardan az bolmadyk islendik derejeli ýaryşlarda IV-VI orunlary eýelän, uly, orta ýaşly toparyň düzümünde I-III orunlary eýelän, kiçi ýaşly (13 ýaş çenli) toparyň düzümünde çykyş eden;
- Islendik möçberde geçirilen ýaryşlarda bir ýylyň dowamynda 10 ýeňiş gazanan uly, orta, kiçi ýaşly toparyň düzümünde çykyş eden türgenlere berilýär.

III ýetginjekler razrýady:

- Gatnaşyjylary 8 topardan az bolmadyk islendik derejeli ýaryşlarda IV-VI orunlary eýelän kiçi ýaşly toparyň düzümünde çykyş eden;
- Islendik möçberde geçirilen ýaryşlarda bir ýylyň dowamynda 10 ýeňiş gazanan kiçi ýaşly toparyň düzümünde çykyş eden türgenlere berilýär.

BELLIK: “Razrýad talaplary” senenama boýunça geçirilýän oýunlarda toparyň düzümünde çykyş eden türgen meýdançada 50% oýnan ýagdaýynda, ýerine ýetirdi diýip hasaplanýar.

GYLYÇLAŞMAK

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

- Şahsy derejede Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzümünde Olimpiýa oýunlarynda we Dünýä çempionatynda I-X ýa-da Aziýa oýunlarynda I-VIII orunlary; toparlaýyn derejede Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzümünde Olimpiýa oýunlarynda we Dünýä çempionatynda I- X ýa-da Aziýa oýunlarynda I-VIII orunlary;
- Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzümünde ýaşlaryň arasynda Dünýä çempionatynda şahsy derejede I-III orunlary;
- Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzümünde Aziýa oýunlarynyň toparlaýyn ýaryşlarynda I-VI orunlary;
- Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzümünde Halkara Fehtowaniýe federasiýasynyň, Aziýanyň Fehtowaniýe Konfederasiýasynyň ýaryşlarynda şahsy derejede 2 gezek I-II orunlary we toparlaýyn derejede I orny;
- Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzümünde Merkezi Aziýa oýunlarynda şahsy derejede ýa-da toparlaýyn 2 gezek I orny;
- Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzümünde Bütindünýä Uniwersiadasynda şahsy derejede 1-4 toparlaýyn derejede I-VIII orunlary eýelän türgene dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussady:

- Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzümünde Halkara Fehtowaniýe federasiýasynyň, Aziýanyň Fehtowaniýe Konfederasiýasynyň ýaryşlarynda şahsy derejede 2 gezek III orny we toparlaýyn derejede II orny;
- Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzümünde “A” derejeli Halkara ýaryşynda (azyndan 5 döwlet gatnaşan üç duşuşygy ýeňen) 2 gezek I-II orunlary;
- Türkmenistanyň çempionatynda (welaýatlaryň gatnaşmagynda üç duşuşygy ýeňen) şahsy derejede hem toparlaýyn derejede 2 gezek I orny eýelän trürgene dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde şahsy derejede, şeýle hem toparlaýyn derejede (welaýatlaryň gatnaşmagynda üç duşuşygy ýeňen) 2 gezek II orny eýelän türgene berilýär.

I razryad:

- Türkmenistanyň çempionatynda ýa-da kubogynda, birinjiliginde (welaýatlaryň gatnaşmagynda üç duşuşygy ýeňen) şahsy derejede hem toparlaýyn derejede 2 gezek III orny;
- Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda ýa-da birinjiliginde 2 gezek I orny eýelemeli.

II razrýad:

- Türkmenistanyň çempionatynda ýa-da kubogynda, birinjiliginde şahsy derejede, şeýle hem toparlaýyn derejede 2 gezek III orny;
- Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda ýa-da birinjiliginde 2 gezek II orny eýelemeli.

-

I ýetginjekler razrýady:

- Türkmenistanyň çempionatynda ýa-da kubogynda, birinjiliginde şahsy derejede, şeýle hem toparlaýyn derejede (welaýatlaryň gatnaşmagynda) 2 gezek IV orny;
- Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda ýa-da birinjiliginde 2 gezek III orny eýelemeli.

-

II ýetginjekler razrýady:

- Türkmenistanyň çempionatynda ýa-da kubogynda, birinjiliginde şahsy derejede, şeýle hem toparlaýyn derejede (welaýatlaryň gatnaşmagynda) 2 gezek V orny;
- Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek I orny eýelemeli.

III ýetginjekler razrýady:

- Welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek II orny eýelemeli.

GANDBOL

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

- Olimpiýa oýunlarynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde I-VIII orunlary eýelän;
- Aziýanyň çempionatynda we Aziýanyň Kubogy ugrundaky bäsleşikde Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde I-III orunlary eýelän;
- Aziýanyň güýçli altylygyna girýän toparlarynyň gatnaşan halkara ýaryşlarynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde I-III orunlary eýelän;
- Aziýa döwletleriniň çempionatlarynda we Kuboklarynda klub toparynyň düzüminde I-III orunlary eýelän;
- Bütindünýä talyplaryň oýunlarynda (Uniwersiadasynda) we Dünýä çempionatynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde I-III orunlary eýelän;
- Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde Aziýa oýunlarynda I-III orunlary, ýetginjekleriň we 19 ýaşa çenli gyzlaryň arasyndaky Dünýä çempionatynda I-III orunlary eýelän türgenlere dakylýar;
- Halkara gandbol federasiýasynyň we Aziýa Gandbol federasiýasynyň mejilnamasyna laýyklykda geçirilýän resmi halkara ýaryşlarynda 6 döwletiň gatnaşmagynda I-II orunlary eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussady:

- 6-dan az bolmadyk daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda halkara ýaryşlarynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde 2 gezek I-II orny eýelän;
- 3-den az bolmadyk toparlarynyň gatnaşmagynda Merkezi Aziýa çempionatynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde I-II orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda toparlaryň esasy düzüminde çykyş edip 2 gezek I orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- 6-dan az bolmadyk daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda halkara ýaryşlarynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde 2 gezek III orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda toparyň esasy düzüminde 2 gezek II orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň kubogynda toparyň esasy düzüminde 2 gezek I orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň birinjiliginde toparyň esasy düzüminde 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

I razryad:

- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda ýa-da Kubogynda toparyň esasy düzüminde 2 gezek III orny;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň kubogynda, birinjiliginde toparyň esasy düzüminde 2 gezek II orny;

- Aşgabat şäheriniň we welaýatlaryň çempionatynda toparyň esasy düzüminde 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

II razrýad:

Toparyň düzüminde çykyş edip, bir ýylyň dowamynda II-nji razrýadly dürli toparlary 4 gezek ýeňiş gazanan ýa-da III-nji razrýadly toparlar bilen bolan 14 duşuşygyň 8-sinde ýeňiş gazanan türgenlere berilýär.

III razrýad:

- 6-dan az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda islendik ýaryşda toparyň düzüminde I-III orunlary eýelän;
- 1 ýylyň dowamynda toparyň düzüminde 15 duşuşyga gatnaşyp 8 ýeňiş gazanan türgenlere berilýär.

I ýetginjekler razrýady:

- Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

II ýetginjekler razrýady:

- Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

III ýetginjekler razrýady:

- Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.

Ok atmak

Türgenleşigiň indeksi	Türgenleşigiň şertleri	Ara lyk	Erke kler. Aýal lar	Atlar we razrýadlar						
				HKSU	TSU	TSUD	I	II	III	I ýetg

Pnewmatiki tüpeň

BII-2	Dik durup atmak, 20 atyş	10	E.					183	170	165	150
			A.						165	160	140
BII-4	Dik durup atmak, 40 atyş	10	E.		386	380	365				
			A.	393	385	375	365	355			
BII-6	Dik durup atmak, 60 atyş	10	E.	593	585	570	560				
			A.								

Kiçi kalibrli tüpeň

MB-1	Ýatyp atmak, (ýakyndan göni diräp)10 atyş	50	E.					92	90	85
			A.					92	88	82
MB-2	Ýatyp atmak 10 atyş	50	E.					90	87	80
			A.					87	85	75
MB-4	Üç ýagdaýdan atmak, 30atyş (3x10)	50	E.				272	267	255	245
			A.				270	262	250	
MB-5	Üç ýagdaýdan atmak, 60atyş (3x20)	50	E.		580	570	550	535		
			A.	580	570	560	545			
MB-6	Üç ýagdaýdan atmak,120 atyş (3x40)	50	E.	1165	1150	1130	1115			
			A.							
MB-8		50	E.				292	290	280	

	Ýatyp atmak, 30 atyş		A.				290	288	278	
MB-9	Ýatyp atmak, 60 atyş	50	E.	597	593	588	585			
			A.	595	590	585	580			

Pnewmatiki pistolet

III-1	Gara tegelekli nyşana atmak, 20 atyş	10	E.				182	170	160	150
			A.				178	170	160	150
III-2	Gara tegelekli nyşana atmak, 40 atyş	10	E.		386	376	364	352		
			A.	386	380	375	360	345		
III-3	Gara tegelekli nyşana atmak, 60 atyş	10	E.	586	580	570	555			
			A.							

Kiçi kalibrli pistolet

MII-1	Gara tegelekli nyşana atmak, 10 atyş	25	E.				90	85	80	
			A.				89	84	80	
MII-2	Peýda bolýan nyşana atmak, 30 atyş	25	E.			285	280	275	265	
			A.			282	275	265	260	
MII-4	Gara tegelekli nyşana atmak, 30 atyş	25	E.			285	280	275	265	
			A.			285	280	272	262	250
MII-5	Gara tegelekli nyşana atmak we peýda bolýan nyşana atmak,	25	E.		585	575	565	555		
			A.	585	580	570	560	550		

	60 atyş (30+30)									
MII-6	Gara tegelekli nyşana atmak, 60 atyş	50	E.	570	560	550	540			
			A.							
MII-7	Bäş sany peýda bolýan nyşana atmak, 30 atyş	25	E.							
			A.			285	280	275		
MII-8	Bäş sany peýda bolýan nyşana atmak, 60 atyş	25	E..	580	577	573	570			
			A.							

Bellik: “Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady“ ady Dünýä, Aziýa çempionatlarynda we kuboklarynda baýrakly orunlary eýelänlere berilýär.

“Türkmenistanyň sport ussady” ady we “Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär” razrýady türgene Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde 4 topar gatnaşyp, jedwelde görkezilen utuklary gazanyp, 2 gezek I orny eýelän ýagdaýynda berilýär.

Sport gimnastikasy (erkekler we aýallar)

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

- Olimpiýa oýunlarynda I-VIII orunlary;
- Dünýä, Aziýa çempionatynda, Dünýä Kubogynda, Aziýa oyunlarynda I-V orunlary;
- “A” derejeli Halkara ýaryşlarda (azyndan 6 döwletiň gatnaşmagynda) I- orny eýelän türgene dakylýar.

Türkmenistanyň Sport ussady:

- 1-nji topar ýaryşlarynda II orun, Merkezi Aziýanyň çempionatynda (azyndan 5 döwletiň gatnaşmagynda) I orny;
- “A” derejeli Halkara ýaryşlarynda (azyndan 6 döwletiň gatnaşmagynda) 2 gezek II orny;
- 2-nji topar ýaryşlarda (welaýatlaryň gatnaşmagynda) 2 gezek I orny eýelän türgene dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- “A” derejeli Halkara ýaryşlarynda (azyndan 6 döwletiň gatnaşmagynda) 2 gezek III orny;
- II-nji topar ýaryşlarda (welaýatlaryň gatnaşmagynda) 2 gezek II orny eýeläp erkekler 51 bal, aýallar 34 bal gazanan türgene berilýär.

I razrýad

II-nji topar resmi ýaryşlarda (welaýatlaryň gatnaşmagynda) 2 gezek III orny eýelän türgene berilýär.

- II razrýad

Köp görnüşli resmi ýaryşlarda erkekler 48 bal, gyzlar 34 bal gazanmaly.

III-nji razrýad

Köp görnüşli resmi ýaryşlarda erkekler 45 bal, gyzlar 30 bal gazanmaly.

I ýetginjekler razrýady

Köp görnüşli resmi ýaryşlarda erkekler 48 bal, gyzlar 32 bal gazanmaly.

II ýetginjekler razrýady

Köp görnüşli resmi ýaryşlarda erkekler 40 utuk, gyzlar 32 utuk gazanmaly.

III ýetginjekler razrýady

Köp görnüşli resmi ýaryşlarda erkekler 39 utuk, gyzlar 31 utuk gazanmaly.

“Körpe” gimnast

Köp görnüşli resmi ýaryşlarda oğlanlar 38 bal, gyzlar 30 bal gazanmaly.

Ýaryşlary toparlara bölmek:

1-nji topar.

Olimpiýa oýunlary, Aziýa oýunlary, Dünýä, Aziýa çempionatlary , Merkezi Aziýa çempionaty.

2-nji topar.

Aýallaryň Yslam oýunlary, "A" derejel Halkara ýaryşlar, Türkmenistanyň çempionaty (welaýatlaryň toparyndan ybarat), Türkmenistanyň birinjiligi (welaýatlaryň toparyndan ybarat).

3-nji topar.

Türkmenistanyň Kubogy, Aşgabat şäheriniň açyk çempionaty, birinjiligi, welaýatyň we Aşgabat şäheriniň Kubogy ugrundaky ýaryşlar (welaýatlaryň toparyndan ybarat).

Bellik:

Ýaryşlary toparlara bölmek:

1-nji topar 1. Aziýanyň final ýaryşlary;

2. Aziýa oýunlary;

3. Merkezi Aziýa oýunlary.

2-nji topar 1. Türkmenistanyň çempionaty we birinjiligi;

2. "A" derejeli Halkara ýaryşlary;

3-nji topar 1. Türkmenistanyň kubogy.

2. Welaýatyň we Aşgabat şäheriniň çempionaty, birinjiligi;

3. Welaýatyň we Aşgabat şäheriniň kubogy.

4-nji topar Şanly senelere bagyşlanan, gimnastika sport mekdebiniň birinjiligi. Gatnaşyjy toparlaryň sany 4-den az bolmadyk ýaryşlar.

Suwda pökgi oýnamak

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

- Olimpiýa oýunlarynda, Dünýä çempionatynda, Grand - pri oýunlarynda I-III orunlary,
- Aziýa çempionatynda I-III orunlary eýelemeli.

Türkmenistanyň sport ussady:

- Dünýä çempionatynda I-IV orunlary,
- Ýetginjekleriň arasyndaky Dünýä çempionatynda (Türkmenistanyň ýygyndy toparynyň düzüminde çykyş edip) I-VI orunlary,
- Türkmenistanyň çempionatynda welaýatlaryň toparlarynyň gatnaşmagynda ýygyndy toparyň düzüminde 2 gezek I orny eýelemeli.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- Dünýä çempionatynda VII-X orunlary,
- Aziýa çempionatynda IV-VIII orunlary eýelemeli.
Türkmenistanyň çempionatynda, Kubogynda toparyň düzüminde welaýatlaryň toparlarynyň gatnaşmagynda 2 gezek II orny eýelemeli.

I razrýad:

- Türkmenistanyň (dürli ýaşlardaky) ýygyndy toparynyň düzüminde Halkara ýaryşlarda baýrakly orunlary eýelemeli;
- Türkmenistanyň çempionatynda, Kubogynda toparyň düzüminde welaýatlaryň toparlarynyň gatnaşmagynda 2 gezek III orny,
- Welaýatyň we Aşgabat şäheriniň 2 gezek çempiony bolmaly.

II razrýad:

- Toparyň düzüminde, II-nji razrýadly toparlaryň arasynda 4 gezek ýeňiş gazanmaly.

III razrýad:

- Ýylyň dowamynda 10 ýaryşa gatnaşmaly.

I ýetginjekler razrýady:

Ýylyň dowamynda aşakdaky barlag-normatiwleri tabşyrmaly:

- 25 sekundyň içinde 25 metr aralygy erkin görnüşi boýunça ýüzüp geçmeli;
- 36 sekundyň içinde 25 metr aralygy pökgi bilen erkin görnüşi boýunça ýüzüp geçmeli;
- 46 sekundyň içinde 25 metr aralygy “oturyp” erkin görnüşi boýunça arkada ýüzüp geçmeli;
- 52 sekundyň içinde 50 metr aralygy erkin görnüşi boýunça ýüzüp geçmeli;
- Pökgini sag eliň bilen 20 metr, çep eliň bilen 15 metr ýokaryk oklamaly.

II ýetginjekler razrýady:

- Ýylyň dowamynda 5 ýaryşa gatnaşmaly;
- Ýylyň dowamynda barlag-normatiwleri tabşyrmaly;
- 3 sekundyň içinde pökgini 5 metre çenli oklamak.

III ýetginjekler razrýady:

- Ýylyň dowamynda 4 ýaryşa gatnaşmaly;
- Ýylyň dowamynda barlag-normatiwleri tabşyrmaly;
- 3 sekundyň içinde pökgini 4 metre çenli oklamak.

STOLUŇ ÜSTÜNDE OÝNALÝAN TENNIS

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

- Olimpiýa oýunlarynda we Dünýä ,Aziýa çempionatynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde I-VIII orunlary eýelän;
- Aziýa oýunlarynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde I-IV orunlary eýelän;
- 6-dan az bolmady daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda halkara ýaryşda Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzüminde 2 gezek ýekelikde I orny eýelän;
- 6-den az bolmady daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda halkara ýaryşda Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzüminde toparlaýyn derejede 2 gezek I orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussady:

- 6-dan az bolmadyk daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda halkara ýaryşda Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzüminde ýekelikde 2 gezek II orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda ýekelikde ýa-da toparlaýyn derejede 2 gezek I orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda (erkekler we aýallar) we TOP-12 (erkekler we aýallar) ýaryşlarynda ýekelikde, toparlaýyn derejede ýa-da jübüt derejede 2-gezek I orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde (erkekler we aýallar) ýekelikde we toparlaýyn 2 gezek II orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň Kubogy ugrundaky ýaryşda toparlaýyn derejede 2 gezek I orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde (ýaşlaryň, ýetginjekleriň arasynda) ýekelikde we jübütlikde 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

I razryad:

- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde ýa-da Kubogynda (erkekler we aýallar) ýekelikde we toparlaýyn derejede 2 gezek III orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde, kubogynda (ýaşlar, ýetginjekleriň arasynda) toparlaýyn, ýekelikde ýa-da jübütlikde 2 gezek III orny eýelän;
- Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda, birinjiliginde 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

II razryad:

- Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda ,birinjiliginde 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär
- Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 6 sany I- nji derejeli we 8 sany III-nji derejeli türgenlerden üstün çykan türgenlere berilýär.

III razryad:

- Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda 2 gezek III orny eýelän türgenlere berilýär, sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 8 sany II- nji derejeli we 8 sany III-nji derejeli türgenlerden üstün çykan türgenlere berilýär.

I ýetginjekler razryady:

- Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär, sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 8 sany III- nji derejeli türgenlerden üstün çykan türgenlere berilýär.

II ýetginjekler razryady:

- Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

III ýetginjekler razryady:

- Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.

Sportuň suw görnüşleri

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

- Olimpiýa, Aziýa oýunlarynda, Dünýä çempionatlarynda I-VIII orunlary,
- Aziýa çempionatynda ýa-da Dünýäniň Kubogynda I-IV orunlary,
- Bütindünýä Uniwersiadasynda I-IV orunlary,
- FINA-nyň we AASF-niň meýilnamasy boýunça geçirilýän Halkara ýaryşlarda I orny eýelemeli.

Türkmenistanyň sport ussady:

- FINA-nyň we AASF-niň meýilnamasy boýunça geçirilýän ýaryşlarda 2 gezek II orny,
- Türkmenistanyň çempionatynda , kubogynda welaýatlaryň toparlarynyň gatnaşmagynda 2 gezek I orny eýelemeli.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- FINA-nyň we AASF-niň meýilnamasy boýunça geçirilýän ýaryşlarda III orny,
- Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde welaýatlaryň toparlarynyň gatnaşmagynda 2 gezek II orny;
- Türkmenistanyň kubogynda welaýatlaryň toparlarynyň gatnaşmagynda 2 gezek I orny eýelemeli.

I razryad:

- Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde welaýatlaryň toparlarynyň gatnaşmagynda 2 gezek III orny,
- Türkmenistanyň kubogynda welaýatlaryň toparlarynyň gatnaşmagynda 2 gezek II orny,
- Welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda 2 gezek I orny eýelemeli.

II razryad:

- Welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda jedwelde görkezilen wagtlara laýyklykda 2 gezek II orny eýelemeli.

III razryad:

- Welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda jedwelde görkezilen wagtlara laýyklykda 2 gezek III orny eýelemeli.

Gyzlar

Basseýn 50 metr we 25 metr

Görnüşi	M	TSU	TSU	TSUD	TSUD	1	1	2	2	3	3	1 Ýe.d	1 Ýe.d	2 Ýe.d	2Ýe.d
		50	25	50	25	50	25	50	25	50	25	50	25	50	25
Erkin görnüşi	50	27.5	26.8	28.5	27.7	30.5	29.5	34.0	32.2	37.0	35.7	41.5	40.0	43.0	41.0
	100	1.00. 0	58.0	1.02.0	1.02.5	1.07.0	1.05.0	1.15.0	1.13.0	1.25.0	1.22.0	1.36.0	1.33.0	1.40.0	1.36.0
	200	2.10. 0	2.07.0	2.17.0	2.14.0	2.26.5	2.23.0	2.44.0	2.39.0	3.05.0	3.00.0	3.31.0	3.25.0	3.40.0	3.32.0
	400	4.33. 0	4.30.0	4.47.0	4.41.0	5.07.0	5.00.0	5.45.0	5.38.0	6.35.0	6.24.0	7.23.0	7.13.0	7.30.0	7.20.0
	800	9.26. 0	9.18.0	9.56.0	9.40.0	10.44. 0	10.25. 0	12.08. 0	11.48. 0	13.50. 0	13.25. 0	15.54. 0	15.26. 0		
	1500	18.05 .0	17.48. 0	19.15. 0	18.45. 0	20.48. 0	20.25. 0	23.29. 0	22.51. 0	27.00. 0	26.15. 0	30.47. 0	29.57. 0		
Arkada ýüzmek	50	32.5	31.0	34.0	33.0	35.7	34.5	39.5	37.5	43.5	42.0	48.7	46.0	50.0	46.0
	100	1.07. 0	1.05.0	1.11.0	1.09.0	1.16.0	1.14.5	1.25.0	1.23.0	1.36.0	1.34.0	1.48.0	1.46.0	1.50.0	1.46.0
	200	2.26. 0	2.21.0	2.32.0	2.29.0	2.43.0	2.39.0	3.09.0	3.03.0	3.30.0	3.25.0	3.50.0	3.40.0	3.58.0	3.49.0
Brass	50	35.5	34.5	37.0	36.0	40.0	38.0	43.5	41.0	48.0	46.5	52.5	50.5	56.0	53.0
	100	1.16. 0	1.14.0	1.20.0	1.17.0	1.26.0	1.24.0	1.36.0	1.36.0	1.47.0	1.45.0	2.05.0	1.57.0	2.10.0	2.02.0

Suwa bökmeK

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

Olimpiýa oýunlarynda -1-10-nji orunlar.

Dünyä çempionatynda - 1-8-nji orunlar.

Dünyä Kubogynda -1-8-nji orunlar.

Aziýa oýunlarynda-1-8-nji orunlar.

Aziýanyň çempionatynda -1-8-nji orunlara mynasyp bolan türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň Sport ussady

- Resmi Halkara ýaryşlarda 1-4-nji orunlar.
- Türkmenistanyň çempionatynda, kubogynda we birinjiliginde baýrakly orunlara 2 gezek mynasyp bolan türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär

- Resmi Halkara ýaryşlarda 1-6-nji orunlara;
- Türkmenistanyň çempionatynda, kubogynda we birinjiliginde baýrakly orunlara 2 gezek mynasyp bolan türgenlere berilýär.

I uly dereje:

- Aşgabad şäheriniň çempionaty, birinjiligi, Kubogyny almak ugrundaky geçirilen ýaryşlarda jedwelde görkezilen utuk talaplaryny dolduranlara berilýär.

II, III uly we I ýetginjek derejesi:

- Sport mekdiňiň açyk ýaryşlarynda baýrakly orunlara 2 gezek mynasyp bolan türgenlere berilýär.

II, III ýetginjekler derejesi:

- Ýörite fiziki maşklary (akrobatika, batutyň üstünde bökme, gury trampolin) ýerne ýetiren ýagdaýynda.

Sport atlary we derejeleri doldurmagyň şertleri:

Tramplindan

Aýratynlykda bökme

Dereje, ady	Umumy böküşleň sany	Böküşleriň kynçylykly koeffisientleri (KK)	Böküşleriň kynçylyksyz koeffisientleri (KK)	Utuklaryň jemi	
				1m	3m
Erkekler					
HDSU	6	-----	6 böküşden 1 böküş 1- görnüşden hem-de 1 böküş islendik görnüşden	380	410
HDSU	10	5 böküşden 1 böküş islendik görnüşden KK 9,5-den az bolmadyk böküş- trampolin 3m.	5 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden		470
SU	6	-----	6 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden hem-de 1 böküş islendik görnüşden	310	350

SU	10	5 böküşden 1 böküş islendik görnüşden KK 9,5-den az bolmadyk böküş-tramplin 3m, -9,0 KK-dan az bolmadyk 1m.	5 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden	420	440
SUD	6	-----	6 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden hem-de 1 böküş islendik görnüşden	250	300
SUD	10	5 böküşden 1 böküş islendik görnüşden KK 9,5-den az bolmadyk böküş-tramplin 3m, -9,0 KK-dan az bolmadyk 1m.	5 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden	350	400
SUD	9	5 böküşden 1 böküş islendik görnüşden KK 9,5-den az bolmadyk böküş-tramplin 3m, -9,0 KK-dan az bolmadyk 1m.	4 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden	250	300
1 uly dereje	4	4 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden tramplin 1m	4 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden	200	220

2 uly dereje	4	-----	4 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden	150	170
1 Ýet.	4	2 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden tramplin 1m	2 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden	90	90
Ýet.	4	100,200,10,20.		75	-----
Aýallar					
HDSU	5	-----	5 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden	270	300
HDSU	9	5 böküşden 1 böküş islendik görnüşden KK 3,6 -dan az bolmadyk – tramplin 3m.	4 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden		420
SU	5	-----	5 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden	220	260

SU	9	5 böküşden 1 böküş islendik görnüşden KK 9,5-den az bolmadyk böküş-tramplin 3m, -9,0 KK-dan az bolmadyk 1m.	4 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden	280	310
SUD	5	-----	5 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden	190	200
SUD	9	5 böküşden 1 böküş islendik görnüşden KK 9,5-den az bolmadyk böküş-tramplin 3m, -9,0 KK-dan az bolmadyk 1m.	4 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden	280	310
SUD	8	5 böküşden 1 böküş islendik görnüşden KK 9,5-den az bolmadyk böküş-tramplin 3m, -9,0 KK-dan az bolmadyk 1m.	3 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden	250	280
1 uly dereje	5	5 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden tramplin 1m	5 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden	180	220
2 uly dereje	5	-----	5 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden	120	140

1 Ýet.	4	2 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden trampolin 1m	2 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden	90	90
Ýet.	4	100,200,10,20.		75	-----

Minaradan (wyşkadan)

Aýratynlykda bökme

Dereje, ady	Umumy böküşle ň sany	Böküşleriň kynçylykly koeffisientleri (KK)	Böküşleriň kynçylyksyz koeffisientleri (KK)	Utuklaryň jemi			
				3m	5m	7.5 m	10m

Erkekler

THDS U	6	-----	6 böküşden 1 böküş 1-6 görnüşden				380
THDS U	9	4 böküş dürli görnüşden bolan KK 7,6-dan az bolmadyk	5 böküşden 1 böküş 1-6 görnüşden				400

SU	6	----- 6 böküşden 1 böküş 1-6 görnüşden	280	280		
SU	9	4 böküş dürli görnüşden bolan KK 7,6-dan az bolmadyk	6 böküşden 1 böküş 1-6 görnüşden	320	320	
SUD	6	----- 6 böküşden 1 böküş 1-6 görnüşden	280	280	280	
SUD	9	4 böküş dürli görnüşden bolan KK 7,6-dan az bolmadyk	5 böküşden 1 böküş 1-6 görnüşden	300	300	300
SUD	8	4 böküş dürli görnüşden bolan KK 7,6-dan az bolmadyk	4 böküşden 1 böküş 1-6 görnüşden	240	240	240
1 uly dereje	5	4 böküşden 1 böküş 1-6 görnüşden	4 böküşden 1 böküş 1-6 görnüşden	150	150	150
2 uly dereje	5		5 böküşden 1 böküş 1-6 görnüşden	150	150	

1 Ýet.	4		2 böküşden 1 böküş 1-6 görnüşden	110	
--------	---	--	--	-----	--

Ýet.	3	101.201.401	-----	75	75
------	---	-------------	-------	----	----

Aýallar

THDS U	5	-----	5 böküşden 1 böküş 1-6 görnüşden	340	
-----------	---	-------	--	-----	--

THDS U	8	4 böküş dürli görnüşden bolan KK 7,6-dan az bolmadyk	4 böküşden 1 böküş 1-6 görnüşden	370	
-----------	---	---	--	-----	--

SU	5	-----	5 böküşden 1 böküş 1-6 görnüşden	260	260
----	---	-------	--	-----	-----

SU	8	4 böküş dürli görnüşden bolan KK 7,6-dan az bolmadyk	4 böküşden 1 böküş 1-6 görnüşden	360	360
----	---	---	--	-----	-----

SUD	5	-----	5 böküşden 1 böküş 1-6 görnüşden	220	220	220
SUD	8	4 böküş dürli görnüşden KK 7,6- dan az bolmadyk	4 böküşden 1 böküş 1-6 görnüşden bolup	340	340	340
SUD	7	4 böküş dürli görnüşden bolup KK 7,6-dan az bolmadyk	3 böküşden 1 böküş 1-6 görnüşden	280	280	280
1 uly dereje	7	3 böküşden 1 böküş 1-6 görnüşden	3 böküşden 1 böküş 1-6 görnüşden	110	120	
2 uly dereje	5		5 böküşden 1 böküş 1-6 görnüşden	100	100	
1 Ýet.	4		2 böküşden 1 böküş 1-6 görnüşden	100	100	
Ýet.	3	101.201.401	-----	75	75	

Tramplindan, Minaradan (wyškadan)
Bilelikde sazlaşykly bökme

Dereje, Ady	Umumy böküşleň sany	Böküşleriň kynçylykly koeffisientleri	Böküşleriň kynçylyksyz koeffisientleri	Utuklary ň jemi	
		(KK) Erkekler	(KK)	1m	3m
THDSU	6	2 böküş islendik görnüşden KK her böküşiniň 2.0	4 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden	280	300
SU	6	2 böküş islendik görnüşden KK her böküşiniň 2.0	4 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden	280	300
SU	5	2 böküş islendik görnüşden KK her böküşiniň 2.0	4 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden	220	
SUD	6	2 böküş islendik görnüşden KK her böküşiniň 2.0	4 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden	240	280

SUD	5	2 böküş islendik görnüşden KK her böküşñ 2.0	4 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden	200	
1 uly dereje	5	4 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden	4 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden	200	210
2 uly dereje	5	4 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden	4 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden	150	180
1 ýet.	4	4 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden	4 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden	100	120
Ýet .	3	101.201.401	-----	75	75

Aýallar

Dereje, ady	Umumy böküşleň sany	Böküşleriň kynçylykly koeffisientleri		Utuklary ň jemi	
		(KK)	(KK)	1m	3m
THDSU	5	2 böküş islendik görnüşden KK her böküşiniň 2.0	3 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden	210	240
SU	5	2 böküş islendik görnüşden KK her böküşiniň 2.0	3 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden	240	240
SUD	5	2 böküş islendik görnüşden KK her böküşiniň 2.0	3 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden	200	210
1 uly dereje	5	2 böküş islendik görnüşden KK her böküşiniň 2.0	3 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden	150	170
2 uly dereje	5	4 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden	4 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden	150	180

1 ýet.	4	4 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden	4 böküşden 1 böküş 1-5 görnüşden	100	120
Ýet .	3	101.201.401	-----	75	75

Ulylaryň arasynda geçirilýän ýaryşlara 14 ýaşy dolan, lukmanyň rugsady bolan türgenler goýberilýär.

Böküşň görnüşleri:

- I – öňe bakyp durup öňligine pyrlanyp bökme.
- II – arkan bakyp durup yzlygyna pyrlanyp bökme.
- III – öňe bakyp durup yzlygyna pyrlanyp bökme.
- IV – arkan bakyp durup öňligine pyrlanyp bökme.
- V – islendik durup towlanyp bökme.
- VI – başyň aşak eliň aýasynda durup öňe ,yza pyrlanyp bökme (diňe minaradan)

WELOSPORTUŇ ŞOSSEDE (garaýolda) SÜRMEK GÖRNÜŞI

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

1	Olimpiýa oýunlarynda	Erkekler we aýallar	I-XII orunlary
2	Dünýä çempionatlarynda	Erkekler we aýallar	I- X orunlary
3	Dünýä Kubogynda	Erkekler we aýallar	I-VIII orunlary
4	Dünýä birinjiliginde ýetginjekleriň arasynda	Erkekler we gyzlar	I-VI orunlary
5	Asiýa oýunlarynda	Erkekler we aýallar	I-V orunlary
6	UCI tarapyndan tassyklanan halkara köpgünlik ýaryşlarynda	Erkekler we aýallar	I-V orunlary
7	Aziýa Çempionatynda	Erkekler we aýallar	I-V orunlary

Türkmenistanyň sport ussady:

1	Aziýa oýunlarynda	Erkekler we aýallar	VI-VIII orunlary
2	Aziýa Çempionatynda	Erkekler we aýallar	VI-VIII orunlary
3	UCI tarapyndan tassyklanan halkara köpgünlik ýaryşlarynda	Erkekler we aýallar	VI orny
4	Türkmenistanyň köpgünlik Çempionatynda (welaýatlaryň gatnaşmagynda)	Erkekler we aýallar	2 gezek I orny
5	Hemme görnüşlerde Türkmenistanyň çempionatynda (welaýatlaryň gatnaşmagynda)	Erkekler we aýallar	2 gezek I orny
6	Ýetginjekleriň arasynda hemme görnüşlerde Türkmenistanyň birinjiliginde (welaýatlaryň gatnaşmagynda)	Erkekler we gyzlar	2 gezek I orny

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

1	Aziýa oýunlarynda	Erkekler we aýallar	IX-X orunlary
2	Aziýa çempionatynda	Erkekler we aýallar	IX-X orunlary
3	UCI tarapyndan tassyklanan halkara köpgünlik ýaryşlarynda	Erkekler we aýallar	VIII orny
4	Türkmenistanyň köpgünlik çempionatynda	Erkekler we aýallar	2 gezek II orny
5	Hemme görnüşlerde Türkmenistanyň çempionatynda (welaýatlaryň gatnaşmagynda)	Erkekler we aýallar	2 gezek II orny
6	Ýetginjekleriň arasynda hemme görnüşlerde (welaýatlaryň gatnaşmagynda) Türkmenistanyň birinjiliginde	Erkekler we gyzlar	2 gezek II orny

I razrýad:

Türkmenistanyň çempionatynda we Kubogynda, birinjiliginde (welaýatlaryň gatnaşmagynda) 2 gezek III orny we Aşgabat şäheriniň açyk çempionatynda (welaýatlaryň gatnaşmagynda) 2 gezek I orny eýelemeli.

II razrýad:

Türkmenistanyň çempionatynda we Kubogynda, birinjiliginde 2 gezek IV-V orunlary we Aşgabat şäheriniň açyk çempionatynda 2 gezek II-III orunlary eýelemeli.

III razrýad:

Türkmenistanyň çempionatynda we Kubogynda, birinjiliginde 2 gezek VI-VII orunlary we Aşgabat şäheriniň açyk çempionatynda 2 gezek V-VI orunlary eýelemeli.

I ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde 2 gezek I orny eýelemeli.

II ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek I orny eýelemeli.

III ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek II orny eýelemeli.

“Türkmenistanyň sport ussady” ady, “Sport ussatlygyna dalaşgär” razrady 2 gezek Türkmenistanyň köpgünlik çempionatlarynda , birinjiliginde orun eýelän we jedweldäki degişli wagty görkezen türgenlere berilýär.

WELOSPORTUŇ ŞOSSEDE (garaýolda) WAGTA SÜRMEK GÖRNÜŞI

№	Ýaryşyň görnüşi	Ölçeg birligi	HKSU		TSU		TSUD		I razrýad		II razrýad		III razrýad		I-III ýetginjek razrýad	
			e	a	e	a	e	a	e	A	e	a	e	a	ý	G
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	Ýeke. sürmek - 50km.	sag.min. sek	1:06.30		1:09-30		1:11-30		1:17-30							
2	Ýeke. sürmek - 25km.	min.sek		37.30	35.00	39.30	37.30	42.00	39.00		40.30		43.30			
3	Ýeke. sürmek - 20km.	min.sek					28.30	33.30	30.00	37.00	33.30	39.00	34.00		36.00	

4	Ýeke. sürmek - 15km.	min.sek							22.30	28.00	24.30	29.00	26.00	31.00	27.15	33.00
4	Ýeke. sürmek - 10km.	min.sek								19.00	17.30	20.00	18.30	21.30	22.00	24.00
6	Ýeke. sürmek - 5km.	min.sek								09.00		09.30		10.00		10.30
7	Iki. sürmek - 50km.	sag.min.sek			1:04-00		1:07-30		1:13-30							
8	Iki. sürmek - 25km.	min.sek			31.30	35.30	33.30	37.00	36.30	41.00	39.30	42.00	40.00	45.00	42.00	48.00
9	4adam bolup sürmek - 100km.	sag.min.sek	2:01-30		2:03-30				02.18.00							
10	4 adam bolup sürmek - 75km.	sag.min.sek			1:31-30		01.35.30		01.41.30							
11	4 adam bolup sürmek 50km.	sag.min.sek		1:06-30	1:01-30	1:08-30	1:05-00	1:12-00	1:09-00	1.17.00	1:12-00					
12	4 adam bolup sürmek - 25km.	min.sek					32.00		36.00		37.30		39.00		40.00	

“Türkmenistanyň sport ussady” adyny we “Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalasgär” razýadyny bermek üçin ýaryşyň 2 (iki) emini “Milli derejeli emin” bolmaly .

WELOSPORTUŇ TREK GÖRNÜŞI

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

1	Olimpiýa oýunlarynda	Erkekler we aýallar	I-XIV orunlary
2	Dünýä çempionatlarynda	Erkekler we aýallar	I-XII orunlary
3	Dünýä Kubogynda	Erkekler we aýallar	I-X orunlary
4	Dünýä birinjiliginde ýetginjekleriň arasynda	Erkekler we gyzlar	I-VI orunlary
5	Aziýa oýunlarynda	Erkekler we aýallar	I-VI orunlary
6	UCI tarapyndan tassyklananan halkara köpgünlik ýaryşlarynda	Erkekler we aýallar	I-IV orunlary
7	Aziýa çempionatlarynda	Erkekler we aýallar	I-IV orunlary

Türkmenistanyň sport ussady:

1	Aziýa oýunlarynda	Erkekler we aýallar	VII-X orunlary
2	Aziýa çempionatlarynda	Erkekler we aýallar	V-X orunlary
3	UCI tarapyndan tassyklananan halkara köpgünlik ýaryşlarynda	Erkekler we aýallar	V-X orunlary
4	Türkmenistanyň köpgünlik çempionatynda	Erkekler we aýallar	2 gezek I orny
5	Hemme görnüşlerde Türkmenistanyň çempionatynda	Erkekler we aýallar	2 gezek I orny
6	Ýetginjekleriň arasynda hemme görnüşlerde Türkmenistanyň birinjiliginde	Erkekler we gyzlar	2 gezek I orny

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

1	Aziýa oýunlarynda	Erkekler we aýallar	XI-XIV	orunlary
2	Aziýa çempionatlarynda	Erkekler we aýallar	XI-XV	orunlary
3	UCI tarapyndan tassyklanan halkara köpgünlik ýaryşlarynda	Erkekler we aýallar	XI-XV	orunlary
4	Türkmenistanyň köpgünlik çempionatynda	Erkekler we aýallar	2 gezek	II orny
5	Hemme görnüşlerde Türkmenistanyň çempionatynda	Erkekler we aýallar	2 gezek	II orny
6	Ýetginjekleriň arasynda hemme görnüşlerde Türkmenistanyň birinjiliginde	Erkekler we gyzlar	2 gezek	II orny

I razrýad:

Aşgabat şäheriniň çempionatynda ,birinjiliginde we kubogynda 2 gezek I orny eýelemeli.

II razrýad:

Aşgabat şäheriniň çempionatynda, birinjiliginde ýa-da kubogynda 2 gezek II-III orunlary eýelemeli.

III razrýad:

Aşgabat şäheriniň çempionatynda, birinjiliginde ýa-da kubogynda 2 gezek IV-V orunlary eýelemeli.

I ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde 2 gezek I orny eýelemeli.

II ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek I orny eýelemeli.

III ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek II orny eýelemeli.

“Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady”, “Türkmenistanyň sport ussady” sport atlary we “Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär” razrýady ýokarda bellenen orunlary eýeläp, jedweldäki degişli wagty görkezen türgenlere berilýär.

WELOSPORTUŇ TREKDE WAGTA SÜRMEK GÖRNÜŞI

№ п/п	Ýaryşlaryň görnüşi	Tregiň üsti	Ölçeg birligi	Halkara klasly sport ussady		Türkmenistanyň Sport ussady		Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalşgär		Sport razrýadlary						
										I		II				
				E		A		E		A		E		A		E
				5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
1	Git (hereketden) - 200 м	Аgaç	Сek.	10,50	11,50	10,92	11,97	11,55	12,60	12,18	13,34	12,50	14,18	13,18		
		Beton	Сek.	11,50	12,50	11,76	12,81	12,18	13,44	12,60	14,07	13,02	14,70	13,80		
2	Git (startdan) - 500 м	Аgaç	Сek.	34,00	36,50	34,97	37,28	36,12	38,64	37,80	40,95	39,38	44,10	41,40		
		Beton	Сek.	34,50	37,60	35,60	38,43	36,75	40,53	39,38	43,58	40,43	46,73	42,50		
3	Git (startdan) - 1000 м	Аgaç	Min. Сek.	01:05,1		01:06,1		01:10,9		01:13,5		01:17,2		01:23,0		
		Beton	Min. Сek.	01:07,2		01:08,2		01:13,0		01:16,1		01:19,3		01:24,0		
4	Git (startdan) - 1000 м (iki adam)	Аgaç	Min. Сek.			01:05,6		01:07,2		01:10,4		01:12,5		01:14,0		
		Beton	Min. Сek.			01:06,9		01:09,3		01:11,9		01:16,1		01:10,0		
5	Toparly sprint 750 м	Аgaç	Сek.	46,20		47,46		49,88		51,98		53,03		55,65		
		Beton	Сek.	47,25		48,51		50,93		53,03		54,08		57,75		
	Toparly sprint 500 м	Аgaç	Сek.		35,70		36,75		37,80		39,90		40,95			
		Beton	Сek.		36,75		37,80		38,85		40,95		42,00			
6	Wagta, aýratyn start boýunça (yzarlamak) 2 км	Аgaç	Min. Сek.				02:40,6		02:45,9	02:34,4	02:52,2	02:39,6	02:58,5	02:48,5		
		Beton	Min. Сek.				02:46,9		02:52,2	02:40,6	02:58,5	02:45,9	03:04,8	02:55,9		
7	Wagta, aýratyn start boýunça (yzarlamak) 3 км	Аgaç	Min. Сek.			03:42,6	03:58,4	03:54,2	04:04,6	03:59,4	04:12,0	04:06,8	04:17,2	04:17,0		
		Beton	Min. Сek.			03:51,0	04:07,8	04:00,4	04:12,0	04:07,8	04:20,4	04:14,1	04:25,7	04:23,0		
8	Wagta, aýratyn start boýunça (yzarlamak) 4 км	Аgaç	Min. Сek.			04:44,5		04:59,2								
		Beton	Min. Сek.			04:52,9		05:06,6								

9	Wagta, aýratyn start boýunça (yzarlamak) 2 км (2 adam)	Agaç	Min. Sek.								02:30,7		02:39,6		02:48,6	
		Beton	Min. Sek.								02:37,0		02:43,8		02:52,2	
10	Wagta, aýratyn start boýunça (yzarlamak) 3 км (2 adam)	Agaç	Min. Sek.					03:49,9			03:54,7		04:06,8		04:14,6	
		Beton	Min. Sek.					03:56,2			04:01,0		04:09,9		04:16,2	
11	Wagta, aýratyn start boýunça (yzarlamak) 4 км (2 adam)	Agaç	Min. Sek.				04:40,4		04:48,8		04:59,2					
		Beton	Min. Sek.				04:49,8		04:59,2		05:09,7					
12	Wagta, aýratyn start boýunça (yzarlamak) 2 км (3 adam)	Agaç	Min. Sek.								02:22,0		02:30,0		02:36,6	
		Beton	Min. Sek.								02:29,0		02:36,0		02:44,6	
13	Wagta, aýratyn start boýunça (yzarlamak) 3 км (3 adam)	Agaç	Min. Sek.					03:43,6	03:45,8	03:51,0	03:51,0	03:56,2	03:56,2	04:03,6	04:03,6	
		Beton	Min. Sek.					03:51,0	03:54,2	03:59,4	03:59,4	04:04,6	04:04,6	04:09,9	04:09,9	
14	Wagta, aýratyn start boýunça (yzarlamak) 4 км (4 adam)	Agaç	Min. Sek.			04:17,2	04:43,5	04:24,6	04:51,9	04:33,0	05:02,4	04:43,5	05:10,8	04:54,0	05:20,2	04:03,6
		Beton	Min. Sek.			04:26,7	04:54,0	04:31,9	05:02,4	04:41,4	05:12,9	03:51,0	05:23,4	05:04,5	05:33,9	04:09,9
		“Türkmenistanyň sport ussady” sport adyny we “Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalasgär” sport razýadyny dakmak üçin, gatnaşan ýaryşynyň derejeli emin” bolmaly.														

WELOSPORTUŇ KROS GÖRNÜŞI

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

	Ýaryşlaryň derejesi	Jynsy we ýaşy	Eýelemeli orny
1	Olimpiýa oýunlarynda	Erkekler we aýallar	I-XII orunlary
2	Dünýä çempionatlarynda	Erkekler we aýallar	I-X orunlary
3	Dünýä Kubogynda (Tapgyrlaryň memi)	Erkekler we aýallar	I-VIII orunlary
4	Dünýä birinjiliginde ýetginjekleriň arasynda	Ýaşlar we gyzlar	I-VI orunlary
5	Aziýa oýunlarynda	Erkekler we aýallar	I-V orunlary
6	UCI tarapyndan tassyklanан halkara köpgünlik ýaryşlarynda	Erkekler we aýallar	I-V orunlary
7	Aziýa çempionatlarynda	Erkekler we aýallar	I-V orunlary

“Türkmenistanyň sport ussady” we “Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär”:

	Ýaryşlaryň derejesi	Jynsy we ýaşy	Sport ussady	Sport ussatlygyna dalaşgär
1	Aziýa oýunlarynda	Erkekler we aýallar	VI-XII orunlary	XIII-XVI orunlary
2	Aziýa Çempionatynda	Erkekler we aýallar	VI-X orunlary	XI-XV orunlary
3	UCI tarapyndan tassyklanан halkara köpgünlik ýaryşlarynda	Erkekler we aýallar	2 gezek VI-XII orunlary	2 gezek XIII-XVII orunlary
4	Türkmenistanyň köpgünlik Çempionatynda	Erkekler we aýallar	2 gezek I orny	2 gezek II-III orunlary
5	Hemme görnüşlerde Türkmenistanyň çempionatynda	Erkekler we aýallar	2 gezek I orny	2 gezek II-III orunlary

6	Ýetginjekleriň arasynda hemme görnişlerde Türkmenistanyň birinjiliginde	Ýaşlar we gyzlar	2 gezek 1 orny	2 gezek II-III orunlary
---	---	------------------	----------------	-------------------------

I razrýad:

Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň açyk çempionatynda, birinjiliginde ýa-da kubogynda 2 gezek I orny eýelemeli.

II razrýad:

Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň açyk çempionatynda, birinjiliginde ýa-da kubogynda 2 gezek II orny eýelemeli.

III razrýad:

Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň açyk çempionatynda, birinjiliginde ýa-da kubogynda 2 gezek III orny eýelemeli.

I ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde 2 gezek I orny eýelemeli.

II ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek I orny eýelemeli.

III ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek II orny eýelemeli.

TENNIS

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

- Olimpiýa, Aziýa oýunlarynda Türkmenistanyň Milli ýygnydy toparynyň düzüminde I-V orunlary eýelän;
- Halkara tennis Federasiýasynyň gurnaýan ýaryşlarynda (“Fýuçers ” “Çelenjer” “Juniors under-18” gruppа I-II) I-III orunlary eýelän;
- Halkara tennis Federasiýasynyň Kubogyny almak ugrundaky ýaryşlarda 1-nji topara we Dewisiň Kubogynda 2-nji topara düşmeli hem-de I-V orunlary eýelän;
- Halkara tennis Federasiýasynyň “Juniors under-18” 100 sany güýçli türgenleriniň düzümine giren türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussady:

- 20 sany güýçli türgenleriň düzümine giren we Halkara tennis Federasiýasynyň ýaryşlarynda bilelikde ýa-da garyşyk derejede I-IV orunlary eýelän;
- HTF,ATF tarapyndan gurnalýan halkara ýaryşlarynda (14,16 çenli) 2 gezek I orny eýelän;
- HTF hem-de Türkmenistanyň Milli tennis merkezi bilen bilelikde ýurdumyzda gurnalýan halkara ýaryşlarda 2 gezek I orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda reýting boýunça I bolup, 2 gezek I orny eýelän türgene dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- HTF, ATF tarapyndan gurnalýan halkara ýaryşlarynda (14,16 ýaş çenli) 2 gezek II orny eýelän;
- HTF tarapyndan gurnalýan halkara ýaryşlarda (18 ýaş) we HTF hem-de Türkmenistanyň Tennis federasiýasy bilen bilelikde ýurdumyzda gurnalýan halkara ýaryşlarda 2 gezek II orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda reýting boýunça I bolup 2 gezek II orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň Kubogynda we Türkmenistanyň Milli tennis merkeziniň Kubogynda we jemleýji ”TOP-8” 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

I razryad:

- Halkara ýaryşlarda ýekelikde,bilelikde ýa-da garyşyk derejede IV-VI orunlary eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda erkekleriň we aýallaryň arasynda Türkmenistanyň çempionatynda, Kubogynda we Türkmenistanyň Milli tennis merkeziniň Kubogynda 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.
- Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

II razryad:

- Türkmenistanyň çempionatynda, Kubogynda we Türkmenistanyň Milli tennis merkeziniň Kubogynda ýekelikde, bilelikde ýa-da garyşyk derejede 2 gezek III orny;
- Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.

III razryad:

- Türkmenistanyň çempionatynda, Kubogynda we Türkmenistanyň Milli tennis merkeziniň Kubogynda ýekelikde, bilelikde ýa-da garyşyk derejede 2 gezek V-VI orunlary eýelän;
- Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda 2 gezek III orny eýelän türgenlere berilýär.

I ýetginjekler razryady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde II gezek I-II orunlary eýelän türgenlere berilýär.

II ýetginjekler razryady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

III ýetginjekler razryady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.

TAEKWONDO (WTF)

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

- Olimpiýa oýunlarynda I-VIII orunlary eýelän;
- Dünýä çempionatynda we kubogynda I-II orunlary eýelän;
- Aziýa oýunlarynda, Aziýa çempionatynda we kubogynda, toparlaýyn Aziýa çempionatynda I-II orunlary eýelän;
- Bütindünýä talyplar oýunlarynda (Uniwersiadasynda) I-III orunlary eýelän;
- Ýetginjekleriň Olimpiýa oýunlarynda I-III orunlary eýelän;
- Ýaşlaryň we katedleriň arasyndaky Dünýä çempionatynda I-II orunlary eýelän;
- Ýaşlaryň arasyndaky Aziýa çempionatynda we kuboklarynda I-II orunlary eýelän;
- 6 sany daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda G-1 we ondan ýokary halkara ýaryşlarynda, erkekleriň we aýallaryň arasyndaky “A” kategoriýa ýaryşlarynda 3 duşuşygy ýeňen we I-II orunlary eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussady:

- Dünýä, Aziýa çempionatlarynda we kuboklarynda, Aziýa oýunlarynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde III orny eýelän;
- Ýaşlaryň we yetginjekleriň arasyndaky Dünýä we Aziýa çempionatlarynda we kuboklarynda III orny eýelän;
- Merkezi Aziýanyň, GDA-nyň birinjiliginde ýa-da kubogynda, «A»derejeli halkara ýaryşlarda agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda 3 duşuşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
Welaýatlaryň hem-de agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda 3 duşuşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- Dünýä, Aziýa çempionatlarynda we kuboklarynda, Aziýa oýunlarynda IV orny eýelän;
Ýaşlaryň we yetginjekleriň arasyndaky Dünýä we Aziýa çempionatlarynda we kuboklarynda IV orny eýelän;
- Merkezi Aziýanyň, GDA-nyň birinjiliginde ýa-da kubogynda, «A»derejeli halkara ýaryşlarda agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda 3 duşuşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;

- Welaýatlaryň hem-de agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda 3 duşuşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- Welaýatlaryň hem-de agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda Türkmenistanyň kubogynda 3 duşuşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- Welaýatlaryň hem-de agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda ýaşlaryň we ýetginjekleriň arasyndaky birinjilikde 3 duşuşygy ýeňenwe 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

I razrýad:

- Welaýatlaryň hem-de agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda 3 duşuşygy ýeňen we 2 gezek III orny eýelän;
- Welaýatlaryň hem-de agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda Türkmenistanyň kubogynda 3 duşuşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- Welaýatlaryň hem-de agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda ýaşlaryň we ýetginjekleriň arasyndaky birinjilikde 3 duşuşygy ýeňenwe 2 gezek II-III orny eýelän;
- Welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda, kubogynda 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

II razrýad:

Welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda, kubogynda 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.

III razrýad:

Welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda, kubogynda 2 gezek III orny eýelän türgenlere berilýär.

I ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde 2 gezek IV orny eýelän türgenlere berilýär.

II ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

III ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.

WOLEÝBOL

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

- Olimpiýa oýunlarynda Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzüminde I-VIII orunlary eýelän;
- Dünýä çempionatynda Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzüminde I-VIII orunlary eýelän;
- Aziýa çempionatynda, Aziýanyň kubok oýunlarynda ýa-da Aziýa oýunlarynda Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzüminde I-III orunlary eýelän;
- Aziýa döwletleriniň kubogyny almak ugrundaky ýaryşlarda (klub toparlaryň arasynda) Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzüminde I-III orunlary eýelän;
- Bütindünýä talyplar oýunlarynda (Uniwersiadasynda) Türkmenistanyň talyplar ýygyny toparynyň düzüminde I-III orunlary eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussady:

- Merkezi Aziýa oýunlarynda Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzüminde I orny eýelän;
- 18-ýaş çenli oňlan-gyzlaryň arasyndaky Aziýa çempionatynda Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzüminde I-III orunlary eýelän;
- 21-ýaş çenli oňlan-gyzlaryň arasyndaky Aziýa çempionatynda Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzüminde I-III orunlary eýelän;
- 6-den az bolmadyk daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda halkara ýaryşlarynda Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzüminde 2 gezek I orny eýelän;
- 6-dan az bolmadyk toparlarynyň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynyň ýokary ligasynda (klub toparlaryň arasynda) 2 gezek I orny eýelän;
- 4 (dört) ýylyň dowamynda Türkmenistanyň çempionatynda toparyň esasy düzüminde 2 gezek I orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- Merkezi Aziýa oýunlarynda Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzüminde II orny eýelän;
- 12-den az bolmadyk daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda halkara ýaryşlarynda Türkmenistanyň ýygyny toparynyň esasy düzüminde 2 gezek II orny eýelän;
- GDA-ýurtlarynyň arasyndaky ýaşlar Sport oýunlaryna gatnaşyp Türkmenistanyň ýygyny toparynyň esasy düzüminde 1-3 orunlary eýelän;
- Welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda toparyň esasy düzüminde 2 gezek II orny eýelän;

- Welaýatlaryň gatnaşmagynda 4 (dört) ýylyň dowamynda Türkmenistanyň Kubogy ugrundaky ýaryşlarda 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

I razrýad:

- 5-den az bolmadyk daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda ýaş aýratynlyklary boýunça halkara ýaryşlarynda Türkmenistanyň ýygyndy toparynyň düzüminde III-IV orunlary eýelän;
- Welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda toparyň esasy düzüminde 2 gezek III orny eýelän;
- Türkmenistanyň talyplar ligasynda toparyň esasy düzüminde 2 gezek I orny eýelän;
- 18-ýaş çenli ýetginjekleriň arasyndaky Türkmenistanyň çempionatynda toparyň esasy düzüminde 2 gezek II orny eýelän;
- 6-dan az bolmadyk toparlarynyň gatnaşmagynda (sport razrýady I-nji razrýaddan pes bolmadyk) Aşgabat şäheriniň ýa-da welaýatyň çempionatlarynda we birinjiliklerinde toparyň esasy düzüminde 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

II razrýad:

- 10-dan az bolmadyk toparlarynyň gatnaşmagynda Türkmenistanyň talyplar ligasynda toparyň düzüminde II-III orunlary eýelän;
- 5-den az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda Aşgabat şäheriniň we welaýatlaryň birinjiliginde erkek we aýal-gyzlar toparlarynyň arasynda II orny eýelän;
- 5-den az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda 18 ýaş çenli oğlan-gyzlaryň arasyndaky Aşgabat şäheriniň we welaýatlaryň birinjiliginde I-II orunlary eýelän;
- 5-den az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda 16 ýaş çenli oğlan-gyzlaryň arasyndaky Türkmenistanyň birinjiliginde I-II orunlary eýelän,
- 5-den az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda 16 ýaş çenli oğlan-gyzlaryň arasynda Aşgabat şäheriniň we welaýatlaryň birinjiliginde I-II orunlary eýelän;
- 5-den az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda 14 ýaş çenli oğlan-gyzlaryň arasynda Türkmenistanyň birinjiliginde I-II orunlary eýelän;
- 5-den az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda 14 ýaş çenli oğlan-gyzlaryň arasynda Aşgabat şäheriniň we welaýatlaryň birinjiliginde I orny eýelän türgenlere berilýär.

III razrýad:

- 10-dan az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň talyplar ligasynda toparyň düzüminde IV-V orunlary eýelän;
- 5-den az bolmadyk toparlarynyň gatnaşmagynda 16 ýaş çenli oğlan-gyzlaryň arasynda Türkmenistanyň birinjiliginde III orny eýelän;
- 5-den az bolmadyk toparlarynyň gatnaşmagynda 16 ýaş çenli oğlan-gyzlaryň arasynda Aşgabat şäheriniň we welaýatlaryň birinjiliginde I orny eýelän;

- 5-den az bolmadyk toparlarynyň gatnaşmagynda 14 ýaşa çenli oglan-
gyzlaryň arasynda Türkmenistanyň birinjiliginde III-IV orunlary eýelän;
- 5-den az bolmadyk toparlarynyň gatnaşmagynda 14 ýaşa çenli oglan-
gyzlaryň arasynda Aşgabat şäheriniň we welaýatlarynyň birinjiliginde
II-III orunlary eýelän;
- 5-den az bolmadyk toparlarynyň gatnaşmagynda 12 ýaşa çenli oglan-
gyzlaryň arasynda Türkmenistanyň birinjiliginde I-II orunlary eýelän;
- Ýylyň dowamynda toparyň düzüminde geçirilen duşuşyklaryň sany 20-den
az bolmadyk ýaryşlara gatnaşan türgenlere berilýär.

I ýetginjekler razrýady:

- 18 ýaşa çenli ýetginjekleriň arasyndaky Türkmenistanyň çempionatynda
toparyň düzüminde III orny eýelän;
- 16 ýaşa çenli ýetginjekleriň arasyndaky Türkmenistanyň çempionatynda
toparyň düzüminde I-II orunlary eýelän;
- 16-18 ýaşa çenli ýetginjekleriň arasyndaky Aşgabat şäheriniň hem-de
welaýatyň çempionatynda toparyň düzüminde I orny eýelän türgenlere
berilýär.
- Ýylyň dowamynda toparyň düzüminde geçirilen duşuşyklaryň sany 16-dan
az bolmadyk ýaryşlara gatnaşan hem-de ol ýaryşlarda 10 topardan utuş
gazanan türgenlere berilýär.

II-III ýetginjekler razrýady:

- ýetginjekleriň arasyndaky sport mekdebiň birinjiliginde toparyň düzüminde
I orny eýelän;
- Ýylyň dowamynda toparyň düzüminde geçirilen duşuşyklaryň sany 14-den
az bolmadyk ýaryşlara gatnaşan hem-de ol ýaryşlarda 7 topardan utuş
gazanan türgenlere berilýär.

Ýeňil atletika

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

Görkezilen kada talaplar ýerine ýetirmeli ýa-da şahsy görnüşinde ýer eýelemeli:

- 1.Olimpiýa oýunlarynda - I - VIII orunlary,
- 2.Aziýa oýunlarynda we Aziýa çempionatynda - I - III orunlary,
- 3.Ýetginjekleň dünýä çempionatynda - I- III orunlary eýelemeli.

Türkmenistanyň sport ussady (TSU)

Görkezilen kada talaplar ýerine ýetirmeli ýa-da şahsy görnüşinde ýer eýelemeli:

- 1.Ýetginjekleň dünýä çempionatynda - IV - VIII orunlary,
- 2.Ýaşlaryň arasynda dünýä çempionatynda - I – VI orunlary,
- 3.Aziýa oýunlarynda we Aziýa çempionatynda - IV - VIII orunlary eýelemeli.

“Türkmenistanyň sport ussady” diýen at we “Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär” diýen razrýad resmi Halkara ýaryşlarynda, şeýle hem Welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde, kubogyny almak ugrundaky (ýetginjekler,ýaşlar,ulularyň arasynda) ýaryşlara gatnaşyp, jedwelde görkezilen kada talaplary ýerine ýetirip, 2 gezek I orny eýelän ýagdaýynda berilýär.

Päsgelçiligiň aralygy (m) we uzynlygy (m)

Erkekler

Päsgelçilikden geçip ylgamak	Toparlaryň ýaşy				
	13 ýaş çenli	14-15 ýaş	16-17 ýaş	18-19 ýaş	ulylar
60 m p	0,914/8,50	0,914 / 8,80	0,914 / 9,14	1,067 / 9,14	1,067 / 9,14
110 m p	-	-	0,914 / 9,14	1,067 / 9,14	1,067 / 9,14
300 m p	-	-	0,840 / 35,0	0,914 / 35,0	0,914 / 35,0
400 m p	-	-	0,840 / 35,0	0,914 / 35,0	0,914 / 35,0

Aýallar

Päsgelçilikden geçip ylgamak	Toparlaryň ýaşy				
	13 ýaş çenli	14-15 ýaş	16-17 ýaş	18-19 ýaş	ulylar
60 m p	0,762 / 8,00	0,762 / 8,25	0,762 / 8,50	0,84 / 8,50	0,84 / 8,50
100 m p	-	-	0,762 / 8,50	0,84 / 8,50	0,84 / 8,50
300 m p	-	-	0,762 / 35,0	0,762 / 35,0	0,762 / 35,0
400 m p	-	-	0,762 / 35,0	0,762 / 35,0	0,762 / 35,0

Erkekler

	Zyňmak	Snaryadlaň agramy kg			ulylar
		14-15 ýaş	16-17 ýaş	18-19 ýaş	
Ýadro		4,0	5,0	6,0	7,26
Disk		1,0	1,5	1,75	2,0
Nayza zyňmak		0,6	0,7	0,8	0,8
Ýekedaban		4,0	5,0	6,0	7,26
Pök zyňmak		0,15	-	-	-

Aýallar

	Zyňmak	Snaryadlaň agramy kg			ulylar
		14-15 ýaş	16-17 ýaş	18-19 ýaş	
Ýadro		3,0	3,0	4,0	4,0
Disk		1,0	1,0	1,0	1,0
Nayza zyňmak		0,4	0,6	0,6	0,6
Ýekedaban		3,0	3,0	4,0	4,0
Pök zyňmak		0,15	0,15	-	-

Erkekler

Ylgaw

Görnüşleri	Sport atlary we razrýadlary								
	HDSU	TSU	SUD	I	II	III	I ý.	II ý.	III ý.
30m	-	-	-	-	-	4,2	4,6	4,8	5,0
60m	6.70	6.6	6.8	7.1	7.4	7.8	8.0	8.4	9.0
100m	10.40	10.5	10.8	11.2	11.8	12.6	13.0	14.0	15.0
200m	20.90	21.4	22.0	22.8	24.2	26.2	27.5	28.5	31.0
300m	-	-	35.6	37.0	38.8	41.5	44.5	47.0	49.0
400m	46.40	48.0	50.0	52.0	54.5	58.5	1:06.0	1:08.01	1:10.0
600m	-	-	1:23.0	1:27.0	1:30.0	1:38.0	1:42.0	1:50.0	1:58.0
800m	1:47.00	1:52.0	1:56.0	2:01.0	2:09.0	2:20.0	2:28.0	2:35.0	2:48.0
1000m	2.18.24	2:25.0	2:30.0	2:39.0	2:49.0	3:02.0	3:14.0	3:26.0	3:40.0
1500m	3:40.0	3:50.0	3:58.0	4:07.0	4:25.0	4:50.0	5:07.0	5:27.0	5:50.0
3000m	7:56.00	8:12.00	8:30.00	9:00	9:30.0	10:25.0	11:25.0	12:25.0	-
5000m	13:56.00	14:15.00	14:55.0	15:40.0	16:40.0	18:05.0	19:20.0	-	-
10000m	28:30.0	29:55.0	31:10.00	33:10.0	35:30.0	39:20.0	-	-	-

Estafeta

Görnüşleri	Sport atlary we razrýadlary								
	HDSU	TSU	SUD	I	II	III	I ý.	II ý.	III ý.
4x100m	-	41.2	42.4	44.0	46.0	50.0	51.5	53.2	59.0
4x400m	-	3:11.0	3:18.0	3:27.0	3:35.0	3:52.0	4:08.0	4:24.0	4:40.0

Päsgeçilikden geçip ylgamak

Görnüşleri	Sport atlary we razrýadlary								
	HDSU	TSU	SUD	I	II	III	I ý.	II ý.	III ý.
110 m p (106,7-91,4)	13.95	14.4	15.0	16.0	17.0	18.5	-	-	-
60 m p	7.84᠑	8.0	8.3	8.8	9.3	10.2	-	-	-

(106,7-9,14)									
110 m p	-	-	14.7	15.6	16.6	17.8	18.4	19.4	20.4
(9.14-91.4)									
16-17 ý.									
60 m p	-	-	8.0	8.5	9.2	10.2	11.6	12.0	12.4
(9.14-91.4)									
16-17 ý.									
400 m p	50.00ə	52.9	56.0	59.0	102.0	108.0	112.0	116.0	121.0
(91,4-35)									
300 m p (76.2) 18 ý. çenli.			-	41.5	43.8	47.3	53.0	54.5	60.0
400 m p (35-0,84)			55,5	58,5	1.02,0	1.07,4	1.09,0	1.12,0	1.14,0

Ýarym marafon

Görnüşleri	Sport atlary we razrýadlary								
	HDSU	TSU	SUD	I	II	III	I ý.	II ý.	III ý.
21km098m	1:03.30	1:07.00	1:11.00	1:15.00	1:20.00	1:27.00	-	-	-
20km	1:01.00	1:04.00	1:08.00	1:12.00	1:17.00	1:24.00	-	-	-

Marafon

Görnüşleri	Sport atlary we razrýadlary								
	HDSU	TSU	SUD	I	II	III	I ý.	II ý.	III ý.
42km195m	2:18.0	2:27.0	2:32.0	2:37.00	ylgap gutarmak	ylgap gutarmak	-	-	-

Kross

Görnüşleri	Sport atlary we razrýadlary								
	HDSU	TSU	SUD	I	II	III	I ý.	II ý.	III ý.
0,5km	-	-	-		1:25.0	1:33.0	1:42.0	1:45.0	-
1km	-	-	-	2:48.0	2:55.0	3:05.0	3:25.0	3:50.0	-
3km	-	-	-	9:30.0	10:30.0	11:00.0	-	-	-
8km	-	-	-	27:00.0	30:00.0	33:00.0	-	-	-
12km	-	-	-	42:00.0	44:00.0	50:00.0	-	-	-

Ýapyk jaýda ylgaw

Görnüşleri	Sport atlary we razrýadlary								
	HDSU	TSU	SUD	I	II	III	I ý.	II ý.	III ý.
200m	21.40	22.0	22.8	23.8	25.0	27.0	28.5	29:5.0	32.0
300m	-	-	36.0	37.5	39.5	42.0	45.0	47.0	50.0
400m	47.20e	48.7	50.7	53.0	55.0	59.0	1.03.6	1:07.6	1.12.6
600m	-	-	1.23.5	1.27.0	1.32.0	1.38.0	1.43.0	1.51.0	1.58.0
800m	1.49.00	1.53.00	1.58.0	2.01.0	2.10.0	2.20.0	2.30.0	2.37.02	2.47.0
1000m	-	2.25.0	2.31.0	2.40.0	2.51.0	3.04.0	3.16.0	3.28.0	3.42.0
1500m	-	Stadiondaky ýaly							
3000m	-	Stadiondaky ýaly							

Bökmek

Görnüşleri	Sport atlary we razrýadlary								
	HDSU	TSU	SUD	I	II	III	I ý.	II ý.	III ý.
<i>Ýokarlygyna bökmek</i>	220	210	200	185	170	160	150	140	130
<i>Uzynlygyna bökmek</i>	800	760	715	677	620	550	520	500	400
<i>Üç aşyr atyp uzynlygyna bökmek</i>	16.80	16.00	15.00	14.20	13.20	12.00	11.60	11.20	9.50
<i>Şest bilen bökmek</i>	5.50	4.50	4.00	3.50	3.00	2.50	2.20	2.00	-

Zyňmak

Görnüşleri	Sport atlary we razrýadlary								
	HDSU	TSU	SUD	I	II	III	I ý.	II ý.	III ý.
<i>Disk 2kg</i>	62.00	54.00	48.00	42.00	35.00	27.00	-	-	-
<i>Disk 1,75kg</i>	-	-	50.00	44.00	37.00	29.00	27.00	-	-
<i>Disk 1,5kg</i>	-	-	51.00	45.00	39.00	30.00	20.00	18.00	15.00
<i>Disk 1kg</i>	-	-	-	50.0	43.0	37.00	33.00	20.00	17.00
<i>Disk 500g</i>	-	-	-	-	-	-	20.00	18.00	17.00
<i>Ýeke daban 7kg257g</i>	74.00	62.50	55.00	50.00	45.00	35.00	-	-	-
<i>Ýeke daban 6kg</i>	-	-	60.00	54.00	50.00	40.00	20.00	18.00	16.00
<i>Ýeke daban 5kg</i>	-	-	62.00	58.00	54.00	46.00	22.00	19.00	17.00
<i>Ýeke daban 4kg</i>	-	-	-	-	-	-	21.00	20.00	18.00
<i>Ýeke daban 3kg</i>	-	-	-	-	-	-	22.00	21.00	19.00
<i>Nayza 800g</i>	76.00	68.00	64.00	56.00	50.00	40.00	37.00	-	-
<i>Nayza 700g</i>	-	-	67.00	60.00	53.00	43.00	41.00	37.00	20.00
<i>Nayza 600g</i>	-	-	-	60.00	54.00	45.00	42.00	38.00	29.00
<i>Pökgi 150g</i>	-	-	-	-	-	-	40.00	36.00	30.00
<i>Ýadro 7kg257g</i>	19.00	16.00	15.00	13.00	12.00	9.50	-	-	-
<i>Ýadro 6kg</i>	-	-	15.50	14.00	12.50	10.50	8.00	7.00	6.00
<i>Ýadro 5kg</i>	-	-	16.00	15.00	14.50	12.00	9.50	7.50	7.00
<i>Ýadro 4kg</i>	-	-	-	15.50	15.00	14.00	8.50	8.00	7.50
<i>Ýadro 3kg</i>	-	-	-	-	-	-	9.50	8.50	8.00

Köpgörnüşli ýaryş

Görnüşleri	Sport atlary we razrýadlary								
	HDSU	TSU	SUD	I	II	III	I ý.	II ý.	III ý.
<i>10-görnüşli</i>	7800	6800	6000	5500	4600	3600	-	-	-
<i>8- görnüşli</i>	-	-	5200	4500	3800	3100	2600	2100	1600
<i>7-görnüşli</i>	5800	5000	4500	4000	3400	2600	2400	1900	1400
<i>4-görnüşli (13-15ý.)</i>	-	-	-	-	300	250	200	180	110

Aýallar

Ylgaw

Görnüşleri	Sport atlary we razrýadlary								
	HDSU	TSU	SUD	I	II	III	I ý.	II ý.	III ý.
<i>30m</i>	-	-	-	-	-	4.9	5.1	5.3	5.5
<i>60m</i>	7,40 ₃	7,4	7,6	8.0	8,4	8.9	9,0	9,3	9,5
<i>100m</i>	11.55 ₃	11.8	12.4	13.2	14.1	14.7	15.0	15.5	15.8
<i>200m</i>	23.50 ₃	24.2	25.2	27.1	28.5	31.5	33.5	35.5	37.5
<i>300m</i>	-	-	40.00	42.8	45.00	48.00	50.00	52.0	55.00
<i>400m</i>	53.00 ₃	54.5	57.0	1:01.0	1:06.0	1:10.0	1:17.0	1:20.0	1:25.0
<i>800m</i>	2:02.50 ₃	2:08.0	2:16.0	2:25.0	2:34.0	2:48.0	3:00.0	3:10.0	3:20.0
<i>1000m</i>	-	2:45.0	2:52.0	3:07.0	3:15.0	3:35.0	3:52.0	4:03.0	4:26.0
<i>1500m</i>	4:12.00 ₃	4:23.0	4:39.0	4:57.0	5:20.0	5:48.0	6:22.0	6:38.0	7:05.0
<i>3000m</i>	9:05.0	9:38.0	9:58.00	10:45.0	11:35.0	12:45.0	13:50.0	14:35.0	15:30.0
<i>5000m</i>	15:55.00 ₃	16:45.0	17:10.0	18:20.0	19:40.0	22:10.0	-	-	-
<i>10000m</i>	33:30.00 ₃	35:30.00	37:00.00	38:40.0	42:15.0	46:40.0	-	-	-

Estafeta

Görnüşleri	Sport atlary we razrýadlary								
	HDSU	TSU	SUD	I	II	III	I ý.	II ý.	III ý.
<i>4x100m</i>	-	47.0	48.0	52.0	55.0	57.0	1:00.0	1:02.0	1:04.0
<i>4x400m</i>	-	3:40.0	3:48.0	4:00.0	4:16.0	4:40.0	-	-	-

Päsgeçilikden geçip ylgamak

Görnüşleri	Sport atlary we razrýadlary								
	HDSU	TSU	SUD	I	II	III	I ý.	II ý.	III ý.
<i>100 m p (850-84)</i>	13.30 ₃	14.3	15.0	16.0	17.4	19.4	20.	-	-
<i>60 m p (850-84)</i>	8,20 ₃	8,5	8,8	9,5	10,3	11,3	-	-	-
<i>100 m p (8,50-76,2) 14-17 ý.</i>	-	-	14.7	15.6	17.0	19.0	21.0	21.0	24.0
<i>60 m p (8,50-76,2) 14-17 ý.</i>	-	-	-	9.0	9,8	10,7	11.8	12.5	13.5
<i>400 m p (76,2-35)</i>	56.70.0	1.01,0	1.05,0	1.09,0	1.14.0	1.20.0	1.27,0	1.31,0	1.36,0
<i>300 m p (76,2-35) 14-17 ý.</i>	-	-	-	46,0	49,5	55,0	1.05,0	1.07,0	1.09,0

Ýarym marafon

Görnüşleri	Sport atlary we razrýadlary								
	HDSU	TSU	SUD	I	II	III	I ý.	II ý.	III ý.
<i>21km098m</i>	1:16.30	1:21.00	1:29.00	1:40.00	1:50.00	-	-	-	-
<i>20km</i>	1:13.00	1:18.00	1:26.00	1:37.00	1:47.00	1:50.00	-	-	-

Marafon

Görnüşleri	Sport atlary we razrýadlary								
	HDSU	TSU	SUD	I	II	III	I ý.	II ý.	III ý.
42km195m	2:35.0	2:50.0	3:05.0	3:20.00	ylgap gutarmak	-	-	-	-

Kross

Görnüşleri	Sport atlary we razrýadlary								
	HDSU	TSU	SUD	I	II	III	I ý.	II ý.	III ý.
0,5km	-	-	-	1.22,0	1.28,00	1.36,0	1.40,0	1.50,0	1.56,0
1km	-	-	-	3.06,0	3.20,0	3.45,0	4.00,0	4.10,0	4.30,0
2km	-	-	-	6.52,0	7.30,0	8.15,0	8.40,0	9.00,0	10.10,0
3km	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4km	-	-	-	15.00,0	15.50,0	17.30,0	-	-	-
6km	-	-	-	23.20,0	24.20,0	27.10,0	-	-	-
8km	-	-	-	32.00,0	36.00,0	40.00,0	-	-	-

Ýapyk jaýda ylgaw

Görnüşleri	Sport atlary we razrýadlary								
	HDSU	TSU	SUD	I	II	III	I ý.	II ý.	III ý.
200m	23,90e	24,7	26,0	27,2	29,3	32,0	32,8	33,6	34,6
300m	-	-	41.0	42.3	45.3	50.0	51.5	53.5	56.0
400m	54,00e	55,4	58,0	1:01,0	1:05,0	1.11,0	1.16,0	1.21,5	1.24,8
800m	2.04,00e	2.09,0	2.17,5	2.23,5	2.32,5	2.48,0	-	-	-
1000m	-	2.46,0	2.52,0	3.01,0	3.17,0	3.37,0	-	-	-
1500m	4.14,00e	4.25,0	4.41,0	4.58,5	5.20,0	5.50,0	-	-	-
3000m	9.08,00e	9.41,0	9.59,00	10.38,0	11.38,0	12.48,0	-	-	-
4x200m	-	-	1.43,0	1.48,0	1.56,0	2.06,5	-	-	-

Bökmek

Görnüşleri	Sport atlary we razrýadlary								
	HDSU	TSU	SUD	I	II	III	I ý.	II ý.	III ý.
Ýokarlygyna bökmek	186	175	165	155	145	135	125	120	115
Uzynlygyna bökmek	650	600	570	540	500	450	400	380	300
Üç aşyr atyp uzynlygyna bökmek	1390	1320	1250	1200	1100	1000	960	940	920
Şest bilen bökmek	4.10	3.50	3.00	2.50	2.20	2.00	-	-	-

Köp görnüşli ýaryş

Görnüşleri	Sport atlary we razrýadlary								
	HDSU	TSU	SUD	I	II	III	I ý.	II ý.	III ý.
7- görnüşli	5550	5000	4300	3800	3000	2200	-	-	-
5- görnüşli	4000	3500	3000	2500	2000	1500	-	-	-
4-görnüşli (13-15 ý.)	-	-	-	-	300	250	200	180	110

Görnüşleri	Zyňmak								
	Sport atlary we razrýadlary			I	II	III	I ý.	II ý.	III ý.
	HDSU	TSU	SUD						
<i>Disk 1kg</i>	60,50	48.00	43.00	41.00	38.00	32.00	19.00	18.00	17.00
<i>Disk 750g</i>	-	-	-	43.00	40.00	36.00	19.50	19.00	18.00
<i>Ýeke daban 4kg</i>	66.00	50.00	43.00	39.00	32.00	30.00	-	-	-
<i>Ýeke daban 3kg (14-15ý)</i>	-	-	-	42.00	39.50	32.00	20.00	19.00	18.00
<i>Nayza 600g</i>	55.00	48.00	43.00	37.00	30.00	28.00	20.00	19.50	18.00
<i>Nayza 400g</i>	-	-	-	42.00	36.00	30.00	20.50	20.00	19.50
<i>Pökgi 150g</i>	-	-	-				36.00	27.00	22.00
<i>Ýadro 4kg</i>	17.00	15.00	13.20	12.00	9.00	8.00	6.00	5.00	4.00
<i>Ýadro 3kg (14-15 ý.)</i>	-	-	-	13.00	10.00	9.00	7.00	6.00	5.00

Ýaý atmak

№	Görnüşi	Ölçeg birligi	HKSU		TSU		SUD		Sport razrýady						Ýetginjek razrýady (9ýaşdan,13ýaş aralygy)						
			Erkek	Aýal	Erkek	Aýal	Erkek	Aýal	I		II		III		I		II		III		
									Erkek	Aýal	Erkek	Aýal	Erkek	Aýal	oglan	gyz	oglan	gyz	oglan	Gyz	
1	KÝ-12m (30+30ok.)	Utuk														410	400	400	395	390	390
2	KÝ – 18m (30+30ok.)	Utuk	586	582	560	550	520	515	490	480	445	440	405	400	365	360	325	320	285	280	
3	TÝ-12m (30+30ok.)	Utuk														430	420	420	410	410	400
4	TÝ-18 m (30+30ok.)	Utuk	586	582	560	555	520	515	490	480	445	440	405	400	365	360	325	320	285	280	
5	KÝ-70m (36+36ok)	Utuk	670	664	620	610	595	580	560	540	510	490	480	460							
6	TÝ-50m (36+36)	Utuk	700	690	660	650	640	630	620	610	600	590	580	570							

12 metr aralyga Klassiki ýaýdan (KÝ) ok atylanda nyşanyň ölçegi 40x40sm deň bolmaly
18 metr aralyga Klassiki ýaýdan (KÝ) ok atylanda nyşanyň ölçegi 40x40sm deň bolmaly
18 metr aralyga Tegekli ýaýdan (TÝ) ok atylanda nyşanyň ölçegi 40x40sm deň bolmaly
70 metr aralyga Klassiki ýaýdan (KÝ) ok atylanda nyşanyň ölçegi 122x122sm deň bolmaly
50 metr aralyga Tegekli ýaýdan (TÝ) ok atylanda nyşanyň ölçegi 80x80sm deň bolmaly

Bellikler:

THDSU (Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady):

Olimpiýa, Aziýa oýunlarynda, Dünýä, Aziýa çempionatlarynda we kuboklarynda, Bütindünýä Uniwersiadada klassiki ýaýdan we tegekli ýaýdan cykyş edip, klassifikasiýa normasyny ýerine ýetiren ýagdaýynda berilýär.

TSU (Türkmenistanyň sport ussady)

“A” derejeli Halkara ýaryşlara klassiki ýaýdan we tegekli ýaýdan cykyş edip, 12 döwlet gatnaşyp, Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde welaýatlaryň toparlary gatnaşyp, jedwelde görkezilen utuklary gazanyp, ýaşlaryň arasynda (18-20 ýaş) iki gezek I orny eýelän ýagdaýynda berilýär.

TSUD (Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär)

Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde welaýatlaryň toparlary gatnaşyp, jedwelde görkezilen utuklary gazanyp, ýaşlaryň arasynda (18-20 ýaş), ýetginjekleriň arasynda (16-17 ýaş) 2 gezek II orny eýelän, Türkmenistanyň kubogyny almak ugrundaky ýaryşlara gatnaşyp, jedwelde görkezilen utuklary gazanyp, ýaşlaryň arasynda (18-20 ýaş) 2 gezek I orny eýelän ýagdaýynda berilýär.

I razrýad

Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň çempionatlaryna ,birinjiliklerine, kubogyna gatnaşyp, jedwelde görkezilen utuklary gazanyp 2 gezek I orny eýelän ýagdaýynda berilýär.

II-III razrýadlar we ýetginjek razrýadlary

Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň çempionatlaryna ,birinjiliklerine, kubogyna gatnaşyp, jedwelde görkezilen utuklary gazanyp, 2 gezek II orny eýelän ýagdaýynda berilýär

Olimpiýa oýunlarynyň gýşky sport görnüşleri

FIGURALAÝYN TYPMAK

Buzuň üstünde konkide figuralaýyn typmak

(ýekelikde erkekler we aýallar, jübüt)

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

- Olimpiýa oýunlarynda I-X orunlary
- Dünýä çempionatlarynda I-VIII orunlary;
- Halkara ýaryşlarynda I-III orunlary (ýaryşa gatnaşýan döwletleriň sany 16-dan az bolmaly däl) eýelemeli.

Türkmenistanyň sport ussady:

- Dünýä çempionatlarynda V- X orunlary;
- Halkara ýaryşlarynda II orny (ýaryşa gatnaşýan döwletleriň sany 12-den az bolmaly däl);
- 4 (dört) ýylyň dowamynda Türkmenistanyň çempionatynda, Kubogynda 2 gezek I orny eýelemeli (ekelikde ýa-da jubüt).

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- Türkmenistanyň çempionatynda ýa-da Kubogynda 2 gezek II orny eýelemeli;
- Halkara ýaryşlarynda III orny eýelemeli (ýaryşa gatnaşýan döwletleriň sany 12-den az bolmaly däl).

I razrýad:

- Türkmenistanyň çempionatynda ýa-da Kubogynda 2-gezek III orny eýelemeli.
- 1 (Bir) ýylyň dowamynda 12 sany açyk ýaryşlara gatnaşyp, baýrakly orun eýelemeli hem-de ol ýaryşlarda bir razrýad ýokary türgenleriň 3-siniň gatnaşmagy şerti bilen.

II razrýad:

- 1 (bir) ýylyň dowamynda açyk ýaryşlara gatnaşyp ýekelikde, şeýle hem jübüt typmakda hokmany tilsimleri ýerine ýetirip, belleniýän in beýik utugyň 50% gazanmaly, ýa – da erkin tilsimleri ýerine ýetirip 65% gazanmaly.

III razrýad:

- Bir ýylyň dowamynda açyk ýaryşlara gatnaşyp ýekelikde, şeýle hem jübüt typmakda hokmany tilsimleri ýerine ýetirip, belleniýän in beýik utugyň 45% gazanmaly, ýa – da erkin tilsimleri ýerine ýetirip 60% gazanmaly.

Meýilnamaň görnüşi	wagty	Koeffi -sienti	Meýilnama goşulan elementleriň tertipnamasy	Element -leriň jemi
---------------------------	--------------	-----------------------	--	----------------------------

ÝEKELIKDE TYPMAK

Türkmenistanyň sport ussady

Gysga meýilnama Özbaşdak meýilnama (erkekler)	2.50 4.30 +10 sek -	0.5 1	Konkide typmak boýunça Halkara Birleşiginiň (ISU) talaplaryna görä Talaplara laýyklykda meýilnamanyň balansirlenenligi, şol sanda azyndan üç her hili üç aýlawly bökme we azyndan iki her hili kaskad ýa-da iki aýlawly we üç aýlawly bökmeleriň birleşmesi.	18-20
Özbaşdak meýilnama (aýallar)	4.00 +10 sek -	1	Talaplara laýyklykda meýilnamanyň balansirlenenligi, şol sanda azyndan iki her hili üç aýlawly bökme, azyndan bir birleşme ýa-da iki we üç aýlawly bökmeleriň kaskady.	16-18

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär

Gysga meýilnama Özbaşdak meýilnama (ýetginjekler)	2.50 4.00 +10 sek -	0.5 1	Konkide typmak boýunça Halkara Birleşiginiň (ISU) talaplaryna görä Talaplara laýyklykda meýilnamanyň balansirlenenligi, şol sanda azyndan üç aýlawly bir bökme, azyndan bir kaskad ýa-da iki aýlawly we üç aýlawly bökmeleriň birleşmesi.	16-18
Özbaşdak meýilnama (gyzlar)	3.30 +10 sek -	1	Talaplara laýyklykda meýilnamanyň balansirlenenligi, şol sanda azyndan üç aýlawly bir bökme, azyndan bir kaskad ýa-da iki aýlawly we üç aýlawly bökmeleriň birleşmesi.	16-18
elementler		0.4	I razryad Bökme, bökmeleriň kaskady, bir aýagyň çalyşmasy bilen pyrlanma birleşmesi, ädimleriň birleşmesi hökman ýerine ýetirilmeli mikroelementler bilen: krýuk, wykryuk, ýaýlar	

Gysga meýilnama	2.50	0.6	Goşa aksel bökmesi, ädimden bökme (azyndan iki aýlaw), iki bökmeden ybarat bolan kaskad (hersi azyndan bir-iki aýlaw), wolçoga bökme (azyndan baş aýlaw ýere inen pozisiýadan), libela (azyndan dört aýlaw ýetginjekler üçin), gapdala ýa-da yza egilme pyrlanmasy (azyndan baş aýlaw egilme pozisiýada gyzlar üçin), bir aýagyň çalyşmasy we bir pozisiýanyň çalyşmasy bilen pyrlanma birleşmesi (azyndan üç aýlaw her aýakda), ädimleriň ýodasy göniden ýa-da aýlawdan ýa-da öwrüm- öwrüm (serpantin) ýoldan, korabliklerden we bir kyn spiraldan öwrüm-öwrüm ýola geçýän hereketleriň zygiderligi (ýetginjekler üçin), iki spiraldan we korablikden öwrüm- öwrüm ýola geçýän hereketleriň zygirderligi (gyzlar üçin)	8
Özbaşdak meýilnama (ýetginjekler)	4.00		Goşa aksel, azyndan dört her hili iki aýlawly bökme, islendik üç aýlawly bökme, azyndan iki her hili kaskad ýa-da iki aýlawly bökmeleriň birleşmesi, pyrlanma azyndan bir aýagyň çalyşmasy we bir pozisiýanyň çalyşmasy bilen (gyzlar üçin egilme pyrlanmasynyň ýa-da “bilmanyň” goşulmasy bilen), pyrlanma bökmesi badalga berýän aýakdan badalga berýän aýaga, ädimleriň we spirallaryň birleşmesi.	12-14
Özbaşdak meýilnama (gyzlar)	3.30	+10 sek		
		+10 sek	1	
elementler		0.4	II razrýad Bökme, bökmeleriň kaskady, bir aýagyň çalyşmasy bilen pyrlanma birleşmesi, ädimleriň birleşmesi hökman ýerine ýetirilmeli elementler bilen: krýuk, wykryuk, ýaýlar	

Gysga meýilnama	2.30	0.6	Aksel bökmesi, ädimden bökme iki aýlawly, bir aýlawly iki bökmeden ybarat bolan kaskad, pyrlanma bir aýagyň çalyşmasy bilen (azyndan üç aýlaw her aýakda ýetginjekler üçin), egilme pyrlanmasy (azyndan üç aýlaw egilme pozisiýada gyzlar üçin), ädimleriň ýodasy göniden ýa-da aýlawdan ýa-da öwrüm- öwrüm (serpantin) ýoldan	7
Özbaşdak meýilnama (ýetginjekler) (gyzlar)	3.30	1	Azyndan dört her hili bökme bir aýlawly, azyndan her hili bökmeden ybarat bolan iki kaskad ýa-da bökmeleriň birleşmesi, pyrlanma azyndan bir aýagyň çalyşmasy bilen (gyzlar üçin egilme pyrlanmasynyň ýa-da “bilmanyň” goşulmasy bilen), libela bökmesi, öwrüm- öwrüm ýol (serpantin)	10-12
	3.00 ±10 sek			

I ýetginjekler razrýady

elementler		0.5	Bir aýlawly bir bökme, bir aýlawly iki her hili bökmeleriň kaskady ýa-da birleşmesi, pyrlanma azyndan bir aýagyň çalyşmasy bilen, ädimleriň göni ýodada birleşmesi	
Typma boýunça test			Gapyrga typmasynyň görkezilişi (1-2-3-4-5 uly ýaş.), ýaryşda bije boýunça biri saýlanylýar (testler goşulýar)	
Özbaşdak meýilnama (ýetginjekler)	3.00	1	Azyndan üç her hili bir aýlawly bökme, azyndan iki her hili bir aýlawly bökmeden ybarat bolan bir kaskad ýa-da birleşme, pyrlanma azyndan bir pozisiýanyň çalyşmasy bilen (gyzlar üçin egilme pyrlanmasy ýa-da “bilman”), libela bökmesi, aýlaw boýunça spirallaryň birleşmesi	10-12
Özbaşdak meýilnama (gyzlar)	2.30 +10 sek			

II ýetginjekler razrýady

Typma boýunça test			Gapyrga typmasynyň görkezilişi (1-2-3 kiçi ýaş.), ýaryşda bije boýunça biri saýlanylýar (testler goşulýar)	
--------------------	--	--	--	--

Özbaşdak meýilnama (ýetginjekler we gyzlar)	2.30 +10 sek	Azyndan bir kaskad ýa-da bökmeleriň birleşmesi, bir aýakda oturyp pyrlanmak ýa-da garlawaç pyrlanmasy (gyzlar üçin egilme pozisiýada), üçlükler bilen ädimler, geçirmeler, spirallar öňe we yza aýaklaryň çalyşmasy bilen	8-10
---	-----------------	---	------

III ýetginjekler razrýady

Özbaşdak meýilnama (ýetginjekler we gyzlar)	2.00 +10 sek	Azyndan bir aýlawly üç her hili bökme, azyndan bir kaskad ýa-da bökmeleriň birleşmesi, wolçok pyrlanmasy, aýaklaryň çalyşmasy bilen dugalardan öňe we yza spirallar, ädimli ýodanyň elementleri	6-8
---	-----------------	---	-----

„Ýaş figurist“ dereje

Özbaşdak meýilnama (gyzlar)	2.00 +10 sek	Azyndan iki her hili bir aýlawly bökme, islendik kaskad ýa-da bökmeleriň birleşmesi, bir aýakda pyrlanma, sekizlik boýunça öňe we yza typmak	5
-----------------------------	-----------------	--	---

JÜBÜTLEÝIN TYPMAK

Türkmenistanyň sport ussady

Gysga meýilnama	2.50	0.5	Konkide typmak boýunça Halkara Birleşiginiň (ISU) talaplaryna görä	
Özbaşdak meýilnama	4.30 +10 sek		Üç dürli goldaw (şol sanda: bir üç aýlawly towlama we ýoldaşyň pozisiýany çalyşmasy ýa-da tutmanyň çalyşmasy bilen bir goldaw), taşlandy-goşa aksel ýa-da üç aýlawly taşlandy, islendik üç aýlawly bökme ýa-da goşa aksel. Iki sany goşa aýlawly bökmeleriň birleşmesi, parallel pyrlanma (azyndan 10 aýlaw) iki pozisiýanyň we bir aýagyň çalyşmasy, azyndan bir todes, buzuň hemme ýerinde ýerleşýän, dugalardan spirallaryň birleşmesi (garlawaçlaryň artyk bolmaklygy), azyndan bir ädimleriň ýodasy, aýaklaryň kynlaşan işi bilen elementleriň birleşdirilmesi	14

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär			
Gysga meýilnama	2.50	0.5	Konkide typmak boýunça Halkara Birleşiginiň (ISU) talaplaryna görä
Özbaşdak meýilnama	4.00 +10 sek	1	Üç dürli goldaw ýa-da towlama (şol sanda: bir iki ýa-da üç aýlawly towlama we ýoldaşyň pozisiýany çalyşmasy bilen bir goldaw), bir sany iki ýa-da üç aýlawly taşlandy, goşa aksel, islendik iki aýlawly bökme, iki her hili iki aýlawly iki-üç bökmeleriň birleşmesi, parallel pyrlanmasy (azyndan sekiz aýlaw), ikilikde parallel pyrlanma (azyndan on aýlaw), azyndan bir todes, buzuň hemme ýerinde ýerleşýän, içine her dürli garlawaçlaryň girmeginde dugalaryň birleşmesi, islendik ädimli ýoda, her dürli birleşme elementleri
Gysga meýilnama	2.40	1	I razrýad Bir sany ýokarky goldaw, iki her hili bir aýlawly kaskad, pyrlanma (azyndan dört aýlaw), islendik todes, spirallaryň birleşmesi, ädimleriň ýodasy, her dürli birleşme elementleri
Özbaşdak meýilnama	3.40 +10 sek	1	Iki sany ýokary goldaw, towlama-lutz, şpagat, taşlandy- aksel ýa-da islendik iki aýlawly bökme, iki sany her dürli iki aýlawly bökme, iki bökmeli kaskad, şol sanda bir sany iki aýlawly bökme, parallel pyrlanma (azyndan alty aýlaw), jübütleyin parallel pyrlanmasynyň birleşmesi (azyndan sekiz aýlaw) bir pozisiýanyň we bir aýagyň çalyşmasy bilen, gysga meýilnama girmeyän islendik todes, spirallaryň kombinasiýasy, ädimleriň ýodasy, aýaklaryň kynlaşan işi bilen elementleriň birleşdirilmesi

BUZDA SPORT TANSY

Türkmenistanyň sport ussady

Hökmany tanslar tansy		0.4	Konkide typmak boýunça Halkara Birleşiginiň (ISU) talaplaryna görä
Original tansy		0.6	Tansyň sazlaşygy, mazmuny we zzygiderligi Konkide typmak boýunça Halkara Birleşiginiň (ISU) talaplaryna görä
Özbaşdak tansy	4.00 +10 sek	1	Konkide typmak boýunça Halkara Birleşiginiň (ISU) talaplaryna görä

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär

Hökmany tanslar		0.4	Konkide typmak boýunça Halkara Birleşiginiň (ISU) talaplaryna görä
Original tansy		0.6	Tansyň sazlaşygy, mazmuny we zzygiderligi Konkide typmak boýunça Halkara Birleşiginiň (ISU) talaplaryna görä
Özbaşdak tansy	3.00 +10 sek	1	Konkide typmak boýunça Halkara Birleşiginiň (ISU) talaplaryna görä

I razryad

Hökmany tanslar		0.5	Topar 1: Ewropa walsy, roker-fokstrot, marş, kwikstep, westminter walsy. Topar 2: amerikan walsy, fokstrot, pasodobl, tango, wen walsy. Topar tansy her ýyl nobatlaýyn goýulýar. Ýaryşda bije çekilen 3 tans ýerine ýetirilýär. Meýilnama hökmany twizllaryň goýulmagy (azyndan bir aýlaw), ýoldaşlaryň ikisiniň parallel ýerine ýetirmekliginde, iň uly mukdara üç sany goldaw 5 sek. dowam etmeginde. Bir sany pyrlanma (islendik pozisiýa we tutma), azyndan iki ýoldaş üçin üç aýlaw. Tabşyrylmadyk elementlerden bir sany ädimli ýoda diagonal boýunça ýa-da bir sany aýlaw boýunça tabşyrylmadyk elementler.
Özbaşdak tansy	2.30 +10 sek	1	

Özbaşdak
tansy

II razrýad

Topar 1: Ewropa tansy, fokstrot,
marş.

Topar 2: amerikan walsy, kwikstep,
tango.

Ýaryşda bije çekilen haýsy hem
bolsa 1 topar çykyş edýär.

Bellik: Türkmenistanyň çempionatyna 12 ýaşan, razrýadlary I razrýaddan pes bolmadyk türgenler goýberilýär.

HOKKEÝ

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

- Olimpiýa oýunlarynda Türkmenistanyň Milli ýygyndy toparynyň düzüminde I-VI orunlary eýelän;
- Dünýä çempionatynda (II bölümine ýa-da Top diwizion jemleýji tapgyra düşen) Türkmenistanyň Milli ýygyndy toparynyň düzüminde 2 gezek I orny eýelän;
- Dünýä Kubogynda (erkekleriň arasynda) Türkmenistanyň Milli ýygyndy toparynyň düzüminde I-III orunlary eýelän;
- 12 sany daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda halkara ýaryşlarynda Türkmenistanyň Milli ýygyndy toparynyň düzüminde 2 gezek I orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussady:

- Dünýä çempionatynda (II bölümine, Top diwizion jemleýji tapgyra düşen) Türkmenistanyň Milli ýygyndy toparynyň düzüminde 2 gezek II orny eýelän;
- 6 sany daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda halkara ýaryşlarynda Türkmenistanyň Milli ýygyndy toparynyň düzüminde 2 gezek II orny eýelän;
- Türkmenistanyň çempionatynda 6 toparyň gatnaşmagynda (erkekleriň arasynda) 3 ýylyň dowamynda 2 gezek I orny eýelän;
- 6 sany daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda Gyşky Aziýa oýunlarynda I orny eýelän;
- 6 sany daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda Aziýanyň Kubogy ugrundaky ýaryşlarda I orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- Dünýä çempionatynda (III bölümine, Top diwizion jemleýji tapgyra düşen) Türkmenistanyň Milli ýygyndy toparynyň düzüminde 2 gezek baýrakly orny eýelän;
- Aziýanyň Kubogy ugrundaky ýaryşlarda 2 gezek II orny eýelän;
- 5-den az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda Merkezi Aziýa çempionatynda Türkmenistanyň Milli ýygyndy toparynyň düzüminde I orny eýelän;
- 12 sany daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda halkara ýaryşlarynda Türkmenistanyň Milli ýygyndy toparynyň düzüminde 2 gezek III orny eýelän;
- 6 sany daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda Aziýa döwletleriniň çempionatynda ýa-da Kubogynda (ýaşlaryň arasynda) klub toparlarynyň düzüminde 2 gezek I orny eýelän;
- Türkmenistanyň Kubogyny almak ugrundaky ýaryşda 6-dan az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda 4 ýylyň dowamynda 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

- 6-dan az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda ýa-da birinjiliginde 3 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

I razrýad:

- 6-dan az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda ýa-da birinjiliginde 2 gezek II orny eýelän;
- 6-dan az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň kubogynda 2 gezek I orny eýelän;
- 6-dan az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda 4 ýylyň dowamynda Türkmenistanyň Prezidentiniň Kubogyny almak ugrundaky ýaryşda 2 gezek II orny eýelän;
- 6-dan az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda Aşgabat şäheriniň çempionatynda (ýetginjekleriň we uylaryň arasynda) 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

II razrýad:

- Türkmenistanyň birinjiliginde III-IV orunlary eýelän;
- Türkmenistanyň Prezidentiniň Kubogyny almak ugrundaky ýaryşda III orny eýelän;
- Aşgabat şäheriniň çempionatynda (dürli ýaşlaryň arasynda) II orny eýelän;
- Sport mekdebiniň birinjiliginde 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

III razrýad:

- Türkmenistanyň birinjiliginde (18 ýaşa çenli) V-VI orunlary eýelän;
- Türkmenistanyň birinjiliginde (17 ýaşa çenli) V-VI orunlary eýelän;
- Türkmenistanyň Prezidentiniň Kubogyny almak ugrundaky ýaryşda 2 gezek IV orny eýelän;
- Sport mekdebiniň birinjiliginde 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

I ýetginjekler razrýady:

- Türkmenistanyň birinjiliginde (16 ýaşa çenli) II-III orunlary eýelän;
- Türkmenistanyň birinjiliginde (15 ýaşa çenli) II-III orunlary eýelän;
- Aşgabat şäheriniň çempionatynda I-II orunlary eýelän;
- Sport mekdebiniň birinjiliginde I-II orunlary eýelän türgenlere berilýär.

II ýetginjekler razrýady:

- Türkmenistanyň birinjiliginde (15 ýaşa çenli) IV-V orunlary eýelän;
- Aşgabat şäheriniň çempionatynda (15 ýaşa çenli) II orny eýelän;
- Aşgabat şäheriniň birinjiliginde (ýaş derejelerinde) II-III orunlary eýelän;
- Sport mekdebiniň birinjiliginde II-III orunlary eýelän türgenlere berilýär.

III ýetginjekler razrýady:

- Aşgabat şäheriniň birinjiligi (ýaş derejelerinde) II-III orunlary eýelän;
- Ýaş derejelerine laýyklykda geçirilen duşuşyklarda I orny eýelän;
- Sport mekdebiniň birinjiliginde II-III orunlary eýelän türgenlere berilýär.

Olimpiýa oýunlarynyň maksatnamasyna girizilmedik sportuň görnüşleri

ADATY KARATE

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

Dünýä çempionatynda, kubogynda, Aziýa oýunlarynda, Aziýa çempionatynda we kubogynda Kumite şahsy tutluşykda hem-de katada 3 tutluşygy ýeňen we I orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussady:

- Dünýä, Aziýa çempionatlarynda we kuboklarynda, Aziýa oýunlarynda kumite şahsy tutluşykda hem-de katada agram derejesinde 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda, 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- Ýaşlaryň we ýetginjekleriň arasyndaky Dünýä we Aziýa çempionatynda, birinjiliklerinde we kuboklarynda kumite şahsy tutluşykda hem-de katada agram derejesinde 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda, 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- Merkezi Aziýanyň, GDA-nyň çempionatynda, birinjiliginde ýa-da kubogynda, «A» derejeli halkara ýaryşlarynda kumite şahsy tutluşykda, Fuku-go, ku-go hem-de katada agram derejesinde 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda, 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- Welaýatlaryň ýygyny toparlarynyň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda kumite şahsy tutluşykda, Fuku-go, ku-go hem-de katada agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 2-siniň 1-2 dan hem-de 4-siniň 1 dan -1 kýu bolmaly) gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- Dünýä, Aziýa çempionatlarynda ýa-da Dünýä kubogynda, Aziýa oýunlarynda kumite şahsy tutluşykda, hem-de katada 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek III orny eýelän;
- Ýaşlaryň we ýetginjekleriň arasyndaky Dünýä, Aziýa çempionatynda, birinjiliklerinde kumite şahsy tutluşykda hem-de katada 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- 5-den az bolmadyk daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda Merkezi Aziýanyň, GDA-nyň çempionatynda, birinjiliginde, «A» derejeli halkara ýaryşlarda kumite şahsy tutluşykda hem-de katada agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- Welaýatlaryň ýygyny toparlarynyň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda kumite şahsy tutluşykda, Fuku-go, ku-go hem-de katada agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan

2-siniň 1 dan-1kýu hem-de 4-siniň 2-3 kýu bolmaly) gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;

- Welaýatlaryň ýygyny toparlarynyň gatnaşmagynda Türkmenistanyň kubogynda kumite şahsy tutluşykda, Fuku-go, ku-go hem-de katada agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 2-siniň 1 dan 1 kýu hem-de 4-siniň 3-2 kýu bolmaly) gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- Welaýatlaryň ýygyny toparlarynyň gatnaşmagynda ýaşlaryň we ýetginjekleriň arasyndaky birinjilikde kumite şahsy tutluşykda, Fuku-go, ku-go hem-de katada agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 2-siniň 1 dan-1 kýu hem-de 4-siniň 2-3 kýu bolmaly) gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

I razrýad:

- Welaýatlaryň ýygyny toparlarynyň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde kumite şahsy tutluşykda kumite şahsy tutluşykda, Fuku-go, ku-go hem-de katada agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 3-siniň 2 kýu hem-de 3-siniň 3-4 kýu bolmaly) gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek III orny eýelän;
- Welaýatlaryň ýygyny toparlarynyň gatnaşmagynda ýaşlaryň we ýetginjekleriň arasyndaky birinjiliginde kumite şahsy tutluşykda kumite şahsy tutluşykda, Fuku-go, ku-go hem-de katada agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 3-siniň 2 kýu hem-de 3-siniň 3-4 kýu bolmaly) gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- Welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda Kumite şahsy tutluşykda hem-de katada agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 3-siniň 2 kýu hem-de 3-siniň 3-4 kýu bolmaly) 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

II razrýad:

- Welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda agram derejesinde ýaş kategoriýasynda (agram derejesinde çykyş edýän 3 kýu türgenleriň sanynyň 4-den az bolmadyk şertinde) 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.

III razrýad:

- Welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda (agram derejesinde çykyş edýän 3 kýu türgenleriň sanynyň 4-den az bolmadyk şertinde) 2 gezek III orny eýelän türgenlere berilýär.

I ýetginjekler razrýady:

- Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

II ýetginjekler razrýady:

- Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

III-nji ýetginjekler razrýady:

- Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.

AWTOMOBIL SPORTY

Ýaryşyň görnüşi	Erkekler we aýallar		Oglanlar we gyzlar	Ýetginjek oglanlar we gyzlar
	THDSU	TSU	TSUD	1 razryad
Ýörite FIA çempionatynda	I-IV orun	VII-VII orun	VIII-X orun	-
Halkara ýaryşynda 5-den az bolmadyk ýurtlar çykyş eden bolmaly	I orun	II orun	III orun	-
Türkmenistanyň çempionaty	-	I orun 2 gezek	II orun 2 gezek	2 gezek III orun
Türkmenistanyň sport çäreleri boýunça meýilnamasyna göz önünde tutulan ýaryşlarda	-	I orun 2 gezek 5 sany awtoulagdan az bolmaly däl	II orun 2 gezek 5 sany awtoulagdan az bolmaly däl	2 gezek III orun 5 sany awtoulagdan az bolmaly däl

Bilýard

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

Dünýä we Aziýa çempionatlarynyň, Aziýa kubogynyň I-IV orunlara çykan türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussady:

Dünýä we Aziýa çempionatlaryna ýa-da Halkara ýaryşlaryna gatnaşyp, I-VI orunlary eýelän türgenlere dakylýar (erkin Piramida, birleşdirilen Piramida, hereketli Piramida, klassiki (nusgawy) Piramida, Pul, Snuker);

Türkmenistanyň çempionatynda 2 gezek I orny eýelemeli (erkekler we aýallar);

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

Türkmenistanyň çempionatlarynda we birinjiliginde 2 gezek II orny eýelemeli (erkekler we aýallar).

Türkmenistanyň Kubogynda, beýleki resmi ýaryşlarynda 2 gezek I orny eýelemeli (erkekler we aýallar).

I razrýad:

Türkmenistanyň çempionatlarynda we Kubogynda, resmi şahsy we toparlaýyn birinjiliklerde 2 gezek III orny eýelän türgenlere berilýär (erkin Piramida, birleşdirilen Piramida, hereketli Piramida, klassiki (nusgawy) Piramida, Pul, Snuker).

Bowling

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

Sport ýaryşlarynyň statusy 1	Jynsy 2	Sport tertibi 3	Talapnama:ýer eýeleme 4
Dünýä çempionaty	Erkekler, aýallar	Şahsy ýaryşlar, jübüt ýaryşlar, jübüt ýaryşlar - garyşyk Toparlaýyn ýaryşlar (3 adam), toparlaýyn ýaryşlar (5 adam)	I-VIII I-VIII
Dünýä kubogy	Erkekler, aýallar	Şahsy ýaryşlar, jübüt ýaryşlar, jübüt ýaryşlar – garyşyk Toparlaýyn ýaryşlar (3 adam), toparlaýyn ýaryşlar (5 adam)	I-VIII I-VIII
Aziýa çempionaty	Erkekler, aýallar	Şahsy ýaryşlar, jübüt ýaryşlar, jübüt ýaryşlar – gatyşyk Toparlaýyn ýaryşlar (3 adam), toparlaýyn ýaryşlar (5 adam)	I-VI I-VI
Aziýanyň kubogy	Erkekler, aýallar	Şahsy ýaryşlar, jübüt ýaryşlar, jübüt ýaryşlar – gatyşyk	I-VI

Türkmenistanyň sport ussady we Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

TSU 18 ýaşdan berilýär, TSUD – 16 ýaşdan

Sport ýaryşlarynyň statusy	Jynsy, ýaşy	Sport tertibi	Talapnama: ýer eýeleme	
			TSU	TSUD
1	2	3	4	5
Dünyäniň çempionaty we birinjiligi	Ýaşlar (21 ýaşa çenli)	Şahsy ýaryşlar, iki adamly ýaryşlar	I-IV	V-VI
		Topar ýaryşlary (4 adam)	I-IV	V-VI
Aziýanyň çempionaty we birinjiligi	Ýetginjekler (19 ýaşa çenli)	Şahsy ýaryşlar, iki adamly ýaryşlar	I-IV	V-VI
		Topar ýaryşlary (4 adam)	I-III	IV-V
	Erkekler, aýallar	Topar ýaryşlary (3 adam), Topar ýaryşlary (5 adam)	I-II	III
		Şahsy ýaryşlar, iki adamly ýaryşlar	I-II	III
Halkara ýaryş	Ýaşlar (21 ýaşa çenli)	Topar ýaryşlary (4 adam)	I-II	III
		Şahsy ýaryşlar, iki adamly ýaryşlar	I-II	III
	Ýetginjekler (19 ýaşa çenli)	Topar ýaryşlary (4 adam)	I	II
		Şahsy ýaryşlar, iki adamly ýaryşlar, iki adamly ýaryşlar – garyşyk	2 gezek I orun	2 gezek II orun
Türkmenistanyň çempionaty, birinjiligi	Erkekler, aýallar	Topar ýaryşlary (3 adam), Topar ýaryşlary (5 adam)	I	II-III

I-II-III razrýadlar:

Sport ýaryşlarynyň statusy	Jynsy, ýaşy	Sport tertibi	Talapnama: ýer eýeleme					
			razrýady			Ýetginjekler razrýady		
			I	II	III	I	II	III
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Türkmenistanyň birinjiligi, kubogy	Ýaşlar (21 ýaşa çenli)	Şahsy ýaryşlar, jübüt ýaryşlar	2 gezek III orun	2 gezek IV orun	2 gezek V orun	2 gezek VI orun	2 gezek VII orun	2 gezek VIII orun
		Toparlaýyn ýaryşlar (4 adam)	2 gezek III orun	2 gezek IV orun	2 gezek V orun	2 gezek VI orun	2 gezek VII orun	2 gezek VIII orun
	Ýetginjekler (19 ýaşa çenli)	Şahsy ýaryşlar, jübüt ýaryşlar	2 gezek III orun	2 gezek IV orun	2 gezek V orun	2 gezek VI orun	2 gezek VII orun	2 gezek VIII orun
		Oglanlar we gyzlar (13 ýaşa çenli)	Şahsy ýaryşlar, jübüt ýaryşlar	2 gezek III orun	2 gezek IV orun	2 gezek V orun	2 gezek VI orun	2 gezek VII orun
	Toparlaýyn ýaryşlar (4 adam)		2 gezek III orun	2 gezek IV orun	2 gezek V orun	2 gezek VI orun	2 gezek VII orun	2 gezek VIII orun

DÜZZÜM

Düzzüm oýny boýunça islendik derejäniň talabyny doldurmak üçin, düzzümçi aýlawly ýaryşlaryň birinde iň bolmanda **11 sany** garşydaş bilen duşuşmalydyr.

Türkmenistanyň sport ussady:

- 4 (dört) ýylyň dowamynda 2 gezek Türkmenistanyň çempionatynda ýa-da Türkmenistanyň orta mekdep okuwçylarynyň, ýokary okuw mekdep talyplarynyň we mugallymlarynyň arasynda hem-de Kärdeşler Arkalaşyklarynyň sport bäsleşiklerinde çempion bolmaly.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- Bu talaby doldurmak üçin Türkmenistanyň çempionatlarynda ýa-da Türkmenistanyň orta mekdep okuwçylarynyň, ýokary okuw mekdep talyplarynyň we mugallymlarynyň arasynda hem-de Kärdeşler Arkalaşyklarynyň sport bäsleşiklerinde 2 gezek II orny eýelemeli we garyşyk derejeleriň ýaryşynda (şol ýaryşa gatnaşyjylaryň 50% düzzüm boýunça ussatlyga dalaşgär bolup, galanlary I razrýadly türgenler bolmaly) sport ussatlygyna dalaşgärleriň garşysyna oýnalan oýunlarda 55% göterim bal we I razrýadly türgenleriň garşysyna oýnalan oýunlarda 75% göterim bal toplamaly.

I razrýad:

- Welaýatyň, şäheriň ýaryşlarynda 3 (üç) ýylyň dowamynda çempion bolan düzzümçiler bu razrýadyň talabyny ýerine ýetirdi, diýip hasap edilýär.
- II-nji razrýadly düzzümçileriň arasynda geçirilen ýaryşlarda 4 (dört) ýylyň dowamynda 2 gezek I orny eýelemeli.

II razrýad:

III-nji razrýadly düzzümçileriň arasynda geçirilen ýaryşda 75% utuk toplamaly ýa-da şol ýaryşda I orny eýelemeli.

III razrýad:

Bu razrýadyň talabyny ýerine ýetirmek üçin razrýadsyz düzzümçileriň arasynda geçirilen ýaryşda 75% utuk toplamaly ýa-da şol ýaryşda I orny eýelemeli.

I ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde 2 gezek I orny eýelemeli.

II ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek I orny eýelemeli.

III-nji ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek II orny eýelemeli.

FUTZAL

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

- Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzüminde Dünýä çempionatynyň final tapgyryna hukuk gazanan;
- Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzüminde Aziýanyň çempionatynda I-III orunlary eýelän;
- Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzüminde Aziýa oýunlarynda I-III orunlary eýelän;
- Türkmenistanyň klub toparynyň düzüminde Aziýanyň çempionlar ligasynda I-III orunlary eýelän;
- Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzüminde Bütindünýä talyplaryň oýunlarynda (Uniwersiadasynda) I-III orunlary eýelän;
- Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzüminde 20 ýaş çenli Aziýanyň çempionatynda I-III orunlary eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussady:

- 4 (dört) ýylyň dowamynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde 10 sany resmi halkara ýaryşlarynda çykyş edip 2 gezek I orny eýelän;
- Welaýatlaryň gatnaşmagynda 4 (dört) ýylyň dowamynda Türkmenistanyň çempionatynda toparyň düzüminde çykyş edip 2 gezek I orny eýelän;
- 4 (dört) ýylyň dowamynda Türkmenistanyň klub toparlarynyň çempionatynda toparyň düzüminde çykyş edip 2 gezek I orny eýelän;
- 4 (dört) ýylyň dowamynda Türkmenistanyň Kubogynyň finalyna 2 gezek çykan toparyň düzüminde çykyş eden;
- Türkmenistanyň ýygyny toparynyň düzüminde Aziýa çempionatynda IV orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- 4 (dört) ýylyň dowamynda welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda toparyň düzüminde çykyş edip 2 gezek II orny eýelän;
- Welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň birinjiliginde 2 gezek I orny eýelän toparynyň düzüminde çykyş eden türgenlere berilýär.

I razryad:

- Aşgabat şäheriniň çempionatynda 2 gezek I orny eýelän toparynyň düzüminde çykyş eden;
- 4 (dört) ýylyň dowamynda welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň birinjiliginde toparyň düzüminde 2 gezek II orny;
- Welaýatlaryň gatnaşmagynda “Bitaraplyk” Kubogyny almak ugrundaky ýaryşda ýeňiji bolan toparyň düzüminde çykyş eden türgenlere berilýär.

II razrýad:

- Welaýat çempionatlaryna gatnaşan toparyň düzüminde çykyş eden;
- Etrap çempionatlarynda I-III orunlary eýelän toparyň düzüminde çykyş eden;
- Sport klublarynyň birinjiliginde I-III orunlary eýelän toparyň düzüminde çykyş eden türgenlere berilýär.

III razrýad:

- Gatnaşyjylary 10 topardan az bolmadyk islendik derejeli ýaryşlarda I-VI orunlary eýelän toparyň düzüminde çykyş eden türgenlere berilýär.

I ýetginjekler razrýady:

- Belli bir ýaş derejesinde Türkmenistanyň birinjiliginde toparyň düzüminde çykyş eden;
- Ýaryşlarda I-II orunlary eýelän toparyň düzüminde (16 ýaşa çenli);
- Gatnaşyjylary 8 topardan az bolmadyk islendik derejeli ýaryşlarda I-III orunlary eýelän toparyň düzüminde (18 ýaşa çenli) çykyş eden türgenlere berilýär.

II ýetginjekler razrýady:

- Gatnaşyjylary 8 topardan az bolmadyk islendik derejeli ýaryşlarda IV-VI orunlary eýelän, uly, orta ýaşly toparyň düzüminde I-III orunlary eýelän, kiçi ýaşly (13 ýaşa çenli) toparyň düzüminde çykyş eden;
- Islendik möçberde geçirilen ýaryşlarda bir ýylyň dowamynda 10 ýeňiş gazanan uly, orta, kiçi ýaşly toparyň düzüminde çykyş eden türgenlere berilýär.

III ýetginjekler razrýady:

- Gatnaşyjylary 8 topardan az bolmadyk islendik derejeli ýaryşlarda IV-VI orunlary eýelän kiçi ýaşly toparyň düzüminde çykyş eden;
- Islendik möçberde geçirilen ýaryşlarda bir ýylyň dowamynda 10 ýeňiş gazanan kiçi ýaşly toparyň düzüminde çykyş eden türgenlere berilýär.

BELLIK: “Razrýad talaplary” senenama boýunça geçirilýän oýunlarda toparyň düzüminde çykyş eden türgen meýdançada 50% oýnan ýagdaýynda, ýerine ýetirdi diýip hasaplanylýar.

Guşakly göreş

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

- Dünýä çempionatynda we Dünýä kubogy ugrundaky ýaryşlarda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde I-II orunlary eýelän;
- Ýetginjekleriň arasynda Dünýä çempionatynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde I orny eýelän;
- Ýetginjekleriň arasynda Aziýanyň çempionatynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we I orny eýelän;
- Aziýanyň çempionatynda we Aziýanyň kubogy ugrundaky ýaryşlarda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we I-II orunlary eýelän pälwanlara dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussady:

- Dünýä çempionatynda we Dünýä kubogy ugrundaky ýaryşda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde III orny eýelän;
- Aziýanyň çempionatynda we Aziýanyň kubogy ugrundaky ýaryşda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we III orny eýelän;
- Ýetginjekleriň arasynda Dünýä çempionatynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde II orny eýelän;
- Ýetginjekleriň arasynda Aziýanyň çempionatynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we II orny eýelän;
- 12-den az bolmadyk dşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda halkara ýaryşlarynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- 4 (dört) ýylyň dowamynda welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda toparlary 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän pälwanlara dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- Dünýäniň çempionatynda we Dünýä kubogy ugrundaky ýaryşda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde IV orny eýelän;
- Aziýanyň çempionatynda we Aziýanyň kubogy ugrundaky ýaryşda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we IV orny eýelän;
- Ýetginjekleriň arasynda Dünýäniň çempionatynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde III orny eýelän;
- Ýetginjekleriň arasynda Aziýanyň çempionatynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we III orny eýelän;
- 12-den az bolmadyk dşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda halkara ýaryşlarynda 3 tutluşygy ýeňen we II-III orny eýelän;
- Welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň birinjiliginde (ýetginjekleriň arasynda) 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;

- Welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- 4 (dört) ýylyň dowamynda welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň kubogynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän pälwanlara berilýär.

I razrýad:

- Welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek III orny eýelän;
- 4 (dört) ýylyň dowamynda 5 welaýatyň gatnaşmagynda Türkmenistanyň kubogynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- Welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň birinjiliginde (ýetginjekleriň arasynda) 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
  - Welaýatlaryň, Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda, birinjiliginde we kubogy ugrundaky ýaryşlarda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän pälwanlara berilýär.

II razrýad:

- Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda, kubogy ugrundaky ýaryşlarda 8 sany II razrýadly pälwanlardan ýeňiş gazanan;
- Etrabyň ýa-da şäheriň çempionatlarynda, kubogy ugrundaky ýaryşlarda I orny eýelän pälwanlara berilýär.

III razrýad:

- Şäheriň we etrabyň çempionatlarynda, kubogy ugrundaky ýaryşlarda 8 sany III razrýadly pälwanlardan ýeňiş gazanan;
- Etrabyň we şäheriň çempionatlarynda, kuboklary ugrundaky ýaryşlarda III orny eýelän pälwanlara berilýär.

I ýetginjekler razrýad:

- Aşgabat şäher, welaýat we etrap möçberinde geçirilýän ýaryşlarda II orny eýelän pälwanlara berilýär.

II ýetginjekler razrýad:

- Aşgabat şäher, welaýat we etrap möçberinde geçirilýän ýaryşlarda III orny eýelän pälwanlara berilýär.

III ýetginjekler razrýad:

- Aşgabat şäher, welaýat we etrap möçberinde geçirilýän ýaryşlarda IV orny eýelän;
- Etrap möçberinde ýaşlaryň arasynda geçirilýän ýaryşda ýeňiji bolan;
- Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek I orny eýelän pälwanlara berilýär.

Guşakly alyş göreşi

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

- Dünýä çempionatynda we Dünýä kubogy ugrundaky ýaryşda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde I-II orunlary eýelän;
- Ýetginjekleriň arasyndaky Dünýä çempionatynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde I orny eýelän;
- Ýetginjekleriň arasyndaky Aziýanyň çempionatynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we I orny eýelän;
- Aziýanyň çempionatynda we Aziýanyň kubogy ugrundaky ýaryşda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we I-II orunlary eýelän pälwanlara dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussady:

- Dünýä çempionatynda we Dünýä kubogy ugrundaky ýaryşda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde III orny eýelän;
- Aziýa çempionatynda we Aziýanyň kubogy ugrundaky ýaryşlarda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we III orny eýelän;
- Ýetginjekleriň arasyndaky Dünýä çempionatynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we II orny eýelän;
- Ýetginjekleriň arasyndaky Aziýanyň çempionatynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we II orny eýelän;
- 12-den az bolmadyk daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda halkara ýaryşlarda
3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- 4 (dört) ýylyň dowamynda welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda
3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän pälwanlara dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- Dünýä çempionatynda we Dünýä kubogy ugrundaky ýaryşlarda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde IV orny eýelän;
- Aziýa çempionatynda we Aziýanyň kubogy ugrundaky ýaryşlarda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we IV orny eýelän;
- Ýetginjekleriň arasyndaky Dünýä çempionatlarynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde III orny eýelän;
- Ýetginjekleriň arasyndaky Aziýanyň çempionatynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we III orny eýelän;
- 6-dan az bolmadyk daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda halkara ýaryşlarda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- Welaýatlaryň gatnaşmagynda ýetginjekleriň we ýaşlaryň arasyndaky Türkmenistanyň birinjiliginde 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;

- 4 (dört) ýylyň dowamynda welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda 3 tutlyşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- Welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň kubogy ugrundaky ýaryşda 3 tutlyşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän pälwanlara berilýär.

I razrýad:

- 4 (dört) ýylyň dowamynda welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda 3 tutlyşygy ýeňen we 2 gezek III orny eýelän;
- Welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň kubogy ugrundaky ýaryşda 3 tutlyşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- Welaýatlaryň gatnaşmagynda ýetginjekleriň we ýaşlaryň arasyndaky Türkmenistanyň birinjiliginde 3 tutlyşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda, kubogy ugrundaky ýaryşlarda 3 tutlyşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän pälwanlara berilýär.

II razrýad:

- Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda, kubogy ugrundaky ýaryşlarda 8 sany II razrýadly pälwanlardan ýeňiş gazanan;
- Etrabyň ýa-da şäheriň çempionatlarynda, kubogy ugrundaky ýaryşlarda I orny eýelän pälwana berilýär.

III razrýad:

- Şäheriň we etrabyň çempionatlarynda, kubogy ugrundaky ýaryşlarda 8 sany III razrýadly pälwanlardan ýeňiş gazanan;
- Etrabyň we şäheriň çempionatlarynda, kubogy ugrundaky ýaryşlarda III orny eýelän pälwana berilýär.

I ýetginjekler razrýad:

Aşgabat şäher, welaýat we etrap möçberinde geçirilýän ýaryşlarda II orny eýelän pälwana berilýär.

II ýetginjekler razrýad:

Aşgabat şäher, welaýat we etrap möçberinde geçirilýän ýaryşlarda III orny eýelän pälwana berilýär.

III ýetginjekler razrýad:

Aşgabat şäher, welaýat we etrap möçberinde geçirilýän ýaryşlarda IV orny eýelän;

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek II orny eýelän pälwana berilýär.

GAÝA ÇYKMAK

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady: Orunlar

1. Olimpiýa oýunlary **I-VIII**
2. Bütündünýä çempionaty, dünýä oýunlary **I-V**
3. Aziýa çempionaty **I-II**
4. Bütündünýä Kubogy ugrundaky ýaryş **I-II**
5. Halkara ýaryşlar **I**

Türkmenistanyň sport ussady:

1. Ýetginjekleriň Olimpiýa oýunlary **I -VI**
2. Ýetginjekleriň arasynda dünýä birinjiligi **I-IV**
3. Bütündünýä uniwersiýadasy **I-II**
4. Aziýa çempionaty, birinjiligi **I-II**
5. Halkara ýaryşlar **II**
6. Türkmenistanyň Çempionaty (welaýatlaryň gatnaşmagynda) 2 gezek; **I**

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

1. Ýetginjekleriň Olimpiýa oýunlary **I -VIII**
2. Ýetginjekleriň arasynda bütündünýä birinjiligi **I-V**
3. Bütündünýä uniwersiýadasy **I-III**
4. Aziýa çempionaty, birinjiligi **III**
5. Talyplaryň arasynda bütündünýä birinjiligi **II**
6. Halkara ýaryşlar. **II**
7. Türkmenistanyň Çempionaty (welaýatlaryň gatnaşmagynda) 2 gezek; **II**
8. Türkmenistanyň Kubogy (welaýatlaryň gatnaşmagynda) 2 gezek; **I**

I, II, III-nji we ýetginjek sport derejeleri
Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda
ýa-da birinjiliginde, kubogynda 2 gezek I,II orny eýelän
türgenlere berilýär.

Golf

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

- Dünýä, Aziýa çempionatynda ýa-da kubogynda I-II orunlary eýelän;
- Aziýa oýunlarynda I-II orunlary eýelän;
- PGA atly halkara ýaryşlarynda I orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussady:

- Dünýä, Aziýa çempionatynda ýa-da kubogynda III oruny eýelän;
- Aziýa oýunlarynda III- oruny eýelän;
- Yslam raýdaşlygy oýunlarynda I-II orunlary eýelän;
- PGA atly halkara ýaryşlarynda II- orunlary eýelän;
- Türkmenistanyň çempionatynda I orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- Dünýä, Aziýa çempionatynda ýa-da kubogynda V-X orunlary eýelän;
- Aziýa oýunlarynda IV- orny eýelän;
- Yslam raýdaşlygy oýunlarynda III orny eýelän;
- Halkara ýaryşlarynda I orny eýelän;
- Türkmenistanyň çempionatynda II orny eýelän ;
- Türkmenistanyň kubogynda I orny eýelän türgenlere berilýär.

I razrýad:

- Türkmenistanyň çempionatynda III- ýa-da kubogynda II orunlary eýelän;
- Welaýatlaryň hem-de Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda ýa-da kubogynda I eýelän türgenlere berilýär.

II razrýad:

- Türkmenistanyň çempionatynda birinjiliginde ýa-da kubogynda III orny eýelän;
- Welaýatlaryň hem-de Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda ýa-da kubogynda III eýelän türgenlere berilýär.

III razrýad:

Welaýatlaryň hem-de Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda ýa-da kubogynda III-V eýelän türgenlere berilýär.

I-nji ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň hem-de Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda ýa-da kubogynda II-V eýelän türgenlere berilýär.

II-nji ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň hem-de Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda ýa-da kubogynda III-V eýelän türgenlere berilýär.

III-nji ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň hem-de Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda ýa-da kubogynda III-VII eýelän türgenlere berilýär.

Jiu-jitsu

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

- Dünýä çempionatynda I-III orunlary eýelän;
- Dünýä Kubogynda I-III orunlary eýelän;
- Aziýa oýunlarynda 3 tutluşygy ýeňen we I-II orunlary eýelän;
- Aziýanyň çempionatynda 3 tutluşygy ýeňen we I orny eýelän;
- Ýaşlaryň we ýetginjekleriň arasyndaky Aziýa oýunlarynda we Aziýa çempionatynda 3 tutluşygy ýeňen we I orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussady:

- Dünýä çempionatynda III orny eýelän;
- Ýaşlaryň we ýetginjekleriň arasyndaky Dünýä çempionatynda I-II orunlary eýelän;
- Aziýa çempionatynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- Ýaşlaryň we ýetginjekleriň arasyndaky Aziýa oýunlarynda we Aziýa çempionatynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek III orny eýelän;
- “Grand - slam” halkara ýaryşynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- 6-dan az bolmadyk daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda halkara ýaryşlarynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda ýaşlaryň arasyndaky Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- Dünýä, Aziýa çempionatynda Türkmenistanyň Milli ýygnydy toparynyň düzüminde IV orny eýelän;
- ýaşlaryň arasyndaky Aziýa çempionatynda 3 tutluşygy ýeňen we III orny eýelän;
- ýetginjekleriň arasyndaky Aziýa çempionatynda 3 tutluşygy ýeňen we III orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda ýaşlaryň arasyndaky Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda ýetginjekleriň arasyndaky Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň kubogynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

I razrýad:

- welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň çempionatynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda ýaşlaryň arasyndaky Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek III orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda ýetginjekleriň arasyndaky Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek III orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek III orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň kubogynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

II razrýady:

Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

III razrýad:

Welaýatlarynyň we Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.

I ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

II ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

III ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.

Kik boksing

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

- Olimpiýa, Aziýa oýunlarynda Türkmenistanyň Milli ýygnydy toparynyň düzüminde I-VIII orunlary eýelän;
- Dünýä, Aziýa çempionatynda, Dünýä kubogynda Türkmenistanyň Milli ýygnydy toparynyň düzüminde I-III orunlary eýelän;
- Ýaşlaryň arasyndaky Dünýä, Aziýa çempionatynda, Dünýä kubogynda I-II orunlary eýelän;
- Bütindünýä talyplar oýunlarynda (Uniwersiadasynda) I-II orunlary eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussady:

- Dünýä, Aziýa çempionatynda, Dünýä kubogynda Türkmenistanyň Milli ýygnydy toparynyň düzüminde IV orny eýelän;
- Ýaşlaryň arasyndaky Dünýä, Aziýa çempionatynda, Dünýä kubogynda III orny eýelän;
- Bütindünýä talyplar oýunlarynda (Uniwersiadasynda) III orny eýelän;
- 6 sany daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda “A” derejeli halkara ýaryşynda 3 duşuşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- Türkmenistanyň çempionatynda welaýatlaryň ýygnydy toparynyň gatnaşmagynda hem-de agram derejesinde 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda 3 duşuşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- Türkmenistanyň çempionatynda welaýatlaryň ýygnydy toparynyň gatnaşmagynda hem-de agram derejesinde 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda 3 duşuşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- Welaýatlaryň ýygnydy toparynyň gatnaşmagynda hem-de agram derejesinde 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda Türkmenistanyň kubogynda 3 duşuşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- Welaýatlaryň ýygnydy toparynyň gatnaşmagynda hem-de agram derejesinde 6-den az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda ýaşlaryň arasyndaky Türkmenistanyň birinjiliginde 3 duşuşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- Welaýatlaryň ýygnydy toparynyň gatnaşmagynda hem-de agram derejesinde 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda ýetginjekleriň arasyndaky Türkmenistanyň birinjiliginde 3 duşuşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

I razrýad:

- Welaýatlaryň ýygyny toparynyň gatnaşmagynda hem-de agram derejesinde 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda 3 duşuşygy ýeňen we 2 gezek III orny eýelän;
- Welaýatlaryň ýygyny toparynyň gatnaşmagynda hem-de agram derejesinde 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda Türkmenistanyň kubogynda 3 duşuşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda 3 duşuşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

II razrýad:

Aşgabat şäheriniň we welaýatlaryň çempionatlarynda (ulular,ýaşlar) 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.

III razrýad:

Aşgabat şäheriniň we welaýatlaryň çempionatlarynda (ulular,ýaşlar) 2 gezek III orny eýelän türgenlere berilýär.

I ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

II ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

III ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.

KÜŞT

Türkmenistanyň sport ussady:

- Dünýä, Aziýa çempionatlarynda ulular we ýaşlaryň arasynda I-II orunlary,
- Bütindünýä Küşt Olimpiadasynda I-II orunlary,
- Halkara ýaryşlarynda, küşt festiwallarynda 2 gezek I-II orunlary eýelemeli.
- Türkmenistanyň çempionatynda (ýokary liga) 2 gezek I orny,
- Türkmenistanyň çempionatynda (birinji liga) 2 gezek I orny,
- 18 ýaş çenli oňlan-gyzlaryň arasynda Türkmenistanyň birinjiliklerinde 2 gezek I orny,
- Şweýsar usulynda geçirilýän iri ýaryşlarda 2 gezek I orny eýelemeli.

Halkara grossmeýsterleriniň garşysyna 25% utuk;

Halkara sport ussatlarynyň garşysyna 30% utuk;

FIDE-niň ussatlarynyň garşysyna 40% utuk;

Türkmenistanyň sport ussatlarynyň garşysyna 60% utuk;

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgärleriň garşysyna 75% utuk - gazanmaly.

Halkara grossmeýster derejesini alan küştçülere Halkara federasiýanyň tassyklaýjy resmi kagyzlary bolan ýagdaýynda “Türkmenistanyň sport ussady” diýen at dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- Dünýä, Aziýa çempionatlarynda ulular we ýaşlaryň arasynda III-IV orunlary;
- Bütindünýä Küşt Olimpiadasynda III-IV orunlary;
- Halkara ýaryşlarynda, küşt festiwallarynda 2 gezek I orny eýelemeli.
- Türkmenistanyň çempionatynda (ýokary liga) 2 gezek II orny;
- Türkmenistanyň çempionatynda (birinji liga) 2 gezek II orny;
- 18 ýaş çenli oňlan-gyzlaryň arasynda Türkmenistanyň birinjiliklerinde 2 gezek II orny;
- Şweýsar usulynda geçirilýän iri ýaryşlarda 2 gezek I-II orunlary eýelemeli.

Halkara grossmeýsterleriniň garşysyna 25% utuk;

Halkara sport ussatlarynyň garşysyna 30% utuk;

FIDE-niň ussatlarynyň garşysyna 40% utuk;

Türkmenistanyň sport ussatlarynyň garşysyna 35% utuk;

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgärleriň garşysyna 55% utuk;

I-nji razrýadly küştçüleriň garşysyna 75% utuk - gazanmaly.

I razrýad:

Bu razrýadyň talabyny ýaryşyň iki ýagdaýynda ýerine ýetirip bolýar: aýlawly we şweýsar düzgünlerinde.

- Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda, birinjiliklerinde: aýlawly ýaryşda 13 oýun oýnalmaly we 2 gezek II orny eýelemeli. Şweýsar düzgünindäki ýaryşda jemi 9 oýun oýnalmaly we 2 gezek II orny eýelemeli.
- Bu iki usulda hem deň razrýadly küştçileriň garşysyna 75% utuk, ýokary razrýadly küştçileriň garşysyna 55% utuk toplanmalydyr.

II-III razrýadlar:

Bu razrýadlaryň talabyny ýaryşyň iki ýagdaýynda ýerine ýetirip bolýar: aýlawly we şweýsar düzgünlerinde.

- Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda, birinjiliklerinde: aýlawly ýaryşda 13 oýun oýnalmaly we 2 gezek - III orny eýelemeli. Şweýsar düzgünindäki ýaryşda jemi 9 oýun oýnalmaly we 2 gezek III orny eýelemeli.
- Bu iki usulda hem deň razrýadly küştçileriň garşysyna 70% utuk, ýokary razrýadly küştçileriň garşysyna 55% utuk toplamalydyr. Aýal-gyzlara erkekleriň arasynda geçirilýän ýaryşlarda oýnamaga rugsat berilýar.

I ýetginjekler razrýady:

- Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde 2 gezek I orny eýelemeli.

II ýetginjekler razrýady:

- Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek I orny eýelemeli.

III ýetginjekler razrýady:

- Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek II orny eýelemeli.

KURAS (YAKALASMA) GÖREŞI

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

Aziýa oýunlarynda Türkmenistanyň Milli ýygyndy toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we I-III orunlary eýelän;

Dünýä, Aziýa çempionatlarynda Türkmenistanyň Milli ýygyndy toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we I-II orunlary eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussady:

- Dünýä çempionatynda Türkmenistanyň Milli ýygyndy toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we III orny eýelän;
- 12-den az bolmadyk daşary ýurt toparlarynyň gatnaşan Aziýa çempionatynda Türkmenistanyň Milli ýygyndy toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we III orny eýelän;
- 12-den az bolmadyk daşary ýurt toparlarynyň gatnaşan halkara ýaryşlarynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- Ýaşlylaryň arasyndaky Dünýä çempionatynda Türkmenistanyň Milli ýygyndy toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we I-II orunlary eýelän;
- 4 (dört) ýylyň dowamynda welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- 12-den az bolmadyk daşary ýurt toparlarynyň gatnaşan halkara ýaryşlarynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň Kubogyny almak ugrundaky ýaryşda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň birinjiliginde (16-18, 18-20 ýetginjekleriň, ýaşlaryň arasynda) 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

I razryad:

- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde, kubogynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II- III orny eýelän;
- 6-dan az bolmadyk toparlaryň gatnaşmagynda welaýatyň we Aşgabat şäheriň çempionatynda ýa-da kubogyny almak ugrundaky ýaryşlarda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

II razryad:

- Welaýatyň we Aşgabat şäheriň çempionatynda we kubogyny almak ugrundaky ýaryşda II orny eýelän;
- Ýaşlaryň we ýetginjekleriň arasynda Türkmenistanyň birinjiliginde II orny eýelän türgenlere berilýär.

III razrýad:

- Welaýatyň we Aşgabat şäheriň çempionatynda we kubogyny almak ugrundaky ýaryşda III orny eýelän;
- Ýaşlaryň we ýetginjekleriň arasynda Türkmenistanyň birinjiliginde III orny eýelän türgenlere berilýär.

I ýetginjekler razrýady:

- Welaýatyň, etraplaryň we Aşgabat şäheriň birinjiliginde I orny eýelän;
- Ýaşlaryň we ýetginjekleriň arasynda Türkmenistanyň birinjiliginde IV orny eýelän türgenlere berilýär.

II ýetginjekler razrýady:

- Welaýatyň, etraplaryň we Aşgabat şäheriň birinjiliginde II orny eýelän;
- Ýaşlaryň we ýetginjekleriň arasynda Türkmenistanyň birinjiliginde V orny eýelän türgenlere berilýär.

III ýetginjekler razrýady:

- Welaýatyň, etraplaryň we Aşgabat şäheriň birinjiliginde III orny eýelän;
- Ýaşlaryň we ýetginjekleriň arasynda Türkmenistanyň birinjiliginde VI orny eýelän türgenlere berilýär.

KARATE - DO

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

- Dünýä, Aziýa çempionatynda, birinjiliginde ýa-da kubogynda Türkmenistanyň Milli ýygnydy toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we I-II orunlary eýelän;
- Aziýa oýunlarynda Türkmenistanyň Milli ýygnydy toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we I-II orunlary eýelän;
- Yslam raýdaşlygy oýunlarynda Türkmenistanyň Milli ýygnydy toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we I orny eýelän;
- 6-dan az bolmadyk daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda Bütindünýä Karate Federasiýasynyň resmi halkara ýaryşlarynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussady:

- Dünýä, Aziýa çempionatynda, birinjiliginde ýa-da kubogynda Türkmenistanyň Milli ýygnydy toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we III orny eýelän;
- Aziýa oýunlarynda Türkmenistanyň Milli ýygnydy toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we III orny eýelän;
- Yslam raýdaşlygy oýunlarynda Türkmenistanyň Milli ýygnydy toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we II orny eýelän;
- 6-dan az bolmadyk daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda Bütindünýä Karate Federasiýasynyň resmi halkara ýaryşlarynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- 5-den az bolmadyk daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda Merkezi Aziýanyň, GDA-nyň çempionatynda, birinjiliginde, kubogynda ýa-da halkara ýaryşlarda agram derejesinde 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- Welaýatlaryň ýygnydy toparlarynyň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 2-siniň 2-1 dan hem-de 4-siniň 1 dan-1kýu bolmaly) gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- Dünýä, Aziýa çempionatynda, birinjiliginde ýa-da kubogynda Türkmenistanyň Milli ýygnydy toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we IV orny eýelän;
- Aziýa oýunlarynda Türkmenistanyň Milli ýygnydy toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we IV orny eýelän;
- Yslam raýdaşlygy oýunlarynda Türkmenistanyň Milli ýygnydy toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we III orny eýelän;
- 6-dan az bolmadyk daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda Bütindünýä Karate Federasiýasynyň resmi halkara ýaryşlarynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek III orny eýelän;

- 5-den az bolmadyk daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda Merkezi Aziýanyň, GDA-nyň birinjiliginde, kubogynda ýa-da halkara ýaryşlarda agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- Welaýatlaryň ýygyndy toparlarynyň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 2-siniň 1dan-1kýu hem-de 4-siniň 2 kýu bolmaly) gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- Welaýatlaryň ýygyndy toparlarynyň gatnaşmagynda Türkmenistanyň kubogynda agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 2-siniň 1 dan hem-de 4-siniň 1-2 kýu bolmaly) gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

I razrýad:

- Welaýatlaryň ýygyndy toparlarynyň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 3-siniň 2 kýu we hem-de 3-siniň 3 kýu bolmaly) gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek III orny eýelän;
- Welaýatlaryň ýygyndy toparlarynyň gatnaşmagynda Türkmenistanyň kubogynda agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 3-siniň 2 kýu hem-de 3-siniň 3 kýu bolmaly) gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- Welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 3-siniň 2 kýu hem-de 3-siniň 3 kýu bolmaly) 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

II razrýad:

- Welaýatlaryň ýygyndy toparlarynyň doly düzümde gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 3-siniň 3 kýu we hem-de 3-siniň 4 kýu we II razrýady bolmaly) gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek V-VI orunlary eýelän;
- Welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.

III razrýad:

Welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda 2 gezek III orny eýelän türgenlere berilýär.

I ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

II ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

III ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.

KÝOKUŞINKAÝ KARATE

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

- Dünýä, Aziýa çempionatynda, birinjiliginde ýa-da kubogynda, Aziýa oýunlarynda, Aziýa çempionatynda we Kubogynda 3 tutluşygy ýeňen we I-II orunlary eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussady:

- Dünýä, Aziýa çempionatynda, birinjiliginde ýa-da kubogynda, Aziýa oýunlarynda, Aziýa çempionatynda we Kubogynda 3 tutluşygy ýeňen we III orny eýelän;
- Ýaşlaryň arasyndaky Dünýä we Aziýa çempionatynda, birinjiliklerinde we kuboklarynda 3 tutluşygy ýeňen we I-II orunlary eýelän;
- 5-den az bolmadyk daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda Merkezi Aziýanyň, GDA-nyň çempionatynda, birinjiliginde ýa-da kubogynda, “A” derejeli halkara ýaryşlarynda agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- Türkmenistanyň açyk çempionatynda 6-dan az bolmadyk daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 2-siniň 2 dan hem-de 4-siniň 1 dan bolmaly) gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- Türkmenistanyň çempionatynda welaýatlaryň ýygyny toparlarynyň doly düzümde gatnaşmagynda agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 2-siniň 2 dan hem-de 4-siniň 1 dan-1 kýu bolmaly) gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- Dünýä, Aziýa çempionatynda, birinjiliginde ýa-da kubogynda, Aziýa oýunlarynda, Aziýa çempionatynda we Kubogynda 3 tutluşygy ýeňen we IV orny eýelän;
- Ýaşlaryň we ýetginjekleriň arasyndaky Dünýä we Aziýa birinjiliklerinde we kuboklarynda 3 tutluşygy ýeňen we III orunlary eýelän;
- 5-den az bolmadyk daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda Merkezi Aziýanyň, GDA-nyň birinjiliginde ýa-da kubogynda, “A” derejeli halkara ýaryşlarynda agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- Türkmenistanyň çempionatynda welaýatlaryň ýygyny toparlarynyň gatnaşmagynda agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 2-siniň 1 dan-1 kýu hem-de 4-siniň 2-3 kýu bolmaly) gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- Türkmenistanyň kubogynda welaýatlaryň ýygyny toparlarynyň gatnaşmagynda agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk

türgenleriň (olardan 2-siniň 1 dan-1 kýu hem-de 4-siniň 2-3 kýu bolmaly) gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

- Welaýatlaryň ýygyny toparlarynyň gatnaşmagynda ýaşlaryň we ýetginjekleriň arasyndaky birinjilikde agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 2-siniň 1 dan-1 kýu hem-de 4-siniň 2-3 kýu bolmaly) gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

I razrýad:

- Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde welaýatlaryň ýygyny toparlarynyň gatnaşmagynda agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 3-siniň 2 kýu hem-de 3-siniň 3 kýu bolmaly) gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- Türkmenistanyň kubogynda welaýatlaryň ýygyny toparlarynyň gatnaşmagynda agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 3-siniň 2 kýu hem-de 3-siniň 3 kýu bolmaly) gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- Welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 3-siniň 2 kýu hem-de 3-siniň 3 kýu bolmaly) gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

II razrýad:

- Welaýatlaryň ýygyny toparynyň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 3-siniň 4 kýu hem-de 3-siniň 5 kýu bolmaly) gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek V-VI orunlary eýelän;
- Welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 3-siniň 4 kýu hem-de 3-siniň 5 kýu bolmaly) gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.

III razrýad:

Welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda 2 gezek III orny eýelän türgenlere berilýär.

I ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

II ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

III ýetginjekler razrýady:

- Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.

PAUERLIFTING (klassik)

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

Dünýä we Aziýa çempionatlarynda, Bütindünýä talyplar oýunlarynda (Uniwersiada-da) jedwelde (tablisada) görkezilen agramlara laýyklykda dakylýar.

“Türkmenistanyň sport ussady” ady, “Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär” razrýady – welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde jedwelde (tablisada) görkezilen agramlara laýyklykda dakylýar we berilýär.

“Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär” razrýady – welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň Kubogynda (ulular) jedwelde (tablisada) görkezilen agramlara laýyklykda 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

“Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady”, “Türkmenistanyň sport ussady” diýen atlar we “Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär” diýen razrýad 3 (üç) maşkyň netijesiniň jemi boýunça berilýär.

(ERKEKLER)**(kg)**

Agram	Maşklar	THD SU	TSU	TSUD	I razryad	II razryad	III razryad	I-ýet	II-ýet	III- ýet
48 kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzme, jemi				280	242,5	212,5	192,5	170	145
53 kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzme, jemi	485	385	380	315	272,5	242,5	222,5	200	175
59 kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzme, jemi	600	500	410/	355	305	285	240	225	200
66 kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzme, jemi	680	590	445	398	340	290	255	240	215
74 kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzme, jemi	750	650	510	430	370	330	292,5	272,5	247,5
83 kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzme, jemi	800	725	560	475	400	360	310	290	265
93 kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzme, jemi	860	760,5	590	510	445	400	330	310	285

105-kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzmek, jemi	900	790	620	540	480	435	365	335	310
120 kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzmek, jemi	920	810	667	580	500	465	410	370	345
+120 kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzmek, jemi	960	840	715	590	535	485	440	410	385

(AÝALLAR)

Agram	Maşklar	THD SU	TSU	TSUD	I razrýad	II razrýad	III razrýad	I-ýet	II- ýet	III- ýet
40 kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzmek, jemi				162,5	150	137,5	120	107,5	92,5
43 kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzmek, jemi	270	227,5	222,5	175	147,5	135	117,5	105	107.5
47 kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzmek, jemi	347,5	277,5	242,5	180,0	167,5	160,0	130	117,5	117.5
52 kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzmek, jemi	390	305	270	190	172,5	160	142,5	130	130

57 kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzme, jemi	415	332,5	300	215	190	172,5	155	142,5	142.5
63 kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzme, jemi	455	365	317,5	232,5	215	197,5	172,5	160	152.5
72 kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzme, jemi	487,5	392,5	347,5	265	242,5	217,5	202,5	190	165
84-kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzme, jemi	517,5	427,5	385	307,5	285	260	227,5	205	190
+ 84 kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzme, jemi	532,5	455	400,5	360	325	300	255	230	205

PAUERLIFTING (ekip görnüşi)**(ERKEKLER)**

(kg)

Agram	Maşklar	THK SU	TSU	TSUD	I razryad	II razryad	III razryad	I-ýet	II-ýet	III- ýet
48 kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzmek, jemi				285	242,5	212,5	192,5	170	145
53 kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzmek, jemi	510	430	380	315	272,5	242,5	222,5	200	175
59 kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzmek, jemi	600	500	410	355	305	285	240	225	200
66 kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzmek, jemi	680	590	445	398	340	290	255	240	215
74 kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzmek, jemi	750	650	510	430	370	330	292,5	272,5	247,5
83 kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzmek, jemi	800	725	560	475	400	360	310	290	265
93 kg	oturyp turmak,	860	760,5	590	510	445	400	330	310	285

	ýatyp galdyrmak, ýerden üzme, jemi									
105-kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzme, jemi	900	790	620	540	480	435	365	335	310
120 kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzme, jemi	920	810	667	580	500	465	410	370	345
+120 kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzme, jemi	960	840	715	590	535	485	440	410	385

(AÝALLAR)

Agram	Maşklar	THK SU	TSU	TSUD	I razrýad	II razrýad	III razrýad	I-ýet	II- ýet	III- ýet
40 kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzme, jemi				157,5	147,5	137,5	120	107,5	92,5
43 kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzme, jemi	300	250	222,5	175	147,5	135	117,5	105	107.5
47 kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzme, jemi	347,5	277,5	242,5	180,0	167,5	160,0	130	117,5	117.5

52 kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzme, jemi	390	305	270	190	172,5	160	142,5	130	130
57 kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzme, jemi	415	332,5	300	215	190	172,5	155	142,5	142,5
63 kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzme, jemi	455	365	317,5	232,5	215	197,5	172,5	160	152,5
72 kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzme, jemi	487,5	392,5	347,5	265	242,5	217,5	202,5	190	165
84-kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzme, jemi	517,5	427,5	385	307,5	285	260	227,5	205	190
+ 84 kg	oturyp turmak, ýatyp galdyrmak, ýerden üzme, jemi	532,5	455	400,5	360	325	300	255	230	205

PAUERLIFTING (ekip ýatyp götermek görnüşi)

(ERKEKLER)

(kg)

Agram	THK SU	TSU	TSUD	I razryad	II razryad	III razryad	I-ýet	II-ýet	III- ýet
48 kg				87,5	77,5	67,5	65	60	50
53 kg	160	125	112,5	97,5	87,5	77,5	70	65	60
59 kg	180	152,5	130	107,5	95	85	75	70	65
66 kg	205	175	157,5	130	115	105	95	85	80
74 kg	220	195	177,5	155	140	130	120,5	110	90
83 kg	245	215	195	170	155	145	135	125	100
93 kg	267,5	235	210	190	175	160	155	140	120
105- kg	287,5	252,5	235	200	185	170	165	155	140

120 kg	305	277,5	247,5	210	195	185	175	160	150
+120 kg	315	280	262,5	225	205	195	185	170	160

(AÝALLAR)

(kg)

Agram	THK SU	TSU	TSUD	I razrýad	II razrýad	III razrýad	I-ýet	II-ýet	III- ýet
40 kg				60	45	35	30	25	20
43 kg	100	85	77,5	65	50	40	35	30	25
47 kg	110	90	85	70	60	50	45	40	35
52 kg	120	107,5	97,5	87,5	77,5	67,5	60	52,5	45
57 kg	135	120	105	95	87,5	77,5	67,5	55	50
63 kg	150	130	120	102,5	95	85	75	65	60

72 kg	165	145	135	112,5	105	95	85	75	70
84-kg	170	150	140	117,5	110	100	90	85	80
+84 kg	180	155	145	127,5	115	105	95	87,5	85

AGYR DAŞY GÖTERMEK (GIRI)

“Türkmenistanyň sport ussady”, “Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär” – Welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde jedwelde (tablisada) görkezilen agramlara laýyklykda 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

“Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär” razrýady – Welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň Kubogynda (ulular) jedwelde (tablisada) görkezilen agramlara laýyklykda 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

Iki görnüş götermek

(erkekler)

Agram derejesi (kg)	Girýaniň agramy – 32 kg			Girýaniň agramy – 24 kg		
	HKSU	TSU	TSUD	I	II	III
58			85	80	60	40
63	160	90	60	95	75	55
68	175	105	68	105	85	60
73	185	120	76	115	90	65
78	195	130	87	125	100	75
85	205	140	101	135	105	80
85+				140	110	85
95	213	145	110	145	115	90
95+	220	150	116	155	125	95

Sikleyin dowamly iteklemek**(erkekler)**

Agram derejesi (kg)	Girýaniň agramy – 32 kg			Girýaniň agramy – 24 kg		
	THDSU	TSU	TSUD	I	II	III
63	47	30	23	55	44	34
68	53	35	28	60	49	38
73	58	40	33	65	53	41
78	63	45	37	69	57	45
85	68	48	42	74	61	49
95	72	50	45	81	67	53
95+	74	52	48	85	70	55

Silterläp götermek**(aýallar)**

Agram derejesi (kg)	Girýaniň agramy – 24 kg			Girýaniň agramy 16– kg		
	THDSU	TSU	TSUD	I	II	III
53			95	90	70	50
58	125	95	50	100	80	60
63	135	105	57	110	90	70
63+			120	115	95	75
68	143	115	61	120	100	80
68+	148	120	65	130	110	90

Siltehläp götermek

(ýetginjekler)

Agram derejesi (kg)	oglanlar			gyzlar		
	Girýaniň agramy – 16 kg			Girýaniň agramy – 16 kg		
	I-ýet	II-ýet	III-ýet	I-ýet	II-ýet	III-ýet
48	30	25	20	-	-	-
53	38	32	26	35	25	15
58	45	38	30	45	35	25
63	51	41	32	55	45	35
63+	-	-	-	65	55	45
68	56	46	36	-	-	-
73	61	51	41	-	-	-
73+	62	54	44	-	-	-

ARMRESTLING «EL GÖREŞ»,MAS-RESTLING

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

- Bütindünýä talyplar oýunlary (Uniwersiada) I-III orunlary,
- Dünýä çempionatynda, kubogynda (ulular) I-III orunlary,
- Aziýa çempionatynda ýa-da kubogynda (ulular) I-II orunlary,
- Halkara federasiýanyň meýilnamasyna girýän Halkara ýaryşynda 2 gezek I orny eýelemeli.

Türkmenistanyň sport ussady:

- Dünýä çempionatynda ýa-da kubogynda (ulular) IV oruny,
- Aziýa çempionatynda ýa-da kubogynda (ulular) III orny,
- Halkara ýaryşynda (12 döwletiň gatnaşmagynda) 2 gezek I-II orunlary,
- Welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda (ulular) 2 gezek I orny eýelemeli.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- Dünýä çempionatynda ýa-da Kubogynda (ulular) V oruny,
- Aziýa çempionatynda ýa-da Kubogynda (ulular) IVoruny,
- Halkara ýaryşynda (12 döwletiň gatnaşmagynda) 2 gezek III orny,
- Welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda (ulular) 2 gezek II orny,
- Welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň Kubogynda (ulular) 2 gezek I orny,
- Ýetginjekleriň arasynda Türkmenistanyň birinjiliginde 2 gezek I orny,
- Ýaşlaryň arasynda Türkmenistanyň birinjiliginde 2 gezek I orny eýelemeli.

I razrýad:

- Türkmenistanyň çempionatynda ýa-da kubogynda (ulular) 2 gezek III orny,
- Ýetginjekleriň arasynda Türkmenistanyň birinjiliginde ýa-da kubogynda 2 gezek II orny,
- Ýaşlaryň arasynda Türkmenistanyň birinjiliginde ýa-da kubogynda 2 gezek II orny,
- Welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň çempionatynda we kubogynda (ulular) 2 gezek I-II orunlary,
- Ýetginjekleriň arasynda welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde we kubogynda 2 gezek I orny,
- Ýaşlaryň arasynda welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde we kubogynda 2 gezek I orny eýelemeli.

II razrýad:

- Welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda, Türkmenistanyň kubogynda (ulular) 2 gezek IV orny,
- Welaýatlaryň gatnaşmagynda ýetginjekleriň arasynda Türkmenistanyň birinjiliginde ýa-da kubogynda 2 gezek III orny,
- Welaýatlaryň gatnaşmagynda ýaşlaryň arasynda Türkmenistanyň birinjiliginde ýa-da kubogynda 2 gezek III orny,
- Welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň çempionatynda we kubogynda (ulular) 2 gezek III orny,
- Ýetginjekleriň arasynda welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde we kubogynda 2 gezek II orny,
- Ýaşlaryň arasynda welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde we kubogynda 2 gezek II orny eýelemeli.

III razrýad:

- Welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda, Türkmenistanyň Kubogynda (ulular) 2 gezek V orny,
- Welaýatlaryň gatnaşmagynda ýetginjekleriň arasynda Türkmenistanyň birinjiliginde ýa-da kubogynda 2 gezek IV orny,
- Welaýatlaryň gatnaşmagynda ýaşlaryň arasynda Türkmenistanyň birinjiliginde ýa-da kubogynda 2 gezek IV orny,
- Welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň çempionatynda we Kubogynda (ulular) 2 gezek IV orny,
- Ýetginjekleriň arasynda welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde we kubogynda 2 gezek III orny,
- Ýaşlaryň arasynda welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde we kubogynda 2 gezek III orny eýelemeli.

I ýetginjekler razrýady:

- Sport guramalarynda (jemgyýetlerinde, toparlarynda, klublarynda) Türkmenistanyň Atletika Sport Merkezi tarapyndan tälimçilik etmäge rugsat berilen tälimçiniň ýolbaşçylygynda türgen 1 ýylyň dowamynda yzygiderli türgenleşik geçmeli we 1 ýylyň dowamynda şäher möçberinden pes bolmadyk ýaryşlarda I ýetginjek razrýadly 8 sany durli türgenden üstün çykmaly ýa-da ýaryşlarda II ýetginjek razrýadly 12 sany durli türgenden üstün çykmaly.

II ýetginjekler razrýady:

- Sport guramalarynda (jemgyýetlerinde, toparlarynda, klublarynda) Türkmenistanyň Atletika Sport Merkezi tarapyndan tälimçilik etmäge rugsat berilen tälimçiniň ýolbaşçylygynda türgen 1 ýylyň dowamynda yzygiderli türgenleşik geçmeli we 8 gezek ýeňiji bolmaly.

III ýetginjekler razrýady:

- Sport guramalarynda (jemgyýetlerinde, toparlarynda, klublarynda) Türkmenistanyň Atletika Sport Merkezi tarapyndan tälimçilik etmäge rugsat berilen tälimçiniň ýolbaşçylygynda türgen 1 ýylyň dowamynda yzygiderli türgenleşik geçmeli we 4 gezek ýeňiji bolmaly.

BODIBILDING
(Fitnes, Atletik, Sport-Model ugurlary)

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

- Dünýä çempionatynda, Dünýä kubogynda (ulular) I-III orunlary,
- Aziýa çempionatynda ýa-da kubogynda (ulular) 2 gezek I-II orunlary,
- Halkara federasiýanyň meýilnamasyna girýän Halkara ýaryşynda 2 gezek I orny eýelemeli.

Türkmenistanyň sport ussady:

- Dünýä çempionatynda ýa-da kubogynda (ulular) IV oruny,
- Aziýa çempionatynda ýa-da kubogynda (ulular) III orny,
- Halkara ýaryşynda (12 döwletiň gatnaşmagynda) 2 gezek I oruny,
- Welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda (ulular) 2 gezek I orny eýelemeli.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- Dünýä çempionatynda ýa-da Kubogynda (ulular) V oruny,
- Aziýa çempionatynda ýa-da Kubogynda (ulular) IV oruny,
- Halkara ýaryşynda (12 döwletiň gatnaşmagynda) 2 gezek II orny,
- Welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda (ulular) 2 gezek II orny,
- Welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň Kubogynda (ulular) 2 gezek I orny,
- Ýetginjekleriň arasynda Türkmenistanyň birinjiliginde 2 gezek I orny,
- Ýaşlaryň arasynda Türkmenistanyň birinjiliginde 2 gezek I orny eýelemeli.

I razrýad:

- Welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda ýa-da kubogynda (ulular) 2 gezek III orny,
- Welaýatlaryň gatnaşmagynda ýetginjekleriň arasynda Türkmenistanyň birinjiliginde ýa-da kubogynda 2 gezek II orny,
- Welaýatlaryň gatnaşmagynda ýaşlaryň arasynda Türkmenistanyň birinjiliginde ýa-da kubogynda 2 gezek II orny,
- Welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň çempionatynda we kubogynda (ulular) 2 gezek I-II orunlary,
- Ýetginjekleriň arasynda welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde we kubogynda 2 gezek I orny,
- Ýaşlaryň arasynda welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde we kubogynda 2 gezek I orny eýelemeli.

II razrýad:

- Welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda, Türkmenistanyň kubogynda (ulular) 2 gezek IV orny,
- Welaýatlaryň gatnaşmagynda ýetginjekleriň arasynda Türkmenistanyň birinjiliginde ýa-da kubogynda 2 gezek III orny,
- Welaýatlaryň gatnaşmagynda ýaşlaryň arasynda Türkmenistanyň birinjiliginde ýa-da kubogynda 2 gezek III orny,
- Welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň çempionatynda we kubogynda (ulular) 2 gezek III orny,
- Ýetginjekleriň arasynda welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde we kubogynda 2 gezek II orny,
- Ýaşlaryň arasynda welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde we kubogynda 2 gezek II orny eýelemeli.

III razrýad:

- Welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda, Türkmenistanyň Kubogynda (ulular) 2 gezek V orny,
- Welaýatlaryň gatnaşmagynda ýetginjekleriň arasynda Türkmenistanyň birinjiliginde ýa-da kubogynda 2 gezek IV orny,
- Welaýatlaryň gatnaşmagynda ýaşlaryň arasynda Türkmenistanyň birinjiliginde ýa-da kubogynda 2 gezek IV orny,
- Welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň çempionatynda we Kubogynda (ulular) 2 gezek IV orny,
- Ýetginjekleriň arasynda welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde we kubogynda 2 gezek III orny,
- Ýaşlaryň arasynda welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde we kubogynda 2 gezek III orny eýelemeli.

I ýetginjekler razrýady:

- Sport guramalarynda (jemgyýetlerinde, toparlarynda, klublarynda) Türkmenistanyň Atletika Sport Merkezi tarapyndan tälimçilik etmäge rugsat berilen tälimçiniň ýolbaşçylygynda türgen 1 ýylyň dowamynda yzygiderli türgenleşik geçmeli we 1 ýylyň dowamynda şäher möçberinden pes bolmadyk ýaryşlarda I ýetginjek razrýadly 8 sany durli türgenden üstün çykmaly ýa-da ýaryşlarda II ýetginjek razrýadly 12 sany durli türgenden üstün çykmaly.

II ýetginjekler razrýady:

- Sport guramalarynda (jemgyýetlerinde, toparlarynda, klublarynda) Türkmenistanyň Atletika Sport Merkezi tarapyndan tälimçilik etmäge rugsat berilen tälimçiniň ýolbaşçylygynda türgen 1 ýylyň dowamynda yzygiderli türgenleşik geçmeli we 8 gezek ýeňiji bolmaly.

III ýetginjekler razrýady:

- Sport guramalarynda (jemgyýetlerinde, toparlarynda, klublarynda) Türkmenistanyň Atletika Sport Merkezi tarapyndan tälimçilik etmäge rugsat berilen tälimçiniň ýolbaşçylygynda türgen 1 ýylyň dowamynda yzygiderli türgenleşik geçmeli we 4 gezek ýeňiji bolmaly.

SPORT AKROBATIKASY

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

- Aziýa oýunlarynda III-VIII orunlary;
- Aziýa çempionatynda I orny;
- 6 döwletden az bolmadyk "A" derejeli halkara ýaryşlarynda I orny eýelemeli

Türkmenistanyň sport ussady:

- Gatnaşýanlaryň sany 5 döwletden az bolmadyk Merkezi Aziýanyň çempionatynda I-III orunlary;
- 6 döwletden az bolmadyk "A" derejeli Halkara ýaryşlarynda – II orny eýelemeli.
I topara degişli ýaryşlarda 2 gezek II orny ýa-da II topara degişli ýaryşlarda Hökmany we erkin meýilnamalarda çykyş edip:
- Erkekler – 36,0 bal; Zenanlar – 36,0 bal gazanyp (welaýatlaryň gatnaşmagynda) 2 gezek I orny eýelän türgene dakylýar (goşmaça bellige seretmeli).

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- Hökmany we erkin usulynda çykyş edip:
Erkekler – 35,0 bal; Zenanlar – 35,0 bal – gazanmaly.
Şu usullara gabat gelýän utuklary gazanyp 2-nji topar (welaýatlaryň gatnaşmagynda) ýaryşlarda 2 gezek II orny eýelemeli.
- Hökmany we erkin usulynda Türkmenistanyň kubogynda (welaýatlaryň gatnaşmagynda) 2 gezek I orny eýelän türgene berilýär.

I razrýad:

Hökmany we erkin usulynda 2-nji topar ýaryşlarda (welaýatlaryň gatnaşmagynda) 2 gezek III orny eýelän.

- Erkekler – 35,0 bal; Zenanlar – 35,0 bal – gazanmaly.
- Hökmany we erkin usulynda 3-nji topar ýaryşlarda (welaýatlaryň gatnaşmagynda) 2 gezek III orny eýelän türgene berilýär.

II-nji razrýad:

Hökmany we erkin usulynda 1 gezek çykyş edip:

- Erkekler – 34,0 bal;
- Zenanlar – 34,0 bal – gazanmaly

III razrýad:

Hökmany we erkin usulynda 1 gezek çykyş edip:

- Erkekler – 34,0 bal;
- Zenanlar – 34,0 bal – gazanmaly

I ýetginjekler razrýady:

Hökmany we erkin usulynda 1 gezek çykyş edip:

- Erkekler – 32,0 bal;
- Zenanlar – 32,0 bal – gazanmaly.

II ýetginjekler razrýady:

Hökmany we erkin usulynda 1 gezek çykyş edip:

- Erkekler – 32,0 bal;
- Zenanlar – 32,0 bal – gazanmaly.

III ýetginjekler razrýady:

Hökmany we erkin maksatnamalarda 1 gezek çykyş edip:

- Erkekler – 32,0 bal;
- Zenanlar – 32,0 bal – gazanmaly.

Bellik:

Ýaryşlary toparlara bölmek:

- 1-nji topar:** 1. Aziýanyň final ýaryşlary;
2. Aziýa oýunlary;
3. Merkezi Aziýa oýunlary.

- 2-nji topar:** 1. Türkmenistanyň çempionaty we birinjiligi;
2. “A” derejeli Halkara ýaryşlary;

- 3-nji topar:** 1. Türkmenistanyň kubogy.

2. Welaýatyň we Aşgabat şäheriniň çempionaty, birinjiligi;
3. Welaýatyň we Aşgabat şäheriniň kubogy.

- 4-nji topar:** Şanly senelere bagyşlanan, gimnastika sport mekdebiniň birinjiligi.
Gatnaşyjy toparlaryň sany 4-den az bolmadyk ýaryşlar.

Sambo we söweş sambo

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

- Dünýä çempionatynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň züminde 3 tutluşygy ýeňen we I-III orunlary eýelän;
- Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde Dünýä Kubogynda I orny ýa-da dünýä Kubogynyň tapgyrynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- Aziýa oýunlarynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we I orny eýelän;
- Aziýanyň çempionatynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we I orny eýelän;
- Ýaşlaryň arasyndaky Aziýa oýunlarynda we Aziýanyň çempionatynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussady:

- Dünýä çempionatynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we IV orny eýelän;
- Ýaşlaryň arasyndaky Dünýä çempionatynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we I-II orunlary eýelän;
- Aziýa çempionatynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- Ýaşlaryň arasyndaky Aziýa oýunlarynda we Aziýanyň çempionatynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- 12-den az bolmadyk daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda halkara ýaryşlarynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- Türkmenistanyň çempionatynda welaýatlaryň gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- Türkmenistanyň çempionatynda ýaşlaryň arasynda welaýatlaryň gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- Ýaşlaryň arasyndaky Aziýa çempionatynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we II orny eýelän;
- Ýetginjekleriň arasyndaky Aziýa çempionatynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen 2 gezek I orny eýelän;
- Türkmenistanyň çempionatynda welaýatlaryň gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- Türkmenistanyň çempionatynda gatna welaýatlaryň şmagynda ýaşlaryň arasynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;

- Türkmenistanyň birinjiliginde welaýatlaryň gatnaşmagynda ýetginjekleriň arasynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- Türkmenistanyň kubogynda welaýatlaryň gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

I razrýad:

- Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde welaýatlaryň gatnaşmagynda ýaşlaryň arasyndaky 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek III orny eýelän;
- Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde welaýatlaryň gatnaşmagynda ýetginjekleriň arasyndaky 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek III orny eýelän;
- Türkmenistanyň çempionatynda welaýatlaryň gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek III orny eýelän;
  - Türkmenistanyň kubogynda welaýatlaryň gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.
  - Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň çempionatynda ýa-da birinjiliginde 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
  - Ýaş olimpiýaçylary taýýarlaýan sport mekdepleriň birinjiliginde 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

II razrýad:

- Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň çempionatynda ýa-da birinjiliginde 2 gezek II orny eýelän;
- Sport mekdepleriň birinjiliginde 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

III razrýad:

- Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň çempionatynda ýa-da birinjiliginde 2 gezek III orny eýelän türgenlere berilýär.

I ýetginjekler razrýady:

- Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde 2 gezek IV orny eýelän türgenlere berilýär.

II ýetginjekler razrýady:

- Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

III ýetginjekler razrýady:

- Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.

Sport tansy

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

Ýaryşyň görnüşi	Jynsy	Sport dissiplinasy	Orny
Dünýä çempionaty ýa-da Bütin- dünýä oýunlary	Erkekler we zenanlar	Latinoamerikan görnüşi, Ýewropa Standart görnüşi iki görnüşli sport yaryşy ýa-da sekweý – Ýewropa programmasy, Sekweý – Latinoamerikan programmasy, Heňdeşlik – Ýewropa programmasy, Heňdeşlik – Latinoamerikan programmasy	I-III
Aziýa çempionaty	Erkekler we Zenanlar	Ýewropa programmasy, Latinoamerikan programmasy, iki görnüşli sport yaryşy, sekweý – Ýewropa programmasy, Sekweý – Latinoamerikan programmasy, Heňdeşlik – Ýewropa programmasy, Heňdeşlik – Latinoamerikan programmasy	I-III
Halkara ýaryşlar	Erkekler we Zenanlar	Ýewropa programmasy, Latinoamerikan programmasy, iki görnüşli sport yaryşy, sekweý – Ýewropa programmasy, Sekweý – Latinoamerikan programmasy, Heňdeşlik – Ýewropa programmasy, Heňdeşlik – Latinoamerikan programmasy	I 2 gezek

Türkmenistanyň sport ussady we Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

Ýaryşyn görnüşi	Jynsy	Sport dissiplinasy	Orny	
			TSU	TSUD
Dünýä birinjiligi	Ýetginjekler (16-18 ýaş) FINAL TAPGYRY	Ýewropa programmasy, Latinoamerikan programmasy, Iki görnüşli sport ýaryşy	I-III	
		Sekweý –Ýewropa programmasy, Sekweý- latinoamerikan programmasy	I-III	IV-VI
		Hendeslik – Ýewropa programmasy, Hendeslik – Latinoamerikan programmasy	I-III	
	Oglanlar we gyzlar (14-15 ýaş)	Ýewropa programmasy, Latinoamerikan programmasy, iki görnüşli sport ýaryşy	I-III	IV-VI
Türkmenistanyň çempionaty, birinjiligi	Ýetginjekler(16-18 ýaş) FINAL TAPGYRY	Ýewropa programmasy, Latinoamerikan programmasy, iki görnüşli sport ýaryşy	I orun 2 gezek	I orun 2 gezek

		Sekwey –Ýewropa programmasy, Sekwey-Latinoamerikan programmasy		I orun 2 gezek
		Heñdeşlik – Ýewropa programmasy, Heñdeşlik – Latinoamerikan programmasy		I orun 2 gezek
	Oglanlar we gyzlar (14-15 ýaş)	Ýewropa programmasy, Latinoamerikan programmasy, iki görnüşli sport ýaryşy		1 orun 2 gezek
Halkara ýaryşlar	Ýetginjekler (16-18 yaş)	Ýewropa programmasy, Latinoamerikan programmasy, iki görnüşli sport ýaryşy, Sekweý –Ýewropa programmasy, Sekwey-latinoamerikanprogrammasyHendeslik -	I orun	II orun 2 gezek
		Ýewropa programmasy, Latinoamerikan programmasy	I orun 2 gezek	II orun 2 gezek
		Iki görnüşli sport ýaryşy	I orun 2 gezek	II orun 2 gezek

Türkmenistanyň kubogy	Erkekler we Zenanlar	Sekweý –Ýewropa programmasy, Sekweý-Latinoamerikan programmasy	I orun 2 gezek	II orun 2 gezek
		Heňdeşlik – Ýewropa programmasy, Heňdeşlik – Latinoamerikan programmasy	I orun 2 gezek	II orun 2 gezek
Türkmenistanyň çempionaty	(19-20 ýaş)	Ýewropa programmasy, Latinoamerikan programmasy	I orun 2 gezek	II orun 2 gezek
		Iki görnüşli sport ýarysý	I orun 2 gezek	II orun 2 gezek
Türkmenistanyň birinjiligi	(16-18 ýaş)	Ýewropa programmasy, Latinoamerikan programmasy, Iki görnüşli sport ýarysý,	I orun 2 gezek	II orun 2 gezek
		Sekweý –Ýewropa programmasy, Sekweý-latinoamerikan programmasy	I orun 2 gezek	II orun 2 gezek

		Heñdeşlik – Ýewropa programmasy, Heñdeşlik – Latinoamerikan programmasy	I orun 2 gezek	II orun 2 gezek
	Oglanlar we gyzlar (14-15 ýaş)	Ýewropa programmasy, Latinoamerikan programmasy, Iki görnüşli sport ýaryşy,	I orun 2 gezek	II orun 2 gezek
		Sekweý –Ýewropa programmasy, Sekweý- latinoamerikan programmasy	I orun 2 gezek	II orun 2 gezek
		Heñdeşlik – Ýewropa programmasy, Heñdeşlik – Latinoamerikan programmasy	I orun 2 gezek	II orun 2 gezek
Halkara ýaryşlar	Erkekler we zenanlar	Ýewropa programmasy, Latinoamerikan programmasy, - yewropa programmasy, Heñdeşlik – Latinoamerikan programmasy	I orun 2 gezek	II orun 2 gezek
		iki görnüşli sport ýaryşy,	I orun 2 gezek	II orun 2 gezek

		Sekweý –Ýewropa programmasy, Sekweý- latinoamerikanprogrammasy	I orun 2 gezek	II orun 2 gezek
	Oglanlar we gyzlar (12-13 ýaş)	Ýewropa programmasy, Latinoamerikan programmasy, Iki görnüşli sport ýaryşy,	I orun 2 gezek	II orun 2 gezek
		Heňdeşlik – Ýewropa programmasy, Heňdeşlik – Latinoamerikan programmasy	I orun 2 gezek	II orun 2 gezek
	Oglanlar we gyzlar (10-11 ýaş)	Iki görnüşli sport ýaryşy,	I orun 2 gezek	II orun 2 gezek
		Heňdeşlik – Ýewropa programmasy, Heňdeşlik – Latinoamerikan programmasy	I orun 2 gezek	II orun 2 gezek
Türkmenistanyň çempionaty		Ýewropa programmasy, Latinoamerikan programmasy, Iki görnüşli sport ýaryşy,	I orun 2 gezek	II orun 2 gezek

	Erkekler we zenanlar, oglanlar we gyzlar	Sekweý –Ýewropa programmasy, Sekweý- latinoamerikan programmasy	I orun 2 gezek	II orun 2 gezek
		Heňdeşlik – Ýewropa programmasy, Heňdeşlik – Latinoamerikan programmasy	I orun 2 gezek	II orun 2 gezek
	Ýetginjekler (16-18 ýaş)	Ýewropa programmasy, Latinoamerikan programmasy,	I orun 2 gezek	II orun 2 gezek
		Iki görnüşli sport ýaryşy	I orun 2 gezek	II orun 2 gezek
		Sekweý –Ýewropa programmasy, Sekweý- latinoamerikan programmasy	I orun 2 gezek	II orun 2 gezek
		Heňdeşlik – Ýewropa programmasy Heňdeşlik – Latinoamerikan programmasy	I orun 2 gezek	II orun 2 gezek

	Oglanlar we gyzlar (14-15 ýaş)	Ýewropa programmasy, Latinoamerikan programmasy,	I orun 2 gezek	II orun 2 gezek
		Iki görnüşli sport ýaryşy	I orun 2 gezek	II orun 2 gezek
		Heňdeşlik – Ýewropa programmasy, Heňdeşlik – Latinoamerikan programmasy	I orun 2 gezek	II orun 2 gezek

Razrýadlar

Ýaryşyň görnüşi	Jynsy	Sport dissiplinasy	Orny					
			Sport razrýady			Ýetginjek sport razrýady		
			I	II	III	I	II	III
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Oglanlar we gyzlar (14-15 ýaş)	Ýewropa programmasy, Latinoamerikan programmasy, Iki görnüşli sport ýaryşy	III orun 2 gezek	IV orun 2 gezek	V orun 2 gezek			
			III orun 2 gezek	IV orun 2 gezek	V orun 2 gezek			

Türkmenistanyň birinjiligi, kubogy we Türkmenistanyň çempionaty		Heňdeşlik – Ýewropa programmasy,						
	Oglanlar we gyzlar (12-13 ýaş)	Heňdeşlik – Ýewropa programmasy, Latinoamerikan programmasy, Iki görnüşli sport ýaryşy	III orun 2 gezek	IV orun 2 gezek	V orun 2 gezek	VI orun 2 gezek		
		Hendeslik – Ýewropa programmasy, Hendeslik –	III orun 2 gezek	IV orun 2 gezek	V orun 2 gezek	VI orun 2 gezek		
	Erkekler we Zenanlar, oglanlar we gyzlar	Ýewropa programmasy, Latinoamerikan programmasy, Iki görnüşli sport ýaryşy,	III orun 2 gezek	IV orun 2 gezek				
		Sekweý –Ýewropa programmasy, Sekweý-latinoamerikan programmasy	III orun 2 gezek	IV orun 2 gezek				
	Aýallar we Zenanlar		Hendeslik – Ýewropa programmasy, Hendeslik – Latinoamerikan programmasy	III orun 2 gezek	IV orun 2 gezek			
Aýallar we Zenanlar		Ýewropa programmasy, Latinoamerikan programmasy, Iki görnüşli sport ýaryşy,	III orun 2 gezek	IV orun 2 gezek				
		Sekweý –Ýewropa programmasy, Sekweý-latinoamerikan programmasy	III orun 2 gezek	IV orun 2 gezek				

		Heňdeşlik – Ýewropa programmasy, Heňdeşlik – Latinoamerikan programmasy	III orun 2 gezek	IV orun 2 gezek				
Oglanlar we gyzlar (12-13 ýaş)		Ýewropa programmasy, Latinoamerikan programmasy, Iki görnüşli sport ýaryşy		IV orun 2 gezek	V orun 2 gezek	VI orun 2 gezek		
		Heňdeşlik – Ýewropa programmasy, Hendeslik – Latinoamerikan programmasy			V orun 2 gezek	VI orun 2 gezek	VII orun 2 gezek	
Oglanlar we gyzlar (10-11 ýaş)		Iki görnüşli sport ýaryşy				VI orun 2 gezek	VII orun 2 gezek	VIII orun 2 gezek
		Heňdeşlik – Ýewropa programmasy, Heňdeşlik – Latinoamerikan programmasy				VI orun 2 gezek	VII orun 2 gezek	VIII orun 2 gezek
Oglanlar we gyzlar (14-15 ýaş)		Ýewropa programmasy, Latinoamerikan programmasy, Iki görnüşli sport ýaryşy	III orun 2 gezek	IV orun 2 gezek				
		Heňdeşlik – Ýewropa programmasy, Heňdeşlik – Latinoamerikan programmasy	III orun 2 gezek	IV orun 2 gezek				
Oglanlar we gyzlar (12-13 ýaş)		Ýewropa programmasy, Latinoamerikan programmasy, Iki görnüşli sport ýaryşy	III orun 2 gezek	IV orun 2 gezek	V orun 2 gezek	VI orun 2 gezek		

Başga Milli Sport Senenamasyna girýän Halkara ýaryşlar		Heňdeşlik – – Ýewropa programmasy, Heňdeşlik – – Latinoamerikan programmasy	III orun 2 gezek	IV orun 2 gezek	V orun 2 gezek	VI orun 2 gezek		
	Oglanlar we gyzlar (12-13 ýaş)	Ýewropa programmasy, Latinoamerikan programmasy, Iki görnüşli sport ýaryşy		IV orun 2 gezek	V orun 2 gezek	VI orun 2 gezek		
		Heňdeşlik – Ýewropa programmasy, Heňdeşlik – Latinoamerikan programmasy		IV orun 2 gezek	V orun 2 gezek	VI orun 2 gezek		
	Oglanlar we gyzlar (10-11 ýaş)	Iki görnüşli sport ýaryşy				VI orun 2 gezek	VII orun 2 gezek	VIII orun 2 gezek
		Heňdeşlik – Ýewropa programmasy, Heňdeşlik – Latinoamerikan programmasy				VI orun 2 gezek	VII orun 2 gezek	VIII orun 2 gezek

Şaşka

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

Bütindünýä şaşka federasiýasynyň “Halkara grossmeýster” diýen ady Halkara federasiýanyň tassyklaýjy resminamalary bolan ýagdaýynda.

Türkmenistanyň sport ussady:

- “Halkara ussat” diýen ady Halkara federasiýanyň tassyklaýjy resminamalary bolan ýagdaýynda;
- Erkekleriň we aýallaryň arasynda Dünýä çempionatynda I-V orunlary eýelemeli;
- Ýetginjekleriň we gyzlaryň arasynda Dünýä çempionatynda I-III orunlary eýelemeli;
- Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde we kubogy ugrundaky ýaryşlarynda 2 gezek I orny eýeläp, sport derejelerini, atlaryny aşakda görkezilen tablisa laýyklykda kesgitlenen norma boýunça doldurmaly (oýunçylaryň 50% ussat bolmaly)

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- Halkara ýaryşlarynda 12 döwletiň türgenleriniň gatnaşmagynda, 2 gezek III orny,
- Türkmenistanyň çempionatynda 5 welaýatyň toparlary gatnaşanda 2 gezek II orny,
- ýaş oglan-gyzlaryň arasynda Türkmenistanyň birinjiliklerinde welaýatlaryň toparlary gatnaşanda 2 gezek I-II orunlary eýelemeli.

Orun eýeläp, derejeleri doldurmak üçin gazanmaly göterimler (%):

Ýaryşlardaky garsydaşlar	TSU	TSUD	I	II	III
Halkara grossmeýsteri	17	---	---	---	---
Halkara ussat	30	---	---	---	---
Türkmenistanyň sport ussady	50	33	---	---	---
Sport ussatlygyna dalaşgär	67	50	33	20	---
I razryad	---	67	50	33	20
II razryad	---	---	67	50	33
III razryad	---	---	80	67	50
Razryadsyz	---	---	---	---	80

TAEKWONDO (ITF)

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

- Olimpiýa oýunlarynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde I-VIII orunlary eýelän;
- Dünýä çempionatynda we kubogynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde I-II orunlary eýelän;
- Aziýa oýunlarynda, Aziýa çempionatynda we kubogynda, toparlaýyn Aziýa çempionatynda I-II orunlary eýelän;
- Bütindünýä talyplar oýunlarynda (Uniwersiadasynda) I-III orunlary eýelän;
- Ýetginjekleriň Olimpiýa oýunlarynda I-III orunlary eýelän;
- Ýaşlaryň we katedleriň arasyndaky Dünýä çempionatynda I-II orunlary eýelän;
- Ýaşlaryň arasyndaky Aziýa çempionatynda we kuboklarynda I-II orunlary eýelän;
- 6 sany daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda “A” kategoriýa ýaryşlarynda 3 tutluşygy ýeňen we I-II orunlary eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussady:

- Dünýä, Aziýa çempionatlarynda we kuboklarynda, Aziýa oýunlarynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde III orny eýelän;
- Ýaşlaryň arasyndaky Dünýä we Aziýa çempionatlarynda we kuboklarynda III orny eýelän;
- 5 sany daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda Merkezi Aziýanyň, GDA-nyň çempionatynda, birinjiliginde ýa-da kubogynda, «A»derejeli halkara ýaryşlarda agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- Welaýatlaryň hem-de agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- Dünýä, Aziýa çempionatlarynda we kuboklarynda, Aziýa oýunlarynda IV orny eýelän;
Ýaşlaryň arasyndaky Dünýä we Aziýa çempionatlarynda we kuboklarynda IV orny eýelän;
- 5 sany daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda Merkezi Aziýanyň, GDA-nyň çempionatynda, birinjiliginde ýa-da kubogynda, «A»derejeli halkara ýaryşlarda agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- Welaýatlaryň hem-de agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;

- Welaýatlaryň hem-de agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda Türkmenistanyň kubogynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- Welaýatlaryň hem-de agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda ýaşlaryň we ýetginjekleriň arasyndaky birinjilikde 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

I razrýad:

- Welaýatlaryň hem-de agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek III orny eýelän;
- Welaýatlaryň hem-de agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda Türkmenistanyň kubogynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- Welaýatlaryň hem-de agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda ýaşlaryň we ýetginjekleriň arasyndaky birinjilikde 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II-III orny eýelän;
- Welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda, kubogynda 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

II razrýad:

Welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda, kubogynda 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.

III razrýad:

Welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda, kubogynda 2 gezek III orny eýelän türgenlere berilýär.

I ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde 2 gezek IV orny eýelän türgenlere berilýär.

II ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

III ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.

Türkmen milli göreşi

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady

- Dünýä çempionatynda we Dünýä kubogy ugrundaky ýaryşlarda Türkmenistanyň Milli ýygyndy toparynyň düzüminde I-II orunlary eýelän;
- Dünýäniň çempionatynda (ýetginjekleriň arasynda) Türkmenistanyň Milli ýygyndy toparynyň düzüminde I orny eýelän;
- Aziýanyň çempionatynda (ýetginjekleriň arasynda) Türkmenistanyň Milli ýygyndy toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we I orny eýelän;
- Aziýanyň çempionatynda we Aziýanyň kubogy ugrundaky ýaryşda Türkmenistanyň Milli ýygyndy toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we I-II orunlary eýelän pälwanlara dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussady:

- Dünýä çempionatynda we Dünýä kubogy ugrundaky ýaryşda Türkmenistanyň Milli ýygyndy toparynyň düzüminde III-IV orunlary eýelän;
- Dünýäniň çempionatynda (ýetginjekleriň arasynda) Türkmenistanyň Milli ýygyndy toparynyň düzüminde II-III orny eýelän;
- Aziýanyň çempionatynda (ýetginjekleriň arasynda) Türkmenistanyň Milli ýygyndy toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we II-III orny eýelän;
- Aziýanyň çempionatynda we Aziýanyň kubogy ugrundaky ýaryşda Türkmenistanyň Milli ýygyndy toparynyň düzüminde 3 ýeňişden az bolmadyk ýagdaýynda 3 tutluşygy ýeňen we III-IV orunlary eýelän;
- Bütindünýä talyplaryň oýunlarynda (Uniwersiadasynda) 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- “Pälwanlaryň pälwany” atly bäsleşikde 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- 5 sany döwletiň gatnaşmagynda halkara ýaryşlarda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- 4 (dört) ýylyň dowamynda welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda, birijiliginde 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän pälwanlara dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- Bütindünýä talyplaryň oýunlarynda (Uniwersiadasynda) 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- 5 sany döwletiň gatnaşmagynda halkara ýaryşlarda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- 4 (dört) ýylyň dowamynda welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda, birijiliginde 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- Türkmenistanyň Kärdeşler arkalaşygynyň Milli merkeziniň ýaryşynyň jemleýji tapgyrynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- Türkmenistanyň Kubogyny almak ugrundaky ýaryşda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;

- “Pälwanlaryň pälwany” atly bäsleşikde 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän pälwanlara berilýär.

I razrýad:

- Türkmenistanyň Kärdeşler arkalaşygynyň Milli merkeziniň ýaryşynyň jemleýji tapgyrynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- Türkmenistanyň Kubogyny almak ugrundaky ýaýşda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda, Kubogy ugrundaky ýaryşlarda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän pälwanlara berilýär.

II razrýad:

- Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda II-III orunlary eýelän pälwanlara berilýär.

III razrýad:

- Welaýatlar, Aşgabat şäheri we etrap möçberinde geçirilýän ýaryşlaryň I orny eýelän pälwanlara berilýär.

I ýetginjekler razrýad:

-Welaýatlar, Aşgabat şäheri we etrap möçberinde geçirilýän ýaryşlarda II orny eýelän pälwanlara berilýär.

II ýetginjekler razrýad:

-Welaýatlar, Aşgabat şäheri we etrap möçberinde geçirilýän ýaryşlarda III orny eýelän pälwanlara berilýär.

III ýetginjekler razrýad:

- Welaýatlar, Aşgabat şäheri we etrap möçberinde geçirilýän ýaryşlarda IV orny eýelän;
- Etrap möçberinde (ýaşlaryň arasynda) geçirilen ýaryşda ýeňiji bolanlara;
- Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek I orny eýelän pälwanlara berilýär.

Muaý taý boks

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

- Olimpiýa, Aziýa oýunlarynda Türkmenistanyň Milli ýygyndy toparynyň düzüminde I-VIII orunlary eýelän;
- Dünýä, Aziýa çempionatynda, Dünýä kubogynda Türkmenistanyň Milli ýygyndy toparynyň düzüminde I-III orunlary eýelän;
- Ýaşlaryň arasyndaky Dünýä, Aziýa çempionatynda, Dünýä kubogynda I-II orunlary eýelän;
- Bütindünýä talyplar oýunlarynda (Uniwersiadasynda) I-II orunlary eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussady:

- Dünýä, Aziýa çempionatynda, Dünýä kubogynda Türkmenistanyň Milli ýygyndy toparynyň düzüminde IV orny eýelän;
- Ýaşlaryň arasyndaky Dünýä, Aziýa çempionatlarynda, Dünýä kubogynda III orny eýelän;
- Bütindünýä talyplar oýunlarynda (Uniwersiadasynda) III orny eýelän;
- 6 sany daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda “A” derejeli halkara ýaryşynda 3 duşuşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- Türkmenistanyň çempionatynda welaýatlaryň ýygyndy toparlarynyň gatnaşmagynda hem-de agram derejesinde 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 2-siniň TSU ady hem-de 4-siniň TSUD razrýady bolmaly) gatnaşmagynda 3 duşuşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- Türkmenistanyň çempionatynda welaýatlaryň ýygyndy toparlarynyň gatnaşmagynda hem-de agram derejesinde 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 2-siniň TSUD ady hem-de 4-siniň I razrýady bolmaly) gatnaşmagynda 3 duşuşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- welaýatlaryň ýygyndy toparlarynyň gatnaşmagynda hem-de agram derejesinde 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda Türkmenistanyň kubogynda 3 duşuşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- welaýatlaryň ýygyndy toparlarynyň gatnaşmagynda hem-de agram derejesinde 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda ýaşlaryň arasyndaky Türkmenistanyň birinjiliginde 3 duşuşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- welaýatlaryň ýygyndy toparlarynyň gatnaşmagynda hem-de agram derejesinde 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda ýetginjekleriň arasyndaky Türkmenistanyň birinjiliginde 3 duşuşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

I razrýad:

- Türkmenistanyň çempionatynda welaýatlaryň ýygyny toparlarynyň doly düzümde gatnaşmagynda hem-de agram derejesinde 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 2-siniň I razrýady hem-de 4-siniň II razrýady bolmaly) gatnaşmagynda 3 duşuşygy ýeňen we 2 gezek III orny eýelän;
- Türkmenistanyň kubogynda welaýatlaryň ýygyny toparlarynyň gatnaşmagynda hem-de agram derejesinde 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 2-siniň I razrýady hem-de 4-siniň II razrýady bolmaly) gatnaşmagynda 3 duşuşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- Welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda agram derejesinde 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda 3 duşuşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

II razrýad:

Aşgabat şäheriniň we welaýatlaryň çempionatlarynda (ulular,ýaşlar) 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.

III razrýad:

Aşgabat şäheriniň we welaýatlaryň çempionatlarynda (ulular,ýaşlar) 2 gezek III orny eýelän türgenlere berilýär.

I ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

II ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

III ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.

UŞU

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

- Dünýä, Aziýa çempionatynda, birinjiliginde ýa-da kubogynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we I-II orunlary eýelän;
- Aziýa oýunlarynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we I-II orunlary eýelän;
- Yslam raýdaşlygy oýunlarynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we I orny eýelän;
- 6-dan az bolmadyk daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda Bütindünýä Karate Federasiýasynyň resmi halkara ýaryşlarynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussady:

- Dünýä, Aziýa çempionatynda, birinjiliginde ýa-da kubogynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we III orny eýelän;
- Aziýa oýunlarynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we III orny eýelän;
- Yslam raýdaşlygy oýunlarynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we II orny eýelän;
- 6-dan az bolmadyk daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda Bütindünýä Karate Federasiýasynyň resmi halkara ýaryşlarynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- 5-den az bolmadyk daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda Merkezi Aziýanyň, GDA-nyň çempionatynda, birinjiliginde, kubogynda ýa-da halkara ýaryşlarda agram derejesinde 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän;
- welaýatlaryň ýygyny toparynyň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 2-siniň 2 dan hem-de 4-siniň 1- dan bolmaly) gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- Dünýä, Aziýa çempionatynda, birinjiliginde ýa-da kubogynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we IV orny eýelän;
- Aziýa oýunlarynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we IV orny eýelän;
- Yslam raýdaşlygy oýunlarynda Türkmenistanyň Milli ýygyny toparynyň düzüminde 3 tutluşygy ýeňen we III orny eýelän;
- 6-dan az bolmadyk daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda Bütindünýä Karate Federasiýasynyň resmi halkara ýaryşlarynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek III orny eýelän;

- 5-den az bolmadyk daşary ýurt toparlarynyň gatnaşmagynda Merkezi Aziýanyň, GDA-nyň çempionatynda, birinjiliginde, kubogynda ýa-da halkara ýaryşlarda 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- welaýatlaryň ýygyny toparlarynyň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 2-siniň 1 dan hem-de 4-siniň 1 kýu bolmaly) gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- welaýatlaryň ýygyny toparlarynyň gatnaşmagynda Türkmenistanyň kubogynda agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 2-siniň 1 dan hem-de 4-siniň 1 kýu bolmaly) gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

I razrýad:

- welaýatlaryň ýygyny toparlarynyň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 3-siniň 2 kýu hem-de 3-siniň 3 kýu bolmaly) gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek III orny eýelän;
- welaýatlaryň ýygyny toparlarynyň gatnaşmagynda Türkmenistanyň kubogynda agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 3-siniň 2 kýu hem-de 3-siniň 3 kýu bolmaly) gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek II orny eýelän;
- Welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 3-siniň 2 kýu hem-de 3-siniň 3 kýu bolmaly) gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

II razrýad:

- welaýatlaryň gatnaşmagynda Türkmenistanyň çempionatynda, birinjiliginde 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 3-siniň 4 kýu we 3-siniň 5 kýu bolmaly) gatnaşmagynda 3 tutluşygy ýeňen we 2 gezek IV-V orunlary eýelän;
- Welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.

III razrýad:

- Welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda 2 gezek III orny eýelän türgenlere berilýär.

I ýetginjekler razrýady:

- Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

II ýetginjekler razrýady:

- Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

III ýetginjekler razrýady:

- Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.

HANMUDO **(UNIWERSAL SOWEŞ, HAPKIDO)**

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

- 12 sany daşary ýurt toparlarynyň hem-de agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda Dünýä çempionatynda I orny eýelän;
- Aziýa çempionatynda ýa-da kubogynda 2 gezek I orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussady:

- 12 sany daşary ýurt toparlarynyň hem-de agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda Dünýä çempionatynda II orny eýelän;
- Aziýa çempionatynda ýa-da kubogynda 2 gezek II orny eýelän;
- 12 sany daşary ýurt toparlarynyň hem-de agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda ýaşlaryň arasyndaky Dünýä we Aziýa birinjiliklerinde ýa-da kubogynda 2 gezek I orny eýelän;
- 12 sany daşary ýurt toparlarynyň hem-de agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriniň gatnaşmagynda ýaşlaryň arasyndaky Merkezi Aziýanyň, GDA-nyň çempionatynda, birinjiliginde ýa-da kubogynda, «A» derejeli halkara ýaryşlarda 2 gezek I orny eýelän;
- Türkmenistanyň çempionatynda welaýatlaryň ýygyny toparlarynyň gatnaşmagynda hem-de agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda (olardan 2-siniň 2 dan (TSU) hem-de 4-siniň 1 dan (TSUD) bolmaly) 2 gezek I orny eýelän türgenlere dakylýar.

Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär:

- 12 sany daşary ýurt toparlarynyň hem-de agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda Dünýä çempionatynda III orny eýelän;
- Aziýa çempionatynda ýa-da kubogynda 2 gezek III orny eýelän;
- 12 sany daşary ýurt toparlarynyň hem-de agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda ýaşlaryň we ýetginjekleriň arasyndaky Dünýä we Aziýa birinjiliklerinde ýa-da kubogynda 2 gezek II orny eýelän;
- 5 sany daşary ýurt toparlarynyň hem-de agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda Merkezi Aziýanyň, GDA-nyň birinjiliklerinde ýa-da kubogynda, «A» derejeli halkara ýaryşlarda 2 gezek II orny eýelän;

- Türkmenistanyň çempionatynda welaýatlaryň ýygyny toparlarynyň doly düzümde gatnaşmagynda hem-de agram derejesinde, ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda (olardan 2-siniň 1 dan-2 kýu (TSUD) hem-de 4-siniň 2-3 kýu (I razrýady) bolmaly) 2 gezek II orny eýelän;
  - Türkmenistanyň kubogynda, birinjiliginde welaýatlaryň ýygyny toparlarynyň doly düzümde gatnaşmagynda hem-de agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda (olardan 2-siniň 1 dan- 2 kýu (TSUD) hem-de 4-siniň 2-3 kýu (I razrýady) bolmaly) 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

I razrýad:

- Türkmenistanyň çempionatynda welaýatlaryň ýygyny toparlarynyň doly düzümde gatnaşmagynda hem-de agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň gatnaşmagynda (olardan 2-siniň 2 kýu (I razrýady) hem-de 4-siniň 3-kýu (II razrýady) bolmaly) 2 gezek III orny eýelän;
- welaýatlaryň ýygyny toparlarynyň doly düzümde gatnaşmagynda hem-de agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 2-siniň 2 kýu (I razrýady) hem-de 4-siniň 3-kýu (II razrýady) bolmaly) gatnaşmagynda 2 gezek II orny eýelän;
- Ýaşlaryň we ýetginjekleriň arasyndaky Türkmenistanyň birinjiliginde welaýatlaryň ýygyny toparlarynyň doly düzümde gatnaşmagynda hem-de agram derejesinde ýaş kategoriýasynda 6-dan az bolmadyk türgenleriň (olardan 2-siniň 2 kýu (I razrýady) hem-de 4-siniň 3-kýu (II razrýady) bolmaly) gatnaşmagynda 2 gezek II orny eýelän;
- Welaýatlaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň çempionatlarynda, birinjiliklerinde agram derejesinde ýaş kategoriýasynda çykyş edýän 6 türgenden (olardan 2-siniň 2 kýu (I razrýady) hem-de 4-siniň 3-kýu (II razrýady) bolmaly) 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

II razrýad:

Ýylyň dowamynda islendik möçberdäki resmi ýaryşlarda 2 gezek I orna mynasyp bolan eýelän türgenlere berilýär.

III razrýad:

Ýylyň dowamynda islendik möçberdäki resmi ýaryşlarda 2 gezek II orna mynasyp bolan eýelän türgenlere berilýär.

I ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň birinjiliginde 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

II ýetginjekler razrýady:

Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek I orny eýelän türgenlere berilýär.

III ýetginjekler razrýady:

- Welaýatlaryň, etraplaryň ýa-da Aşgabat şäheriniň sport mekdepleriniň resmi ýaryşlarynda 2 gezek II orny eýelän türgenlere berilýär.

SAGLYK ÝAGDAÝY SEBÄPLI MÜMKINÇILIGI ÇÄKLI TÜRGENLERIŇ SPORTY

BILDIRILÝÄN TALAPLAR BOÝUNÇA SPORTUŇ GÖRNÜŞLERINIŇ ATLARY:

Futbol, kiçi futbol, woleýbol, oturup oýnalýan woleýbol, kenarýaka woleýboly, golbol, stoluň üstünde oýnalýan tennis, grek-rim göreşi, pauerlifting, armrestling, şaşka, küşt, düzzüm.

Türkmenistanyň halkara derejeli sport ussady:

- Ýurduň ýygynydy toparynyň düzüminde Paralimpiýa oýunlarynda ýa-da kerleriň Olimpiýa oýunlarynda I-IV orunlary;
- Halkara Paralimpiýa komiteti, kerleriň sport baradaky Halkara komiteti taparyndan ýa-da sportuň görnüşleri boýunça Halkara sport federasiýalary tarapyndan geçirilýän Dünýä çempionatynda I-III orunlary;
- Aziýa oýunlarynda, Ýewropa, Aziýa çempionatlarynda ýa-da Halkara Paralimpiýa komiteti tarapyndan geçirilýän “A” derejeli uly sebitleýin ýaryşlarda ýa-da sportuň toparlaýyn oýnalýan görnüşlerinde 8 topardan az bolmadyk we sportuň şahsy görnüşlerinde 8 adamdan az bolmadyk şerti bilen sportuň görnüşleri boýunça Halkara sport federasiýalary tarapyndan geçirilýän ýaryşlarda I-II orunlary eýelemeli.

“Türkmenistanyň sport ussady”

- Ýurduň ýygynydy toparynyň düzüminde sportuň toparlaýyn görnüşlerinde 5 sany daşary ýurt topardan az bolmadyk we sportuň şahsy görnüşlerinde çykyş edýänleriň 5 adamdan az bolmadyk şerti bilen geçirilýän halkara resmi ýaryşlarynda 2 gezek I orny;
- sportuň toparlaýyn görnüşlerinde we sportuň şahsy görnüşlerinde 5 adamdan az bolmadyk şerti bilen geçirilýän Türkmenistanyň çempionatynda ýa-da kubogynda welaýatlaryň gatnaşmagynda 2 gezek I orny eýelemeli.

“Türkmenistanyň sport ussatlygyna dalaşgär”

- sportuň toparlaýyn görnüşlerinde we sportuň şahsy görnüşlerinde her görnüşde 5 adamdan az bolmadyk şerti bilen geçirilýän Türkmenistanyň çempionatlarynda, kubogynda welaýatlaryň gatnaşmagynda 2 gezek II orny eýelemeli.

I razryad

- Dört ýyllyk döwrüň içinde Türkmenistanyň milli çempionatlarynda 2 gezek III orny eýelemeli (7.3 bölümdäki şertler).
- sportuň toparlaýyn görnüşlerinde we sportuň şahsy görnüşlerinde her görnüşde 5 adamdan az bolmadyk şerti bilen geçirilýän Türkmenistanyň çempionatlarynda, kubogynda welaýatlaryň gatnaşmagynda 2 gezek III orny eýelemeli.

II razryad

- Dört ýyllyk döwrüň içinde Türkmenistanyň we TMMBSK-nyň çempionatlarynda we birinjiliklerinde 2 gezek IV-VI orunlary eýelemeli.

III-nji razryad

Dört ýyllyk döwrüň içinde welaýat möçberindäki ýaryşlarda 2 gezek I-III orunlary eýelemeli.

Suwda ýüzmek boýunça bildirilýän talaplar:

Ýüzmegiň görnüşi	Aralyk (metr)	Howzyň uzynlygy (metr)	Görüş taýdan maýyp türgenler B1 synpy, erkekler (körler)				
			Atlar we kadalaryň talaplary, netijeler (sekuntda)				
			TSU	TSUD	I razryad	II razryad	III razryad
Erkin usul	50	50	31.00	32.50	35.50	40.50	46.00
		25	29.50	30.50	31.50	37.00	41.00
	100	50	1.09.00	1.13.50	1.20.00	1.28.00	1.38.50
		25	1.07.00	1.10.00	1.14.00	1.21.50	1.31.50

Ýüzmegiň görnüşi	Aralyk (metr)	Howzyň uzynlygy (metr)	Görüş taýdan maýyp türgenler B2, 3 synplar, erkekler (çala görýänler)				
			Atlar we kadalaryň talaplary, netijeler (sekuntda)				
			TSU	TSUD	I razryad	II razryad	III razryad
Erkin usul	50	50	30.00	32.00	34.00	39.00	44.50
		25	28.00	29.00	30.00	34.00	38.00
	100	50	1.08.00	1.12.00	1.16.00	1.24.00	1.34.00
		25	1.05.00	1.08.00	1.12.00	1.19.50	1.29.50

Ýüzmeğiň görnüşi	Aralyk (metr)	Howzuň uzynlygy (metr)	Dil we eşi diş taýdan maýyp türgenler (erkekler)				
			Atlaryň we razrýadlaryň talaplary, netijeler (sekuntda)				
			TSU	TSUD	I razrýad	II razrýad	III razrýad
Erkin usul	50	50	29.50	31.00	33.00	36.50	41.50
		25	25.50	26.50	27.50	32.00	36.00
	100	50	1.02.50	1.05.00	1.15.50	1.21.50	1.31.50
		25	59.50	1.02.50	1.07.50	1.15.00	1.23.00

Ýüzmeğiň görnüşi	Aralyk (metr)	Howzuň uzynlygy (metr)	SHEEB (Söýeg-hereket ediş enjamy bozulan) maýyp-türgenler (erkekler)				
			E 1 synp-elde ýüzmek				
			Atlaryň we razrýadlaryň talaplary, netijeler (sekuntda)				
			TSU	TSUD	I razrýad	II razrýad	III razrýad
Erkin usul	50 m	50	37.00	39.00	41.50	44.50	49.50
		25	35.00	37.00	39.50	42.50	47.50
	100 m	50	1.15.50	1.18.00	1.21.00	1.25.00	1.31.00
		25	1.12.50	1.15.00	1.18.00	1.22.00	1.28.00

Ýüzmeğiň görnüşi	Aralyk (metr)	Howzyň uzynlygy (metr)	SHEEB maýyp-türgenler (erkekler)				
			E2 synp-elde ýüzmek				
			Atlaryň we razrýadlaryň talaplary, netijeler (sekuntda)				
			TSU	TSUD	I razrýad	II razrýad	III razrýad
Erkin usul	50 m	50	47.00	49.00	51.50	54.50	59.50
		25	44.00	46.00	48.50	51.50	56.50
	100 m	50	1.22.50	1.25.00	1.28.00	1.32.00	1.38.00
		25	1.17.50	1.20.00	1.23.00	1.27.00	1.33.00

Ýüzmeğiň görnüşi	Aralyk (metr)	Howzyň uzynlygy (metr)	SHEEB maýyp-türgenler (erkekler)				
			A1 synp – aýakda ýüzmek				
			Atlaryň we razrýadlaryň talaplary, netijeler (sekuntda)				
			TSU	TSUD	I razrýad	II razrýad	III razrýad
Erkin usul	50 M	50	30.00	32.00	34.50	37.50	42.50
		25	29.00	31.00	33.50	36.50	41.50
	100 M	50	1.06.50	1.09.00	1.12.00	1.16.00	1.22.00
		25	1.03.50	1.06.00	1.09.00	1.13.00	1.19.00

Ýüzmeğiň görnüşi	Aralyk (metr)	Howzyň uzynlygy (metr)	SHEEB -li maýyp-türgenler (erkekler)				
			A2 synp – aýakda ýüzmek				
			Atlaryň we razrýadlaryň talaplary, netijeler (sekuntda)				
			TSU	TSUD	I razrýad	II razrýad	III razrýad
Erkin usul	50 M	50	50.00	52.00	54.50	57.50	1.02.50
		25	48.00	50.00	52.50	55.50	1.00.50
	100 M	50	1.30.50	1.33.00	1.36.00	1.40.00	1.46.00
		25	1.27.50	1.30.00	1.33.00	1.37.00	1.43.00

Ýüzmeğiň görnüşi	Aralyk (metr)	Howzyň uzynlygy (metr)	SHEEB maýyp türgenler (erkekler)				
			Beýleki synplar				
			Atlaryň we razrýadlaryň talaplary, netijeler (sekuntda)				
			TSU	TSUD	I razrýad	II razrýad	III razrýad
Erkin usul	50 M	50	34.00	36.00	38.50	41.50	46.50
		25	32.00	34.00	36.50	39.50	44.50
	100 M	50	1.08.50	1.11.00	1.14.00	1.18.00	1.24.00
		25	1.06.50	1.09.00	1.12.00	1.16.00	1.22.00

**PAUERLIFTING BOÝUNÇA
BILDIRILÝÄN TALAPLAR**

-

Agzamlyk derejeleri	SHEEB maýyp türgenler (erkekler)					
	Atlaryň we razrýadlaryň talaplary, netijeler (sekuntda)					
	HKSU	TSU	TSUD	I razrýad	II razrýad	III razrýad
49 kg çenli	137,5 kg	130 kg	105 kg	94 kg	89,0 kg	84 kg
54 kg çenli	147,5 kg	145 kg	120 kg	103 kg	97,0 kg	92 kg
59 kg çenli	160 kg	155 kg	135 kg	112 kg	106 kg	100 kg

65 kg çenli	172,5 kg	168 kg	132,5 kg	122,5 kg	115 kg	105 kg
72 kg çenli	182,5 kg	180 kg	155 kg	132,5 kg	125 kg	112,5 kg
80 kg çenli	192,5 kg	185 kg	165 kg	142,5 kg	135 kg	122,5 kg
88 kg çenli	202,5 kg	192 kg	170 kg	152,5 kg.	145 kg	135 kg
97 kg çenli	210 kg	198 kg	175 kg	160 kg	152,5 kg	145 kg
107 kg çenli	217,5 kg.	206 kg	182 kg	167,5 kg	160 kg	155 kg
107 kg ýokary	225 kg	216 kg	190 kg	177,5 kg	170 kg	165 kg

Agzamlyk derejeleri	SHEEB maýyp türgenler (aýallar)					
	Atlaryň we razrýadlaryň talaplary, netijeler (sekuntda)					
	HKSU	TSU	TSUD	I razrýad	II razrýad	III razrýad
41 kg çenli	66 kg	65 kg	52,5 kg	47,5 kg	37,5 kg	32,5 kg
45 kg çenli	72 kg	70 kg	57,5 kg	52,5 kg	42,5 kg	37,5 kg
50 kg çenli	76 kg	78 kg	62,5 kg	57,5 kg	47,5 kg	42,5 kg
55 kg çenli	91 kg	90 kg	77,5 kg	72,5 kg	62,5 kg	57,5 kg
61 kg çenli	102 kg	95 kg	87,5 kg	82,5 kg	72,5 kg	67,5 kg
67 kg çenli	103 kg	100 kg	87,5 kg	82,5 kg	72,5 kg	67,5 kg
73 kg çenli	107 kg	105 kg	105,5 kg	90 kg	77,5 kg	72,5 kg.
79 kg çenli	109 kg	107 kg	106,5 kg	92kg	77,5 kg	72,5 kg.
86 kg çenli	117 kg	115 kg	102,5 kg	95,5 kg	87,5 kg	82,5 kg.
86 kg ýokary	124 kg	122,5 kg	110 kg	105 kg	95 kg	90 kg

Bellik: HKSU Paralimpiya, Aziya oýunlarynda, Dünýä, Aziya çempionatlarynda hem kuboklarynda çykyş edip ýokardaky netijeleri görkezzen türgenlere berilýär.

Ýeňil atletika boýunça bildirilýän talaplar

Aralyk, görnüş	Dil we eşi diş taýdan maýyp türgenler (erkekler)				
	Atlaryň we razrýadlaryň talaplary, netijeler (sekuntda)				
	TSU	TSUD	I razrýad	II razrýad	III razrýad
100 M	11,00	11,30	11,80	12,60	13,50
200 M	22,50	23,20	24,50	26,50	29,00
400 M	50,50	52,00	54,50	59,50	1.06,00
4 x 100 M	43,50	44,50	46,00	50,00	54,00
Top iteklemek (7,257kg)	14,00	12,50	11,00	10,00	9,00
Uzynlyga bökmek	6,80	6,50	6,00	5,40	4,80
Aralyk, görnüş	Dil we eşi diş taýdan maýyp türgenler (aýallar)				
	Atlaryň we razrýadlaryň talaplary, netijeler (sekuntda)				
	TSU	TSUD	I razrýad	II razrýad	III razrýad
100 M	12,60	13,00	13,80	14,70	15,50
200 M	26,40	27,20	28,50	31,00	32,00
400 M	59,00	1.02,00	1.06,00	1.11,00	1.14,00
4 x 100 M	50,00	52,00	55,00	58,00	1.00,00
Top iteklemek (4,0kg)	12,00	10,50	9,00	8,00	7,00
Uzynlyga bökmek	5,50	5.10	4,70	4,30	3,90

Aralyk, görnüş	Görüş taýdan maýyp-türgenler B1 synp (erkekler)				
	Atlaryň we razrýadlaryň talaplary, netijeler (sekuntda)				
	TSU	TSUD	I razrýad	II razrýad	III razrýad
100 M	11,52	11,90	13,00	13,60	14,30
200 M	24,30	24,80	25,60	27,00	29,00
4 x 100 M	48,60	49,80	51,40	53,60	56,60
Top iteklemek (7,260kg)	11,63	9,00	7,50	6,50	5,50
Uzynlyga bökmek	5,99	5.30	4,70	4,10	3,50

Aralyk, görnüş	Görüş taýdan maýyp türgenler B1 synp (aýallar)				
	Atlaryň we razrýadlaryň talaplary, netijeler (sekuntda,metr)				
	TSU	TSUD	I razrýad	II razrýad	III razrýad
100 M	13,26	14,50	15,30	16,00	17,00
200 M	27,11	30,90	32,30	34,20	37,20
4 x 100 M	57,60	59,60	1.01.80	1.04.60	1.07.60
Top iteklemek (4,0kg)	11.02	9.00	5,50	4.30	3.10
Uzynlyga bökmek	4.20	3.90	3.50	2.90	2.30

Aralyk,görnüş	Görüş taýdan maýyp türgenler B2 B3 synplar (çala görýän erkekler)				
	Atlaryň we razrýadlaryň talaplary, netijeler (sekuntda,metr)				
	TSU	TSUD	I razrýad	II razrýad	III razrýad
100 M	11,13	11,50	12,70	13,30	14,00
200 M	23,75	24,30	25,10	26,50	28,50
4 x 100 M	48,00	49,20	50,80	53,00	56,00
Top iteklemek (7,257kg)	13,38	11,50	8,50	7,50	6,00
Uzynlyga bökmek	6,30	6,00	5,30	4,80	4,20

Aralyk, görnüş	Görüş taýdan maýyp türgenler B2 B3 synplar (çala görýän aýallar)				
	Atlaryň we razrýadlaryň talaplary, netijeler (sekuntda,metr)				
	TSU	TSUD	I razrýad	II razrýad	III razrýad
100 M	13,07	14,30	15,00	15,70	16,70
200 M	25,96	30,00	31,80	33,70	36,70
4 x 100 M	56,60	58,60	1,00,80	1.03.60	1.06.60
Top iteklemek (4,0kg)	10,00	8,50	7,50	6.00	4,00
Uzynlyga bökmek	4,93	4,50	4,10	3,70	3.30

Aralyk, görnüş	SHEEB maýyp türgenler E1 synp-el (erkekler)				
	Atlaryň we razrýadlaryň talaplary, netijeler (sekuntda,metr)				
	TSU	TSUD	I razrýad	II razrýad	III razrýad
100 m	11,2	11,8	12,4	13,0	13,5
200 m	22,7	23,8	25,5	27,5	28,5
400 m	51,5	54,5	57,5	59,0	1,02,0
Uzynlyga bökmek	6,90	6,50	6,00	5,50	5,00
Top iteklemek (7,257kg)	12,80	12,30	11,50	10,0	8,50

Aralyk, görnüş	SHEEB maýyp türgenler E1 synp - el (aýallar)				
	Atlaryň we razrýadlaryň talaplary, netijeler (sekuntda,metr)				
	TSU	TSUD	I razrýad	II razrýad	III razrýad
100 m	12,4	12,7	13,2	14,00	14,5
200 m	25,7	26,7	28,5	31,5	34,00
Uzynlyga bökmek	5,40	5,25	5,00	4,60	4,10
Top iteklemek (2,5kg)	13,00	12,00	10,00	9,00	8,00

Aralyk, görnüş	SHEEB maýyp türgenler E2 synp-el (erkekler)				
	Atlaryň we razrýadlaryň talaplary, netijeler (sekuntda,metr)				
	TSU	TSUD	I razrýad	II razrýad	III razrýad
100 m	11,4	12,0	12,6	13,2	13,7
200 m	23,0	24,1	25,8	27,9	29,0
400 m	52,0	55,0	58,0	1,00,00	1,03,0
Uzynlyga bökmek	6,70	6,30	5,90	5,30	4,80

Aralyk,görnüş	SHEEB maýyp türgenler E2 synp-el (aýallar)				
	Atlaryň we razrýadlaryň talaplary, netijeler (sekuntda,metr)				
	TSU	TSUD	I razrýad	II razrýad	III razrýad
100 m	12,6	12,9	13,5	14,5	14,9
200 m	26,2	27,1	29,00	32,5	35,5
Uzynlyga bökmek	5,20	5,10	4,70	4,30	3,70

Aralyk,görnüş	SHEEB maýyp türgenler A1 synp-aýak (erkekler)				
	Atlaryň we razrýadlaryň talaplary, netijeler (sekuntda,metr)				
	TSU	TSUD	I razrýad	II razrýad	III razrýad
Top iteklemek (4kg)	9,00	8,00	7,00	6,00	5,00
Naýza zyňmak (800 g.)	18,00	15,00	12,00	9,00	8,50

Aralyk,görnüş	SHEEB maýyp türgenler A1 synp-aýak (aýallar)				
	Atlaryň we razrýadlaryň talaplary, netijeler (sekuntda,metr)				
	TSU	TSUD	I razrýad	II razrýad	III razrýad
Top iteklemek (2,5 kg)	9,00	8,00	7,00	6,00	5,00
Naýza zynmak (600 g.)	15,00	13,00	11,50	9,00	8,50

Aralyk, görnüş	SHEEB maýyp türgenler A2 synp-aýak (erkekler)				
	Atlaryň we razrýadlaryň talaplary, netijeler (sekuntda,metr)				
	TSU	TSUD	I razrýad	II razrýad	III razrýad
Top iteklemek (4kg)	8,00	7,00	6,00	5,00	4,00
Naýza zynmak (800 g.)	17,00	14,00	10,00	8,00	7,00

Aralyk, görnüş	SHEEB maýyp türgenler A1 synp-aýak (erkekler)				
	Atlaryň we razrýadlaryň talaplary, netijeler (sekuntda,metr)				
	TSU	TSUD	I razrýad	II razrýad	III razrýad
Top iteklemek (4kg)	8,00	7,00	6,00	5,00	4,00
Naýza zyňmak (800 gr.)	14,00	12,00	11,00	8,00	7,00

Aralyk, görnüş	ÇSY (çagalykdan süňni ysmaz) maýyp türgenler (erkekler) ysmaz				
	Atlaryň we razrýadlaryň talaplary, netijeler (sekuntda,metr)				
	TSU	TSUD	I razrýad	II razrýad	III razrýad
100 m	11,5	11,9	12,8	13,2	13,5
200 m	23,5	24,5	27,5	29,00	31,00
400 m	53,5	54,5	57,5	59,00	1,01,0
Uzynlyga bökmek	6,50	6,20	5,50	5,00	4,50
Top iteklemek (4kg)	14,00	13,00	10,00	9,00	8,00

Aralyk, görnüş	ÇSY (çagalykdan süňni ysmaz) maýyp türgenler . Ysmaz (aýallar)				
	Atlaryň we razrýadlaryň talaplary, netijeler (sekuntda,metr)				
	TSU	TSUD	I razrýad	II razrýad	III razrýad
100 m	12,8	13,00	13,2	14,2	14,8
200 m	26,5	27,3	29,00	32,00	33,00
400 m	59,00	1,00,00	1,04,00	1,10,00	1,15,00
Uzynlyga bökmek	5,20	5,00	4,50	4,20	3,50
Top iteklemek (2,5kg)	13,00	12,00	10,00	9,00	8,00

Bellik:

1. **THDSU** – sportuň degişli görnüşi boýunça halkara federasiýanyň ýa-da maýyplaryň halkara sport guramasy tarapyndan geçirilýän iri resmi halkara ýaryşlarynda 2 gezek I orny – eýelän türgenlere **dakylyp** bilner.
2. **TSU** –sportuň degişli görnüşi boýunça halkara federasiýasynyň ýa-da maýyplaryň halkara sport guramasy tarapyndan geçirilýän halkara resmi ýaryşlarynda 5 döwletiň gatnaşmagynda, milli çempionatlarda welaýatlaryň gatnaşmagynda 2 gezek I orny – eýelemeli.
3. **TSUD**– halkara resmi ýaryşlarynda 5 döwletiň gatnaşmagynda, milli çempionatlarda welaýatlaryň gatnaşmagynda 2 gezek II orny eýelemeli.
4. **I** razrýad Aşgabat şäheriniň, welaýatlaryň çempionatynda, birijiliginde 2 gezek I orny eýelän türgenlere berlip bilner.
5. **II** razrýad Aşgabat şäheriniň, welaýatlaryň çempionatynda, birijiliginde 2 gezek II orny eýelän türgenlere berlip bilner.

**Akyl taýdan yza galak we “Dauna” sindromly adamlar üçin
sportuň görnüşleri boýunça sport atlarynyň talaplary
1. Ýeňil atletika – erkekler we aýallar**

		Dauna sindromly adamlar					
		Atlaryň we razrýadlaryň talaplary , netijeler (sekuntda we minutda)					
		THDSU	TSU	TSUD	I	II	III
100m	Erkek	16,0	17,0	18,0	20,0	21,0	23,0
	Aýal	18,0	19,0	20,0	22,0	23,0	25,0
200m	Erkek	31,0	32,0	33,0	35,0	36,0	38,0
	Aýal	33,5	35,0	36,0	38,0	39,0	41,0
400m	Erkek	1,10,0	1.13.0	1.15.0	1.20.0	1.22.0	1.25.0
	Aýal	1.25.0	1.28.0	1.30.0	1.33.0	1.35.0	1.40.0
800m	Erkek	2.50.0	2.55.0	3.00	3.02.0	3.06.0	3.15.0
	Aýal	3.10.0	3.15.0	3.20.0	3.30.0	3.40.0	3.45.0
1500m	Erkek	5.55.0	6.00	6.05.5	6.15.0	6.30.0	6.45.0
	Aýal	-	6.10.0	6.20.0	6.30.0	6.45.0	6.55.0
3000m	Erkek	11.30.0	11.50.0	12.00	12.20.0	12.30.0	12.50.0
	Aýal	12.00	12.30.0	12.45.0	13.00	13.30.0	13.45.0
4×100	Erkek	1.10.0	1.14.0	1.18.0	1.23.0	1.25.0	1.30.0
	Aýal	1.20.0	1.25.0	1.35.0	1.40.0	1.45.0	1.55.0
4×400	Erkek	-	4.08.0	4.16.0	4.24.0	4.30.0	4.40.0
	Aýal	-	5.25.0	5.30.0	5.35.0	5.40.0	5.55.0
Ýadro 4 kg	Erkek	7,0	6,50	5,50	5,00	4,50	4,0
	Aýal	6,0	5,50	5,00	4,00	3,50	3,00
Ýadro 2,5 kg Uzynlyga bökmek	Erkek	3.90.0	3.70.0	3.50.0	3.30.0	3.10.0	3.00
	Aýal	3.50.0	3.30.0	3.10.0	3.00	2.90.0	2.70.0

Bellik :

1. THDSU – Sportuň degişli görnüşi boýunça halkara federasy ýa-da halkara sport guramasy tarapyndan geçirilýän halkara resmi ýaryşlarynda çykyş eden ýagdaýynda;
2. TSU – Milli çempionatlarda , sportuň degişli görnüşi boýunça halkara federasiýanyň geçiren ýaryşynda ýa-da Türkmenistanyň birinjiliginde 2 gezek I orny eýelemeli.
3. TSUD – Halkara resmi ýaryşlarynda çykyş edip, baýrakly orunlary eýelän, milli çempionatlarda welaýatlaryň gatnaşmagynda 2 gezek çykyş edip, I-II orunlary eýelän ýagdaýynda.
4. I-II razrýadlar Aşgabat şäheriniň we welaýatlaryň birinjiliginde 2 gezek çykyş edip, baýrakly orunlary eýelän ýagdaýynda berilip bilner.

**Akyl taýdan kem we Dauna sindromly adamlar üçin
sportuň ýeňil atletika görnüşi boýunça derejeleriň talaplary.**

2. Ýeňil atletika boýunça sport atlary we razrýadlary. Erkekleriň arasynda

Aralyk görnüşi	Akyl taýdan yza galak (aligafren)								
	Atlar we kadalaryň talaplary , netijeler (sekuntda)								
	THDSU	TSU	SUD	I	II	III	I	II	III
	Ulular						Yetginjekler		
100m	13,00	14,00	15,00	16,00	16,30	17,00	17,50	18,00	18,30
200m	25,00	26,00	27,00	28,00	28,30	29,00	30,00	31,00	31,30
400m	55,00	56,00	57,00	58,00	58,30	59,00	-	-	-
800m	1,57,00	2.02.00	2.06.00	2.10.00	2.20.00	2.30.00	-	-	-
1500m	4,05,00	4.15.00	4.23.00	4.30.00	4.40.00	4.55.00	-	-	-
3000m	9,05,00	9.15.00	9.25.00	9.40.00	10.05.00	10.20.00	-	-	-
4×100	-	46,8	48,5	52,00	54,0	57,0	-	-	-
4×400	-	3.48.00	3.55.00	4.02.00	4.15.00	4.43.00	4.53.00	4.59.00	5.05.00
Ýadro iteklemek 4 kg	8,0	7,0	6,0	5,0	4,0	3,0	-	-	-

Uzynlyga bökmek	4,30	4,10	3,90	3,70	3,50	3,30	3,00	2,80	2,70
--------------------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

Bellik:

1. THDSU - Sportuň degişli görnüşi boýunça halkara federasiýanyň ýaryşlarynda ýa-da Dünýä Olimpiadalary, Dünýä çempionatlary, Ýewropa – Ýewraziýa hem-de açyk Dünýä çempionatlarynda çykyş eden ýagdaýynda.
2. TSU – Halkara ýaryşlarda, Milli çempionatlarda, sportuň degişli görnüşleri boýunça açyk çempionatlarynda ýa-da milli çempionatlarda 2 gezek 1-nji orna eýe bolanda berilýär.
3. SUD – Türkmenistanyň milli çempionatynda , açyk çempionatynda 2 gezek 2-3-nji orunlara mynasyp bolanda berilip bilner.
4. I-II – razrýadlar Aşgabat şäheriniň we welaýatlaryň birinjiliginde 2 gezek baýrakly orun eýelände berilip bilner.

3.Ýeňil atletika boýunça sport atlaryň we razrýadlaryň talaplary
Aýallar

Ýeňil atletika görnüşü	Akyl taýdan yzagalak (aligafren)								
	Atlaryň we <u>razrýadlaryň</u> talaplary, netijeler (sekuntda)								
	Ulular						Ýetginjekler		
	HKSU	TSU	SUD	I	II	III	I	II	III
100m	14,0	14,5	15,0	16,0	16,5	17,0	18,50	19,0	19,50
200m	27,0	28,0	28,5	29,5	30,0	30,5	31,5	32,0	32,5
400m	1.03.5	1.05.0	1.08.5	1.10.0	1.15.0	1.19.0	-	-	-
800m	-	2.18.0	2.22.0	2.32.0	2.48.0	2.55.0	-	-	-
1500m	4.50.0	4.56.0	5.10.0	5.35.0	5.58.0	6.25.0	-	-	-
3000m	10.05.0	10.38.0	10.46.0	11.35	12.35	13.45	-	-	-
4×100	-	53,50	55,0	58,0	1,02,0	1,04,0	1,07,0	1,09,0	1,11,0
4×400	-	4.20.8	4.28.0	4.40.0	4.56.0	5.10.0	-	-	-

Ýadro iteklemek 2,5 kg	-	8m	7m	6m	5m	4m	-	-	-
Uzynlyga bökmek	4,00	3,80,	3,60	3,20	3,00	2,80	2,50	2,30	2,10

Bellik :1. THDSU – sportuň degişli görnüşi boýunça halkara federasiýanyň ýa-da Olimpiadalar , Dünýä çempionatlarynda Ýewropa- Ýewraziýa ýaryşlarynda hem-de açyk Dünýä ýaryşlarynda çykyş eden ýagdaýynda.

2.TSU – Milli çempionatlarda, sportuň degişli görnüşleri boýunça halkara federasiýanyň ýaryşlarynda ýa-da halkara çempionatlarynda, Dünýä çempionatlarynda, halkara guramasy tarapyndan ýaryşlaryň guramagynda 5-10-njy orunlara mynasyp bolan ýagdaýda berilip bilner. Türkmenistanyň açyk çempionatynda , kubogynda 2 gezek 1-nji orny eýelände;

3.SUD – Halkara resmi ýaryşlarynda , milli çempionatynda, kubogynda 2 gezek 2-nji orny eýelän ýagdaýynda;

4. I-II razrýadlar Aşgabat şäheriniň we welaýatlaryň birinjiliginde 2 gezek 1-2-nji orny eýelän ýagdaýynda berilip bilner.

**“Dauna” sindromly adamlaryň halkara sport federasiýasyna girýän
akyl taýdan maýyp türgenleriň**

Suwda ýüzmek boýunça sport atларыnyň we razrýadларыnyň talaplary:

Erkekleriň arasynda: (erkin usul)

Ýüzmegiň görnüşleri	Aralyk (metr)	Howzuň uzynlygy (metr)	Dauna sindromly maýyp türgenler (erkek)				
			Atларыň we razrýadларыň talaplary, netijeler (sekuntda)				
			TSU	SUD	I razrýad	II razrýad	III razrýad
Erkin usul	25						
		25	00:00:16.50	00:00:17.50	00:00:20.50	00:00:24.50	00:00:30.03
	50	50	00:00:47.50	00:00:49.50	00:00:51.50	00:00:54.50	00:00:59.50
25		00:00:44.50	00:00:46.50	00:00:49.50	00:00:52.00	00:00:56.50	

Erkekleriň arasynda (Arkada suwda ýüzmek):

Ýüzmegiň görnüşleri	Aralyk (metr)	Howzuň uzynlygy (metr)	Dauna sindromly maýyp türgenler (erkekler)				
			Atlaryň we razrýadlaryň talaplary, netijeler (sekuntda)				
			TSU	SUD	1- razrýad	2- razrýad	3- razrýad
Arkada	25	25					
			00:00:16.50	00:00:20.50	00:00:26.50	00:00:30.73	00:00:32.75
	50	50	00:00:41.50	00:00:43.00	00:00:50.00	00:01:8.50	00:01:25.00
25		00:00:43.50	00:00:45.00	00:00:52.00	00:01:10.50	00:01:27.00	

Bellik :

1. THDSU – sportuň degişli görnüşi boýunça halkara federasiýanyň ýaryşlarynda ýa-da Olimpiadalarda , Dünýä çempionatlarynda, Ýewropa- Ýewraziýa ýaryşlarynda hem-de açyk Dünýä ýaryşlarynda çykyş eden, halkara ýaryşlarynda;
2. TSU – Milli çempionatlarda, sportuň degişli görnüşi boýunça halkara federasiýanyň ýaryşlarynda ýa-da halkara çempionatlarynda, Dünýä çempionatlarynda halkara guramasy tarapyndan ýaryşlaryň guramagynda 5-10-njy orunlara mynasyp bolan ýagdaýynda berilip bilner. Türkmenistanyň açyk çempionatynda , kubogynda 2 gezek 1-nji orny eýelände;
3. SUD – Halkara resmi ýaryşlarda , milli çempionatlarda çykyş edip, 2 gezek 2-nji orny eýelände;
4. I-II razrýadlar Aşgabat şäheriniň welaýatlaryň birinjiliginde 2 gezek 1-2-nji orny eýelän ýagdaýynda berilip bilner.

**Dauna sindromly adamlaryň halkara sport federasiýasyna girýän
akyl taýdan maýyp türgenleriň
Suwda ýüzmek boýunça sport atlarynyň we razrýadlarynyň talaplary:**

Aýallaryň arasynda (erkin usul):

Ýüzmegiň görnüşleri	Aralyk (metr)	Howzuň uzynlygy (metr)	Dauna sindromly maýyp türgenler (aýallar)				
			Atlaryň we razrýadlaryň talaplary, netijeler (sekuntda)				
			TSU	TSUD	I razrýad	II razrýad	III razrýad
Erkin usul	25						
		25	00:00:18.50	00:00:22.50	00:00:28.50	00:00:33.50	00:00:35.50
	50	50	00:00:53.30	00:00:55.05	00:01:02.20	00:01:07.30	00:01:10.30
		25	00:00:51.00	00:00:58.00	00:01:03.00	00:01:12.30	00:01:16.00

Aýallaryň arasynda (Arkada suwda ýüzmek):

Ýüzmegiň görnüşleri	Aralyk (metr)	Howzuň uzynlygy (metr)	Dauna sindromly maýyp türgenler (aýallar)				
			Atlaryň we razrýadlaryň talaplary, netijeler (sekuntda)				
			TSU	TSUD	1- razrýad	2- razrýad	3- razrýad
Arkada yüzmek	25						
		25	00:00:25.00	00:00:29.20	00:00:33.50	00:00:36.50	00:00:40.30
	50	50	00:00:53.30	00:00:58.05	00:01:05.30	00:01:20.30	00:01:25.35
		25	00:00:43.50	00:00:45.00	00:01:5.00	00:01:10.30	00:01:14.00

Bellik :

1. THDSU – sportuň degişli görnüşi boýunça halkara federasiýanyň ýaryşlarynda ýa-da Olimpiadalarda, Dünýä çempionatlarynda, Ýewropa- Ýewraziýa ýaryşlarynda hem-de açyk Dünýä ýaryşlarynda çykyş eden halkara ýaryşlarynda;
2. TSU – Milli çempionatlarda, sportuň degişli görnüşi boýunça halkara federasiýanyň ýaryşlarynda ýa-da halkara çempionatlarynda, Dünýä çempionatlarynda, halkara guramasy tarapyndan ýaryşlaryň guramagynda 5-10-njy orunlara mynasyp bolan ýagdaýda berilip bilner. Türkmenistanyň açyk çempionatynda , kubogynda 2 gezek 1-nji orny eýelände;
3. TSUD – Halkara resmi ýaryşlarynda , milli çempionatlarynda çykyş edip, 2 gezek 1-2-nji orny eýelän ýagdaýynda;
4. I-II razrýadlar Aşgabat şäheriniň welaýatlaryň birinjiliginde 2 gezek 1-2-nji orny eýelän ýagdaýynda berilip bilner.

MAZMUNY

Atlary	sahypa
Türkmenistanyň ýeke-täk sport klassifikasiýasynyň Tertibi.....	1 – 8
Derejeleriň kadalary we talaplary	9
<i>Olimpiýa oýunlarynyň tomusky sport görnüşleri:</i>	
Agyr atletika.....	10 – 12
Akademiki kürekleme.....	13 – 15
Atçylyk sporty.....	16 – 18
Badminton	19 – 20
Basketbol	21 – 28
Boks	29 – 30
Baýdarkada we kanoede küreklemek	31
Çeper gimnastika	32 – 34
Dzýu-do	35 – 36
Erkin we grek-rim göreşi	37 – 39
Futbol	40 – 43
Gylyçlaşmak	44 – 45
Gandbol	46 – 47
Ok atmak	48 – 50
Sport gimnastika	51 – 52
Suwda pökgi oýnamak	53 – 54
Stoluň üstünde oýnalýan tennis	55 – 56
Sportuň suw görnüşleri	57 – 61
Suwa bökmeň	62 – 74
Welosport	75 – 84
Tennis	85 – 86
Taekwondo (WTF)	87 – 88
Woleýbol	89 – 91
Ýeňil atletika	92 – 98
Ýaý atmak	99 – 100
<i>Olimpiýa oýunlarynyň gysky sport görnüşleri:</i>	
Figuralaýyn typmak	101 – 108
Hokkeyý	109 – 110
<i>Olimpiýa oýunlarynyň maksatnamasyna girizilmedik sportuň görnüşleri:</i>	
Adaty karate	111 – 113
Awtomobil sporty	114
Bilýard	115
Bowling	116 – 118
Düzzüm	119
Futzaý	120 – 121
Guşakly göreş	122 – 123
Guşakly alyş göreşi	124 – 125
Gaýa çykmak	126

Golf	127
Jiu-jitsu	128 – 129
Kik-boksing	130 – 131
Küşt	132 – 133
Kuraş	134 – 135
Karate-do	136 – 138
Kýokuşinkaý karate	139 – 140
Paerlifting	141 – 158
Sport akrobatika	159 – 160
Sambo we söweş sambo	161 – 162
Sport tansy	163 – 173
Şaşka	174
Taekwondo (ITF)	175 – 176
Türkmen milli göreşi	177 – 178
Muaý taý boks	179 – 180
Uşu	181 – 182
Hanmudo (uniwersal söweş, hapkido)	183 – 184
Saglyk ýagdaýy sebäpli mümkinçiligi çäkli türgenleriň sporty	185 – 202